

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

The creation of a Thai flute melody,
Tab Ton-phleng-ching Samchan

ไชยวุธ โกศล

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนอุดหนุนการวิจัย
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุธ โกศล
ปร.ด. ดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๒๕๖๖

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนอุดหนุนการวิจัย
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทคัดย่อ

ชื่อผู้วิจัย นายไชยวุธ โกศล

ปีที่ทำวิจัย ๒๕๖๕

ชื่อเรื่อง การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

งานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้กระบวนการวิจัยสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น สำหรับใช้เป็นทางบรรเลงหมุ่นั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองโดยใช้หลักการแปรทำนอง โดยใช้ทางฆ้องเป็นหลักในการแปรทำนอง จากนั้นจึงสร้างสรรค์เป็นทางขลุ่ยเพียงออโดยยึดลูกตกและกลุ่มเสียงหลักของทำนองเพลงให้สอดคล้องกับทางฆ้องวงใหญ่ โดยสร้างสรรค์ทำนองให้มีลีลาเก็บบ้าง ห้างบ้างคละเคล้ากันไป ตามลีลาของบทเพลง ทั้งนี้โดยให้มีความเหมาะสมกับเป็นทางบรรเลงหมุ่น และให้มีความยากง่ายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนครไทย ชั้น ๕

๒. การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเป็นทางเดี่ยวในเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการสร้างสรรค์ทางเดี่ยวตามขนบของการเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ คือสร้างสรรค์เป็นทางแบบโอตพันหรือทางหวานและทางเก็บในแต่ละท่อน โดยได้ยึดแนวทางวิธีการเดี่ยวขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ถ่ายทอดกลวิธีการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออให้แก่ผู้วิจัย แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากเพลงนี้ได้มีผู้ประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวไว้บ้างแล้ว โดยเฉพาะเพลงนกขมิ้นเป็นเพลงที่นิยมนำมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวมากเพลงหนึ่ง ผู้วิจัยจึงพยายามสร้างสรรค์ทางเดี่ยวโดยใช้สำนวนกลอนรูปแบบใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำกับสำนวนที่ผู้อื่นใช้เป็นทางเดี่ยวอยู่แล้ว เพื่อให้มีเพลงเดี่ยวที่มีสำนวนแตกต่างจากเพลงเดี่ยวที่มีอยู่เดิม โดยได้สร้างสรรค์แนวทำนองทางเดี่ยวให้มีระดับความยากตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนครไทย ชั้นที่ ๗

Abstract

Researcher name **Chaiwut Kosol**
Year **2023**
Research Title **The creation of a Thai flute melody,
Tab Ton-phleng-ching Samchan**

This research is a qualitative research which applied the music creative research methodology. The research objective is to create the melody for the Thai flute, Tab Ton-phleng-ching Samchan.

The results showed that

1. The Creation of Thai flute melody, a 3-tier flute melody for ensemble. Researcher has created the melody by using the principle of melody, then create a Thai flute melody by sticking to the main note of each part (luk-tok), creating to varied melodic patterns according to the style of the song, it is appropriate to be use as a ensemble in according to the professional standards of Thai music, level 5.
2. The creation for Thai flute solo melody, the researcher adhered to the method of creating a solo flute melody according to the tradition of the flute solo. It has adhered to the method of Thai flute playing according to the guideline of Teacher Jamnien Srithaipan, the researchers' teacher, according to the professional standards of Thai music, level 7.

สารบัญ

เรื่อง	หน้า	
สารบัญ	ก	
บทที่ ๑ บทนำ	๑	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		๑
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย		๓
ขอบเขตของโครงการวิจัย		๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		๓
สมมติฐานการวิจัย	๓	
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๔	
บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม	๕	
สารัตถะของกลยุทธ์เพียงออ	๕	
เกณฑ์การประเมินกลยุทธ์เพียงออ ตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พ.ศ. ๒๕๔๔		๙
เพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น	๑๘	
ทฤษฎีเกี่ยวกับทางในดนตรีไทย	๒๖	
การแปรทำนองเพลงไทย	๒๘	
การสร้างสรรค์ทางดนตรี	๓๐	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๐	
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๕	
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	๓๕	
เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย	๓๕	
การจัดกระทำข้อมูล		๓๕
การตรวจสอบข้อมูล		๓๖
การวิเคราะห์ข้อมูล		๓๖
การนำเสนอข้อมูล	๓๖	
บทที่ ๔ ผลการสร้างสรรค์ทำนองทางกลยุทธ์เพียงออเพลง ดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น		๓๘
การวิเคราะห์เพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น	๓๙	
๑. การวิเคราะห์โครงสร้างของเพลง		๔๐
๒. การวิเคราะห์กลุ่มเสียง		๔๑
๓. การวิเคราะห์ลูกตก	๔๑	
การสร้างสรรค์ทางบรรเลงหมู่		๔๒
๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง		๔๓
๒. เพลงจระเข้หางยาว		๔๕
๓. เพลงดวงพระธาตุ		๔๙
๔. เพลงนกขมิ้น	๕๑	

การสร้างสรรค์ทางบรรเลงเดี่ยว	๕๔	
๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง		๕๕
๒. เพลงจระเข้หางยาว		๕๘
๓. เพลงดวงพระธาตุ		๖๒
๔. เพลงนกขมิ้น	๖๕	
บทที่ ๕ อรรถาธิบายบทเพลง		๗๑
ทางบรรเลงหมู่		๖๘
๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง		๖๘
๒. เพลงจระเข้หางยาว		๗๐
๓. เพลงดวงพระธาตุ		๗๓
๔. เพลงนกขมิ้น	๗๔	
ทางบรรเลงเดี่ยว	๗๖	
๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง		๗๗
๒. เพลงจระเข้หางยาว		๗๙
๓. เพลงดวงพระธาตุ		๘๑
๔. เพลงนกขมิ้น	๘๓	
บทที่ ๖ สรุปลง อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ		๙๐
สรุปลงการวิจัย		๙๐
อภิปรายผล		๙๒
ข้อเสนอแนะ		๙๔
บรรณานุกรม		๙๕
ภาคผนวก	๙๖	
ประวัติผู้วิจัย	๑๑๗	

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญแขนงหนึ่งของไทย มีความเป็นมายาวนานควบคู่มากับความป็นชาติไทย ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงอารยธรรมและความเจริญรุ่งเรืองของชาติไทยเรา การสืบทอดดนตรีไทยในอดีตมีลักษณะการสืบทอดโดยระบบมุขปาฐะคือสืบทอดโดยการบอกต่อรุ่นต่อรุ่น (บุญเสก บรรจงจัด, ๒๕๖๑) ผู้เรียนต้องไปอาศัยอยู่บ้านครูช่วยเหลือกิจการงานต่าง ๆ ในบ้านของครู เมื่อเสร็จกิจธุระต่าง ๆ แล้วครูก็จะสอนวิชาดนตรีไทยให้ วิธีการสอนก็จะเป็นในลักษณะที่ครูจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ไปยังศิษย์โดยการปฏิบัติให้ศิษย์ดูแล้วให้ศิษย์ทำตาม เป็นเช่นนี้ไปตลอดทุกเพลง ดังนั้นการเรียนดนตรีไทยให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่าง ๆ นั้น ผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่มีความมานะอดทน ฝึกฝนตามคำแนะนำของครู ต้องใช้เวลาในการเรียนเป็นระยะเวลานานหลายปี ศิษย์จึงจะมีวิชาพอที่จะออกไปทำงานหากินหรือประกอบอาชีพในทางดนตรีได้

ระบบการสอนดนตรีไทยแบบเดิมนั้นได้ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย จากการสอนตามบ้านครูหรือสำนักดนตรีต่าง ๆ กลายเป็นการสอนในสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียน มีการบรรจุวิชาดนตรีไทยไว้ในหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเป็นการศึกษาดนตรีไทยในลักษณะความรู้พื้นฐานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาใดมีครูดนตรีไทยประจำการก็สามารถจะเน้นหนักไปในด้านการสอนปฏิบัติได้ ส่วนโรงเรียนที่ไม่มีครูดนตรีไทยโดยตรงก็อาจเป็นเพียงการเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีไทยโดยไม่ลงมือปฏิบัติเครื่องดนตรี นอกจากนี้ยังมีการเรียนเป็นวิชาดนตรีไทยเป็นเอกในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีหลายมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรเกี่ยวกับดนตรีไทย เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นต้น

การสอนดนตรีไทยในโรงเรียนและสถาบันอุดมศึกษาเหล่านั้น ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนจากการสอนโดยระบบมุขปาฐะแบบเดิม เป็นการสอนในระบบชั้นเรียน มีหลักสูตรกำหนดเนื้อหาไว้ชัดเจน มีการเขียนเอกสารตำราเพื่อใช้ประกอบการสอนในรายวิชาภาคทฤษฎี ส่วนรายวิชาปฏิบัติได้มีการนำระบบโน้ตมาใช้ในการสอนดนตรีไทย โดยจัดเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนภาคปฏิบัติที่สำคัญ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความสะดวกในการสอน สามารถสอนไปพร้อม ๆ กันได้คราวละหลาย ๆ คน ผู้เรียนสามารถนำไปท่องและใช้ประกอบการฝึกซ้อมและนำมาทบทวนได้เมื่อเกิดการหลงลืมบทเพลง ทั้งยังสามารถใช้ฝึกซ้อมล่วงหน้าก่อนการเรียนในชั้นเรียนได้อีกด้วย (ไชยวุธ โกศล, ๒๕๔๙) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด๑๙ ทำให้การเรียนการสอนในห้องเรียนต้องปรับเปลี่ยนเป็นการสอนออนไลน์ จึงยิ่งทำให้โน้ตเพลงเป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ในการเรียนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเนื่องจากความนิยมของครูผู้สอนดนตรีไทยนั้น มักจะสอนนักศึกษาไปตามความรู้ความสามารถเฉพาะตัว หรือใช้วิธีการต่อเพลงทางฆ้องให้นักศึกษาแล้วให้นักศึกษาไปประดิษฐ์ทำนองเพลงสำหรับเครื่องดนตรีของตนหรือแปรทำนองเพลงเอาเองตามความสามารถของตน จึงทำให้ทำนองเพลงที่เป็นทำนองแปรของนักศึกษาแต่ละคนจึงมีความแตกต่างกัน อาจไพเราะเหมาะสมบ้างและอาจขัดเขินไม่ไพเราะเหมาะสมก็มีบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการแปรทำนองของผู้เรียน

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีไทย ๑-๗ โดยรับผิดชอบสอนในกลุ่มเครื่องเป่า ได้แก่ ขลุ่ยและปี่ประเภทต่าง ๆ ก็ประสบปัญหาดังกล่าวในการสอนนักศึกษา เนื่องจากในการต่อเพลงให้นักศึกษาแล้วให้นักศึกษาแปรทำนองเองนั้น ปรากฏว่านักศึกษาบางคนก็สามารถทำได้แต่นักศึกษาบางส่วนก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการแปรทำนองเพลงและยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการประดิษฐ์ทำนองเพลงที่เพียงพอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าควรมีการสร้างสรรคประดิษฐ์ทำนองเพลงเป็นทำนองแม่แบบให้นักศึกษาได้เรียน เพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติตามระดับทักษะ และจดจำทำนองเหล่านั้นเป็นต้นแบบในการนำไปแปรทำนองเพลงในเพลงระดับสูงขึ้นไป จากการสำรวจของผู้วิจัยพบว่า ในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการประดิษฐ์ทำนองทางเพลงสำหรับเครื่องเป่าให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ ผู้สอนต้องเป็นผู้สร้างสรรคทำนองเพลงทางเครื่องเป่าขึ้นด้วยตนเองเพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงมีความคิดที่จะสร้างสรรคทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออโดยนำเพลงชุดดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น มาใช้เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค เพื่อนำไปใช้ในการสอนนักศึกษาที่เรียนขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องมือเอก

ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ใช้บรรเลงประสมวงในวงดนตรีประเภทวงเครื่องสายและวงมโหรี เนื่องด้วยเป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดเล็กสามารถพกพาติดตัวไปบรรเลงในสถานที่ต่าง ๆ ได้ง่าย ประกอบกับเป็นเครื่องดนตรีที่มีราคาไม่สูงมากนัก จึงเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมนำไปใช้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามขลุ่ยเพียงออแม้จะเป็นเครื่องดนตรีขนาดเล็กที่ดูเหมือนจะบรรเลงได้ง่ายไม่ยุ่งยากอะไร กลับเป็นเครื่องดนตรีที่มีเทคนิคการบรรเลงระดับสูงที่ผู้บรรเลงต้องเรียนรู้และฝึกฝนกับครูที่มากความชำนาญโดยตรง จึงจะสามารถบรรเลงได้ไพเราะจับใจผู้ฟัง เทคนิคที่สำคัญของขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม การเป่าเสียงควง การพรมนิ้ว การเป่าเสียงปริบ การเป่าเสียงโปรย การเป่าไหยหวน เป็นต้น (บุญเสก บรรจงจิต, ๒๕๖๑)

เพลงดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นเพลงไทยประเภทเพลงดับ ประกอบด้วยเพลงในอัตราจังหวะ ๓ ชั้น จำนวน ๔ เพลง บรรเลงต่อเนื่องกันเป็นชุด ได้แก่ เพลงดับตันเพลงฉิ่ง เพลงจระเข้หางยาว เพลงดวงพระธาตุและเพลงนกขมิ้น โดยบทเพลงชุดนี้โบราณจารย์ทางดนตรีไทยได้กำหนดให้เป็นเพลงสำหรับฝึกหัดเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย ได้แก่ ซอด้วง ซออู้ และจะเข้ เนื่องจากเป็นบทเพลงที่มีสำนวนกลอนเป็นพื้นฐานในลักษณะต่าง ๆ หลากหลายสำนวน อีกทั้งมีการเปลี่ยนบันไดเสียงของบทเพลง จึงมีความเหมาะสมในการใช้เป็นเพลงฝึกหัดเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย เนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สำนวนกลอนประเภทต่าง ๆ เรียนรู้การใช้นิ้วในบันไดเสียงต่าง ๆ เมื่อบรรเลงเพลงชุดนี้จนชำนาญแล้ว จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในกลอนเพลงและวิธีการใช้นิ้วในบันไดเสียงต่าง ๆ สามารถนำไปใช้เป็นกลอนเพลงต้นแบบ นำไปประยุกต์ใช้ในการแปรทำนองเพลงสำหรับบทเพลงในขั้นสูงต่อไปได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าควรที่จะนำเพลงชุดดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น มาใช้เป็นเพลงต้นแบบในการประดิษฐ์ทำนองเพลงสำหรับขลุ่ยเพียงออ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนักศึกษาที่เรียนปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องมือเอก เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลีลาและสำนวนกลอนของทางขลุ่ยในลักษณะต่าง ๆ จนสามารถใช้เป็นต้นแบบในการแปรทำนองในขั้นสูงต่อไปได้ ผู้วิจัยจึงเห็นควรดำเนินการวิจัยเรื่อง การสร้างสรรคทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น นี้ขึ้น ซึ่งนอกจากจะใช้ในการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาดนตรี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาแล้ว ยังสามารถเผยแพร่ไปยังโรงเรียนและสถานศึกษาอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในวงกว้างต่อวงการดนตรีไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
๒. เพื่อสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้น ๕
๓. เพื่อจัดทำอรรถาธิบายทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออที่สร้างสรรค์ขึ้น

ขอบเขตของโครงการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางดนตรีไทย ดำเนินการวิจัยโดยใช้ทฤษฎีดนตรีไทยเป็นหลักในการสร้างสรรค์ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการสร้างสรรค์ ดังนี้

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหา งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการสร้างสรรค์ทำนองเพลงสำหรับบรรเลงด้วยขลุ่ยเพียงออในลักษณะทางบรรเลงหมู่ ซึ่งสามารถใช้บรรเลงได้ทั้งในวงเครื่องสายไทยและวงมโหรี โดยกำหนดให้มีระดับทักษะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ ๕
๒. ขอบเขตด้านบทเพลง บทเพลงที่นำมาสร้างสรรค์ทำนองในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยกำหนดใช้เพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ซึ่งประกอบด้วยเพลง ๔ เพลง คือ ๑) เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ๒) เพลงจะเข้หางยาว ๓ ชั้น ๓) เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น และ ๔) เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้บทเพลงทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
 ๒. ได้คลิปวิดีโอการบรรเลงบทเพลงทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
 ๓. สามารถนำไปใช้ในการสอนรายวิชาทักษะดนตรีไทย ๑-๗ กลุ่มเครื่องเป่า ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีไทย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
 ๔. เผยแพร่ผลงานไปยังโรงเรียนและสถานศึกษาที่สนใจ สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติดนตรีไทยได้
 ๕. เผยแพร่ไปยังผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้ศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออได้
 ๖. เป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยให้ แพร่หลายและยั่งยืนตลอดไป
- ๑๔.๗ เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ทำนองเพลงสำหรับขลุ่ยเพียงออและเครื่องดนตรีอื่น ๆ ต่อไป

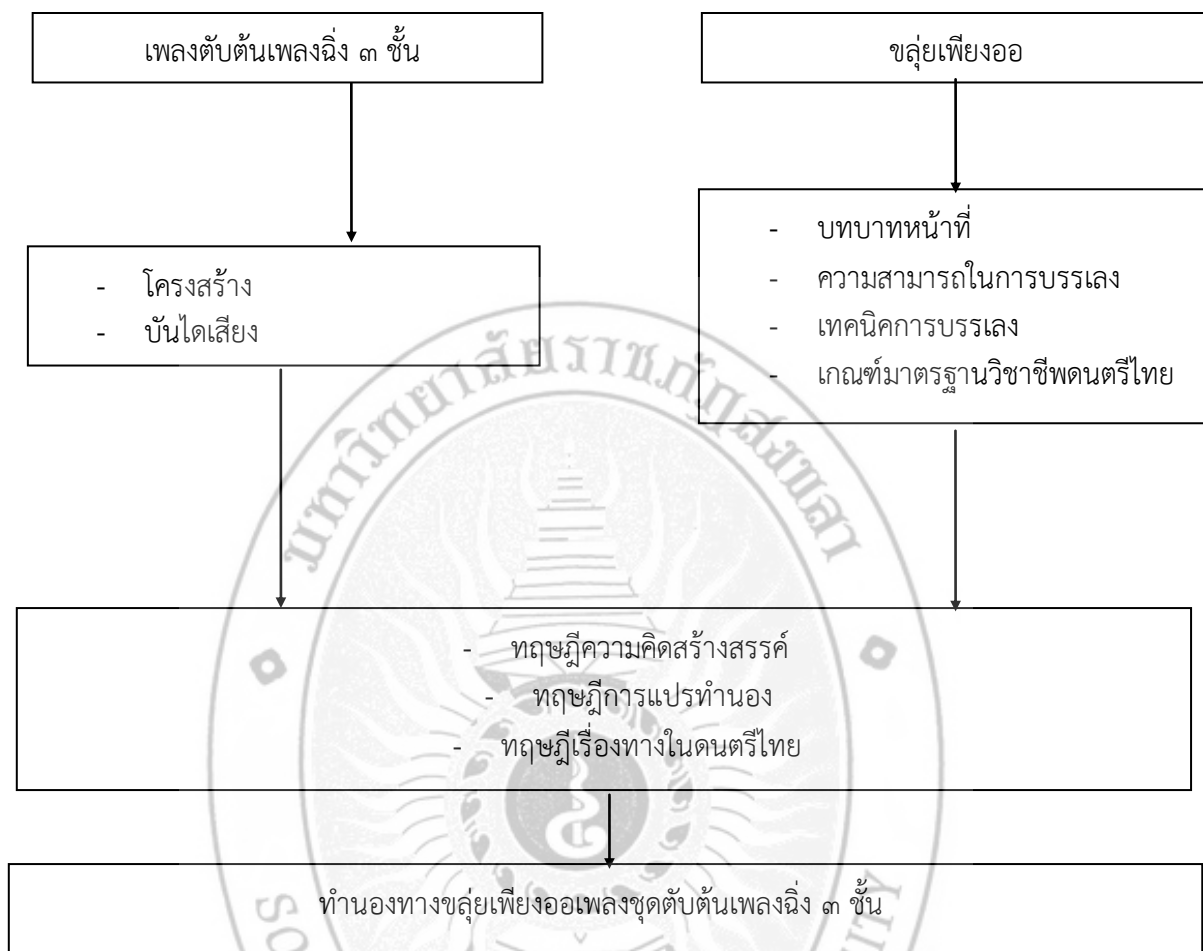
สมมติฐานการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

๑. ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้น มีระดับทักษะการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยและเกณฑ์การประเมิน ของสำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย ชั้นที่ ๕
๒. ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ที่ผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้น มีผลการประเมินผลการสร้างสรรค์อยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงชุดดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างสรรค์ทำนอง หมายถึง การประดิษฐ์ทำนองเพลงขึ้นมาใหม่ โดยอาจเป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ทั้งหมด หรือเป็นการแปรทำนองจากของเดิมก็ได้

การแปรทำนอง หมายถึง การนำทำนองหลักของเพลงมาประดิษฐ์เป็นทำนองที่ใช้บรรเลงโดยสำหรับเครื่องดนตรีต่าง ๆ

ขลุ่ยเพียงออ หมายถึง ขลุ่ยขนาดกลางที่ใช้ในวงดนตรีไทย เป็นขลุ่ยที่เทียบเสียงระบบเสียงไทย มีขนาดใหญ่กว่าขลุ่ยหลีบ และมีขนาดเล็กกว่าขลุ่ยอู้

ทางขลุ่ยเพียงออ หมายถึง ทำนองเพลงที่ประดิษฐ์ขึ้นสำหรับใช้บรรเลงด้วยขลุ่ยเพียงออ

ทางฆ้องวงใหญ่ หมายถึง ทำนองเพลงที่ใช้บรรเลงด้วยฆ้องวงใหญ่

ทางบรรเลงหมู้ หมายถึง ทำนองเพลงที่ใช้บรรเลงสำหรับการรวมวงดนตรี เช่น ในวงเครื่องสาย วงมโหรี วงปี่พาทย์ เป็นต้น

ทางบรรเลงเดี่ยว หมายถึง ทำนองเพลงที่ประดิษฐ์เพื่อใช้บรรเลงเดี่ยววอดฝีมือของเครื่องดนตรี

บทที่ ๒

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงชุดดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นเกี่ยวกับขลุ่ยเพียงออ ทางในดนตรีไทย การแปรทำนองเพลงไทย เพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สาระสำคัญของขลุ่ยเพียงออ

๑. ประวัติและการพัฒนาการของขลุ่ยเพียงออ

ขลุ่ยเพียงออ เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าที่โบราณที่สุดชนิดหนึ่ง มีความนิยมในการเป่า มาช้านาน ขลุ่ยเพียงออเป็นเครื่องดนตรีที่ใกล้ชิดกับคนไทยมากที่สุด สันนิษฐานว่า พัฒนามาจากป้ออที่มี การเปลี่ยนเลาปีให้มีความคงทนถาวรกว่าเดิมที่เป็นไม้รวกและกลายเป็นขลุ่ยในเวลาต่อมา เรียกว่า “พงอ ” หรือ “เพียงออ” ซึ่งก็คือ ขลุ่ยเพียงออในปัจจุบัน จากหลักฐานของนักโบราณคดีที่ได้ขุดพบที่หีบศพภรรยา เจ้าเมืองของไทย ที่ริมฝั่งแม่น้ำฮวงโห พบว่า หีบศพมี ๙ ชั้น ชั้นในสุดที่ติดกับตัวศพมีของสำคัญอยู่ ๓ อย่าง คือ แคน ๑ เต้า ขลุ่ย ๑ เลา และขิม ๑ ตัว มีอักษรจารึกศักราชไว้ด้วย ถ้านับถึงปัจจุบันมีอายุ ได้ประมาณ ๒,๐๐๐ ปีเศษ เหตุที่เรียกว่า “ขลุ่ย” เข้าใจว่า เรียกตามเสียงเป่าที่ไฉน เดิมขลุ่ยใช้ไม้รวกปล้องยาว ๆ ตัดไว้ข้อทางปลาย แต่เจาะรูทะลุข้อ นำไม้ไปใช้ไฟย่างให้แห้ง ตบแต่งผิวให้ไหม้เกรียมเป็นลวดลาย สวยงาม ต่อมา จึงพัฒนาการ ทำขลุ่ยด้วยไม้จริงบ้าง งาบ้าง ขลุ่ยเลาหนึ่งมีรูสำหรับนิ้วปิดเปิดเพื่อเปลี่ยนเสียง

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี กล่าวว่า เครื่องดนตรีไทยที่ใช้ในสมัยนี้ คือ เครื่องดนตรีที่ใช้ กันมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัย แต่ได้วิวัฒนาการให้ดีขึ้นทั้งในด้านรูปร่าง ลักษณะ คุณภาพของเสียง และนำมา ประสมเป็นวงดนตรี รวมทั้งวิธีการบรรเลงมีความประณีตขึ้น และมีเครื่องดนตรีบางชนิดเพิ่มขึ้นจากเดิมใน สมัยสุโขทัย ตามข้อความในเอกสารดังกล่าวข้างต้น (กฎมณเฑียรบาล ตอนที่ ๒๐) กล่าวถึงเครื่องดนตรี เป่าปี เป่าขลุ่ย สีซอ ดีดจะเข้ ดีโหนด ทับ ณ ที่นี้ขอกล่าวถึง เป่าขลุ่ย เท่านั้น เป่าขลุ่ย หมายถึง การบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่า ซึ่งมักทำด้วยไม้ไผ่หรือที่เรียกว่า “ไม้รวก” และประดิษฐ์ลวดลาย เช่น ลายดอกพิกุล ลายหิน เป็นต้น ลักษณะรูปร่างยาวเป็น ทรงกระบอก ด้านบนเจาะเป็นรูสำหรับเป่าลมเพื่อให้เกิดเสียง และมีรูปิด-เปิด เพื่อให้เกิดเสียงสูงต่ำตาม ต้องการ เราเรียกเครื่องดนตรีประเภทนี้ว่า “ขลุ่ย” ซึ่งในสมัยนี้คงเป็นขลุ่ยขนาดเล็ก ปัจจุบันเรียกว่า “ขลุ่ยเพียงออ” ส่วนขลุ่ยขนาดเล็กหรือขลุ่ยหลิบนั้น สันนิษฐานว่าคงยังไม่ใช่ในสมัยอยุธยา ดังลายพระหัตถ์สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาธิบายใน หนังสือ ตำนานเครื่องมโหรี ปีพาทย์ (สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงพระกรุณาฯ ๒๔๗๓ : ๖) ความว่า

“ ... ตั้งแต่เมื่อให้ผู้นับถือเกิดมีขึ้น ก็เห็นจะชอบเล่นกันแพร่หลาย จึงเกิดเป็นเหตุ ให้มีผู้คิดเพิ่มเติมเครื่องมโหรีขึ้นโดยลำดับมา เครื่องมโหรีที่เพิ่มเติมเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยา ยังเป็นราชธานี (สังเกตตามที่ปรากฏในรูปภาพเขียนแต่สมัยนั้น) คือ รำมะนาสำหรับตี ประกอบกับทับอย่าง ๑ ขลุ่ยสำหรับเป่าให้ลำนนำอย่าง ๑ มะโหรีวงหนึ่งจึงกลายเป็น ๖ คน” ต่อมาผู้นิยมขลุ่ยเพียงออกันมากจนเกิดความพลัดเพี้ยนเกินขอบเขต ได้ล่วงล้ำเข้าไปใน เขตพระราชฐาน จนกระทั่งสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. ๑๙๙๑-๒๐๓๑) ออกกฎมณเฑียรบาล ตอนที่ ๑๕ ว่า “ห้ามร้องเพลง เป่าขลุ่ย เป่าปี สีซอ ดีดจะเข้ กระจับปี ดีโหนดทับในเขตพระราชฐาน”

ในขณะเดียวกันขลุ่ยเพียง ก็มีบทบาทสำคัญในงานพระราชพิธี จากกฎมณเฑียรบาล ข้อที่ ๑๖ ได้กำหนดว่า “ชาวดนตรีคอยฟังสุรเสียง...ครั้นเสร็จ...ขลุ่ยนำเพลง...” แสดงให้เห็นว่าในสมัยกรุงศรีอยุธยา ขลุ่ยเพียงถือเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญทำหน้าที่นำขึ้นเพลง ในตอนปลายสมัยอยุธยาได้นำขลุ่ยเพียงออ โทน รำมะนา มาผสมในวงมโหรีเครื่องสี่ กลายเป็นมโหรีเครื่องหก

ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ขลุ่ยเพียงออกกลายเป็นเครื่องดนตรีที่สำคัญมากขึ้นกว่าเดิม นอกจาก จะใช้เล่นคนเดียวแล้วยังใช้เล่นร่วมกับวงดนตรีประเภทต่าง ๆ จึงได้ปรับขนาดขลุ่ยเพียงออ ให้มีระดับเสียงลดหลั่นต่างกันไป เพื่อให้เหมาะสมในการบรรเลงประสมวงประเภทต่าง ๆ เช่น ขลุ่ยหลีบ ขลุ่ยเพียงออ ใช้ในวงเครื่องสายปี่ชวา วงมโหรี และวงเครื่องสาย ขลุ่ยอู้ใช้ในวงปี่พาทย์ไม้นวมและวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์

๒. ลักษณะทางกายภาพและระบบเสียง

ขลุ่ยเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าของไทย นิยมทำจากไม้ไผ่รวกหรือไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้ชิงชัน ไม้พะยุง นอกจากนี้ยังทำจากงาช้างหรือพลาสติกก็มี แต่ความนิยมส่วนใหญ่นิยมขลุ่ยที่ทำด้วยไม้ไผ่รวกเนื่องจากนิยมนำมีเสียงดี มีเสียงไพเราะนุ่มนวลกว่า ขลุ่ยมี ๕ ชนิด คือ ขลุ่ยนก ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยหลีบและขลุ่ยอู้ (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๒) ขลุ่ยเพียงออเป็นขลุ่ยขนาดกลาง นิยมทำด้วยไม้ไผ่รวกหรือไม้เนื้อแข็งเจาะรูกลวงตลอดเลา มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเลาขลุ่ยประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร ความยาวประมาณ ๔๒ เซนติเมตร ด้านปลายสำหรับเป่าใช้ไม้สักเหลาอุดไว้เป็นช่องสำหรับเป่าเรียกว่าดาก เจาะรูปากนกแก้วตรงตำแหน่งของดากให้เกิดเสียง เจาะรูปิดเปิดนิ้วสำหรับเปลี่ยนระดับเสียงด้านหน้า ๗ รู ด้านหลัง ๑ รู เจาะรูด้านล่าง ๔ รู สำหรับเป็นรูเทียบเสียงและรูร้อยเชือก ส่วนขลุ่ยที่มีขนาดเล็กกว่าขลุ่ยเพียงออเรียกว่าขลุ่ยหลีบใช้เป่าในวงมโหรีเครื่องคู่ วงเครื่องสายปี่ชวาและวงเครื่องสายเครื่องคู่ และขลุ่ยที่มีขนาดใหญ่กว่าขลุ่ยเพียงออเรียกว่าขลุ่ยอู้ใช้เป่าในวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ ในบรรดาขลุ่ย ๓ ชนิดนี้ ขลุ่ยเพียงออเป็นขลุ่ยที่นิยมใช้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงเดี่ยว บรรเลงในวงดนตรีประเภทวงเครื่องสาย วงมโหรี วงปี่พาทย์ไม้นวมและวงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ อีกทั้งขลุ่ยเพียงออยังเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมบรรเลงมาก เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีขนาดเล็กพกพาไปด้วยได้สะดวก อีกทั้งมีราคาถูกสามารถซื้อหาได้ไม่ยาก จึงเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมนำไปสอนนักเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอีกด้วย

ขลุ่ยไทยทุกชนิดมีส่วนประกอบและชื่อเรียกเหมือนกัน โดยขลุ่ยเพียงอ้อมีส่วนประกอบต่าง ๆ ดังนี้

๑. เลาขลุ่ย หมายถึง ตัวของขลุ่ยมีลักษณะเป็นหลอดกลมยาว ภายในกลวงตลอด ซึ่งทำด้วย ไม้ชิงชัน ไม้รวก ไม้ชิงชัน หรือวัสดุอื่น ๆ

๒. ดาก คือ ส่วนตรงปลายด้านที่เป่าของขลุ่ย ทำด้วยไม้เนื้อแข็งหรือไม้เนื้อแน่นละเอียด เหลายาวประมาณ ๒ นิ้ว ให้กลมพอดีกับขนาดรูในของท่อเลาขลุ่ย ปาดด้านในหนึ่งออกเล็กน้อยเป็นช่อง สำหรับเป่าส่งลมให้ผ่านเข้าไปเกิดเป็นเสียงดัง ไม้ที่ใช้ดากขลุ่ย ได้แก่ ไม้สักทองหรือไม้สักหิน

๓. รูปากเป่า เป็นรูที่เกิดจากการปาดดากข้างหนึ่งของดากขลุ่ยออกเล็กน้อยสำหรับปากเป่าและทางเดินของลม ออกไปทะลุตรงรูปากนกแก้ว ซึ่งปลายสุดของไม้ดากจะปาดโค้งงอคล้ายปากนกแก้วลมจะเปลี่ยนทิศทางทำให้เกิดเสียงดัง

๔. รูปากนกแก้ว อยู่ตรงระดับปลายสุดของไม้ดาก ที่เลาขลุ่ยแนวกว้างกับรูค้ำ หรือช่องปากเป่า เจาะรูเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ช่องตรงข้ามกับดากปาดด้านล่างให้เป็นมุมเฉียง จะทำให้ลมที่ผ่านช่องไม้ดาก เข้ามากระทบกับมุมนี้เกิดการหักเหเป็นเสียงดังขึ้น

๕. รูเยื่อ อยู่เหนือรูค้ำขึ้นไปด้านข้างทางขวามือของผู้เป่ารูขนาดเดียวกับรูค้ำ จะมีรู ๑ รู สำหรับเปิดเยื่อบาง ๆ ทำจากเยื่อหัวหอม หรือเยื่อไม้ไผ่ เพื่อเวลาเป่าจะได้เกิดการสั่นสะเทือนคลื่นเสียงเพิ่ม ความกังวาน

ไพเราะยิ่งขึ้น แต่ขาดง่าย เพราะไม่สะดวกในการใช้ เลยมีผู้หันมาใช้เยื่อกระดาษธรรมดาแทน หรืออุดด้วยขี้ผึ้ง หรือไม่ก็เจาะเลยก็มี

๖. รูปร่าง อยู่ทางด้านหลังของขลุ่ยแนวเดียวกับปากนกแก้ว ไว้สำหรับหัดแหม่มมือ มีบนอุดรูนี้ไว้รับ น้ำหนักของเลาขลุ่ย และปิดเปิด บังคับเสียงได้อีกด้วย

๗. รูปร่างเสียง อยู่ด้านบนของขลุ่ยมี ๗ รูเรียงอยู่แนวเดียวกันแต่ละรูห่างกันตามมาตรฐานของ การผลิตขลุ่ย ประมาณ ๑ นิ้ว รูเหล่านี้มีไว้สำหรับปิดเปิดบังคับเสียงให้เกิดเป็นเสียงสูงต่ำต่าง ๆ ตาม ต้องการ เพื่อ เปลี่ยนระดับเสียงในเวลาเป่าให้เป็นทำนองเพลง

๘. รูร้อยเชือก อยู่ทางปลายขลุ่ยด้านล่างเจาะรูทะลุตรงกันข้าม เจาะเยื้องกันมี ๒ คู่ รวม ๔ คู่ รูหนึ่ง ใช้ร้อยเชือกผูกเป็นห่วงเพื่อแขวนขลุ่ยเก็บไว้ ตามขอ ตามตะปูข้างฝาหรือเสาเรือน รูดังกล่าวมีผลกับ เสียงขลุ่ย อยู่บ้าง คือ ใช้ปรับระดับเสียง โด คือ ปีตรู ๑ รู เสียงโดจะต่ำลงเล็กน้อย ถ้าคว้านรูร้อยเชือก ด้านบนให้สูงจาก รูเดิมเสียง โด จะสูงขึ้นบ้าง

๓. เทคนิคการบรรเลง

ทำนองบรรเลงขลุ่ยเพียงออนิยมนั่งพับเพียบ จับขลุ่ยด้วยมือทั้งสองนิยมนำมือขวาไว้บนปิดด้วยนิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางที่ด้านหน้า และปิดด้วยนิ้วโป้งที่รูค้ำด้านหลัง ส่วนมือซ้ายจับด้านล่างต่อจากมือขวา โดยใช้ นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางและนิ้วก้อยตามลำดับ การเป่าขลุ่ยให้แผยปากเป่าส่วนรูเป่าตรงด้านล่างของดากขลุ่ย จับ ขลุ่ยให้ทำมุมประมาณ ๔๕ องศากับลำตัว ทอดแขนไว้ข้างลำตัวพองาม เป่าโดยใช้วิธีระบายลมเป็นหลักในการ ดำเนินทำนองร่วมกับวิธีเป่าด้วยเทคนิคการบรรเลงรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเสียงไพเราะเหมาะสมไปตาม ทำนองเพลง วิธีเป่ามีทั้งการเป่าด้วยลมเปล่า และการเป่าโดยใช้ลิ้นแตะที่บริเวณฟันหน้าเพื่อกักลมให้เป็นเสียง สั้นเป็นช่วง ๆ เรียกว่าการเป่าตอด ให้เกิดอรรถรสตามต้องการ นอกจากนี้ยังมีวิธีการเป่าที่เกิดจากการใช้ลม เสียงสั้น เสียงยาว หน้า เบา และหยุดเสียง กลวิธีการเป่าที่สำคัญได้แก่การเป่าเสียงเรียบ การเป่าเสียงติด การ ใช้เทคนิคการควงนิ้ว การพรมนิ้ว การใช้ลมครั้น การเป่าเสียงโหย การเป่าเสียงหวาน และการเป่าเสียงปริบ เป็นต้น (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔)

บุญเสก บรรจงจัด (๒๕๖๑) ได้กล่าวถึงกลวิธีการเป่าขลุ่ยตามแนวทางของครูเทียบคงลายทองไว้ดังนี้

๑. การเป่าสะบัดรวบลมเดียว ลชฟล โดยเริ่มเป่าเสียงแรกที่เสียงลา แล้วใช้นิ้วนางมือขวามือขวาบนตีนิ้ว ลงไปพร้อมกับเป่าเสียงซอล และเสียงอื่น ๆ ด้วยลมเดียวกัน

๒. วิธีประคองลม ในขณะที่ใช้ลมเป่าออกไปในทุก ๆ เสียง ลมที่อยู่ในช่องปากผู้เป่า จะต้องประคอง ลม ให้เสียงที่เป่าออกมาเป็นเสียงที่เรียบสม่ำเสมอ เช่น ถ้าเป่าเสียงเบาแผ่ว ก็ต้องประคองลมที่เป่าออกไป ไม่ให้เสียงขลุ่ยขาดหายไปลมที่เป่าต้องสม่ำเสมอไม่โยกและบังคับลมให้ตรงตำแหน่งของแต่ละเสียงในทุกๆ เสียง ซึ่งผู้เป่าขลุ่ยจะต้องมีสเตปประสาทหูที่ดี นิ้วที่ปิดเปิดเสียงต้องสัมพันธ์กับลมที่เป่า และนิ้วต้องปิดรูบังคับ เสียงให้สนิท ลมที่เป่าออกไปต้องไม่ใช้ลมกระแทก

๓. วิธีเป่าเสียงครั้น คือ การทำให้เสียงขลุ่ยที่เป่าอยู่สะดุดหรือสั้นสะท้อนโดยการบังคับลมให้เกิด แรงดันลมเป็นช่วง ๆ ในลำคอเช่นเดียวกับการขับร้อง ตัวอย่างเสียงแรกในประโยคที่ ๒

๔. วิธีระบายลม เป็นวิธีที่สำคัญสำหรับคนขลุ่ยและคนปีจะต้องฝึกฝนและปฏิบัติการระบายลมให้ได้ นั้น จะช่วยทำให้เสียงที่เป่าออกมามีความยาวเชื่อมโยงกันได้อย่างต่อเนื่อง ลมที่หมุนเวียนอย่างต่อเนื่องช่วยทำ ให้มีกำลังในการเป่าขลุ่ย เป่าปี และสามารถทำกลวิธีต่างๆได้อย่างสนิทสนม วิธีการระบายลม ผู้เป่าต้องสูดลม เข้าปอดไว้เพียงพอสำหรับที่จะเป่าลมออกทางช่องปาก เมื่อเป่าลมออกมา ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ให้ผู้เป่าเกร็งมุม

ปากทั้ง ๒ ข้างพร้อมสุดลมหายใจเข้าทางจมูก ขณะที่สุดลมเข้าจมูกผู้เป่าต้องบังคับหลอดลมที่เพดานในลำคอ ให้เปิด พร้อมทั้งเกร็งมุมปากไว้เพื่อช่วยบีบลมที่อยู่ในช่องปากและกระพุ้งแก้มออกไปสู่ขลุ่ย ลมที่สูดเข้าไปใหม่ จะเข้าไปแทนที่ลมที่ออกไปทำหมุนเวียนต่อเนื่องอย่างเป็นระบบแบบนี้

๕. วิธีการพรม คือ เป่าลมออกพร้อมกับพรมนิ้วลงไปให้ถี่และละเอียด ตัวอย่างวิธีการพรมในโน้ตเสียงเรทำได้โดยการยกนิ้วนางเพื่อปิดเปิดเสียงที่พรม ถ้าใช้สองนิ้วพรมพร้อมกันจะเป็นเสียงคู่ ๓ เซนนิ้วกลางกับนิ้วนาง ในขณะที่พรมปลายนิ้วที่กดปิดรูบังคับเสียงจะต้องยกสูงเท่ากันและพรมลงไปพร้อมกันด้วยความถี่ละเอียดจนริก เสียงที่ปรากฏออกมาจะต้องสม่ำเสมอ

๖. วิธีการเป่าเสียงควง คือ การเป่าที่ใช้เทคนิคการปิดเปิดนิ้วที่รูบังคับเสียงต่างกัน เสียงที่ออกมาจะเป็นเสียงระดับเดียวกัน โดยใช้ลมเป่าเดียวกัน เทคนิควิธีนี้นอกจากจะต้องปิดเปิดนิ้วให้ถูกต้องแล้ว ผู้เป่าจะต้องบังคับลมให้ได้เสียงที่ถูกต้องด้วย

๗. วิธีการเป่าเก็บ เป็นวิธีการเป่าเพื่อดำเนินทำนองเป็นพยางค์ ๑ ๆ ซึ่งผู้เป่าจะต้องใช้ปลายลิ้นในการช่วยตอด หรือใช้การตอดลม เพื่อให้เสียงที่ดำเนินไปแต่ละเสียงมีความชัดเจน

๘. วิธีการตอด โดยใช้ปลายลิ้นเป็นกลไกในการผลักดัน เมื่อเริ่มเป่าเสียงใดเสียงหนึ่งออกไป ให้เตรียมใช้ปลายลิ้นแตะที่พื้นหน้าบนด้านใน โดยใช้เป่าในแต่ละเสียง ใช้ปลายลิ้นและลม (แตะ เป่า แตะ) เพื่อให้เสียงที่ออกมาชัดเจน

๙. วิธียกเอียงจังหวะ เป็นวิธีการเป่าที่สร้างให้เกิดอรรถรสที่น่าฟัง โดยการดำเนินทำนองยกเอียงไม่ลงตรงตามจังหวะถ้าเสียงที่ลงก่อนจังหวะเรียกว่า “ลักจังหวะ” ถ้าลงหลังจังหวะเรียกว่า “ย้อย” การใช้สำนวนกลอนในลักษณะอย่างนี้ผู้เป่าจะต้องมีความแม่นยำในเรื่องจังหวะ

๑๐. วิธีการเป่าประคบเสียง คือ บรรจงเป่าลมออกไปที่เสียงแต่ละเสียงด้วยความนุ่มนวลโดยใช้เป่าเสียงยาวให้ลมนิ่งเรียบสม่ำเสมอ

๑๑. วิธีการตีนิ้ว คือ การใช้ลมเป่าร่วมกับการตีนิ้วลงไปยังเสียงที่ต้องการ วิธีการคือเป่าลมออกไปพร้อมกับตีนิ้วลงไปยังรูบังคับเสียงที่ต้องการ เพื่อให้เสียงเกิดการสั่นสะเทือนจากการตีนิ้วนี้ ๆ

๑๒. วิธีการเป่าครวญ คือ ลักษณะการเป่าเสียงพยางค์ต่างๆแต่สอดแทรกกลวิธีไว้หลายอย่างเช่น การครั่น การพรม การปริบ การโปรย เพื่อเชื่อมโยงเสียงของทำนองเพลงในวรรคนั้นๆ

๑๓. วิธีการเป่าเสียงยาวพยางค์ห่าง ๆ เป็นวิธีการเป่าเพื่อดำเนินทำนองอย่างหนึ่งของขลุ่ยหรือปี่ เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มทำนองต่าง ๆ เป็นเสียงพยางค์ห่าง ๆ บ้าง เพื่อให้เกิดช่องว่างของทำนองเพลงและเพื่อการพักนิ้วพักลม หรือเป่าเก็บเป็นพยางค์ ๑ ๆ บ้าง ตามคุณลักษณะหน้าที่ของเครื่องมือ

๑๔. การเป่าสะบัด คือ การใช้ลมเป่าโน้ตสามพยางค์อย่างรวดเร็ว และต้องสัมพันธ์กับนิ้วที่ปิดเปิดเสียงแต่ละเสียงต้องใช้น้ำหนักเสียงที่เท่ากัน เสียงต้องออกมาชัดเจนทั้งสามเสียง

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะวิธีการดำเนินทำนองของขลุ่ยเพียงออกที่ใช้ในเพลงประเภทดำเนินทำนองทางพื้นนั้นใช้การเป่าเก็บ ซึ่งมีลักษณะสำนวนกลอนจะปรากฏหลายรูปแบบ คือ ๑) การดำเนินทำนองแบบเป่าเรียงเสียงขึ้น ๒) การเป่าเรียงเสียงลง ๓) การเป่าข้ามเสียง ซึ่งเป็นวิธีการที่แสดงถึงการสร้างสำนวนกลอนที่มีความสัมพันธ์ สัมผัส และเชื่อมโยงกัน จากวรรณของเพลงร้อยเรียงเชื่อมโยงเป็นประโยค ๔) การเป่าสลับเสียงสูงต่ำ ๕) การเป่าพลิกผันสำนวนกลอนจากเสียงต่ำแล้วหลบหลีกไปหาเสียงสูง เป็นวิธีการเป่าหลบเสียงคู่แปดอย่างมีลีลา ที่แสดงถึงความรู้ในเชิงการผูกสำนวนกลอน ทางภาษาดนตรีเรียกว่า “ไม่จนกลอน” แสดงถึงการรอบรู้เรื่องช่วงเสียงและขอบเขตของการใช้เสียงขลุ่ย ๖) การเป่ายกเอียงจังหวะและ ๗) การเป่าพัน หรือ เป่าเก็บนอกจากนี้ยังมีวิธีการที่เป็นลายละเอียดช่วยเสริมสร้างให้เป่าขลุ่ยได้ไพเราะขึ้น วิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออนนอกจากจะเป่าเก็บแล้ว ยังใช้วิธีเป่าเสียงยาวห่าง ๆ บ้าง เป่าครวญบ้าง ซึ่งเป็นลักษณะลีลา

เฉพาะของเครื่องมือปีหรือขลุ่ยประเภทหนึ่ง อีกประการหนึ่งลักษณะวิธีการเป่าเสียงยาวจะเอื้อต่อการระบายลม และเชื่อมโยงการสร้างสำนวนกลอนได้อย่างไพเราะน่าฟัง การขยับนิ้วเพื่อช่วยในการครั้นเสียงการผ่อนลม โดยให้แรงลมที่เป่าผ่อนลงมาเพื่อสร้างอรรถรสของเสียงให้มีความไพเราะ การหยุดลม หลังการตีนิ้วเพื่อให้เสียงที่เกิดจากการตีนิ้วมีความคมชัดเป็นต้น

เกณฑ์การประเมินขลุ่ยเพียงออ ตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๔

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (๒๕๕๔: ๒๑๐-๒๒๔) ได้กำหนด เกณฑ์การประเมินขลุ่ยเพียงออ ตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ไว้ดังนี้

๑.การสำรวจความพร้อมและปรับเครื่องดนตรีก่อนการบรรเลง

๑.๑ ส่วนที่ทำให้เกิดการหักเหของลม (ตั้งแต่ส่วนบนของรูส่งลมจนถึงปากนกแก้ว) ไม่ปรากฏการชำรุด ดังนี้

๑.๑.๑ ดากขลุ่ย (วัสดุประกอบรูส่งลม) ส่วนบนเสมอกับขอบส่วนบนของ เลาขลุ่ย ส่วนล่างเสมอประมาณชื่อ (ด้านบนของปากนกแก้ว)

๑.๑.๒ ปากนกแก้ว (รูหักเหของลม)

๑.๑.๒.๑ ไม่ชำรุด แตกหรือบิ่น

๑.๑.๒.๒ ไม่อุดตันหรือมีสิ่งกีดขวาง

๑.๑.๒.๓ อยู่ตรงกับรูส่งลม

๑.๑.๓ เมื่อทดลองเป่าแล้ว ลมไม่รั่ว

๑.๑.๓.๑ ไม่มีลมรั่วตามแนวรอบของจากขลุ่ยทั้งด้านบนและด้านล่าง

๑.๑.๓.๒ สามารถจำแนกลักษณะเสียงที่มีลมรั่วกับเสียงที่ไม่มีลมรั่วด้วย

การสังเกต ทั้งนี้เสียงที่มีลมรั่วมักจะมีลักษณะเบาและมีเสียงลมแทรก

๑.๑.๓.๓ ถ้ามีลมรั่วตามแนวรอบของดากขลุ่ย สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยใช้วัสดุอุดชั่วคราว

๑.๒ เลาขลุ่ย

๑.๒.๑ ไม่แตก

๑.๒.๒ รูบังคับเสียงทั้ง ๔ รู ไม่อุดตัน หรือมีสิ่งกีดขวาง

๑.๒.๓ ปลายล่างของเลาขลุ่ย และรูร้อยเชือก ไม่อุดตัน

๑.๒.๔ ถ้ามีรูเยื่อต้องมีวัสดุปิดเรียบร้อย

๑.๒.๔.๑ โดยปกติการเป่าทั่วไปต้องมี เทียน ขี้ผึ้ง กระจดาชกาหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมปิดรู

๑.๒.๔.๒ สำหรับเสียงพิเศษต้องปิดด้วยวัสดุที่เป็นเยื่อบาง ๆ เช่นเยื่อไม้ไผ่ เยื่อหัวหอม หรือเยื่อระกำ ฯลฯ

๑.๒.๕ ปรับแต่งระดับเสียงของขลุ่ยทั้งเสาที่ปากนกแก้ว ให้เข้ากับระดับ เสียงของเครื่องดนตรีที่ต้องการ

๑.๒.๖ แก้ไขเสียงใดเสียงหนึ่งที่เพี้ยน ด้วยการแต่งขนาคูนี้ปิดเปิดเสียง และหรือรูร้อยเชือก ทั้งกรณีเพี้ยนสูงและเพี้ยนต่ำ

๑.๓ การทดลองเป่า

๑.๓.๑ เป่านิวควงที่เสียงซอล โด และเสียงเรแต่ละเสียงต้องได้เสียงเดียวกัน

๑.๓.๒ เสียงแหบ (ระดับเสียงสูง) ใส่ชัดเจน

๑.๓.๓ เลือกขลุ่ยที่มีคุณภาพได้

๑.๓.๓.๑ เลือกขลุ่ยที่ใช้ลมเหมาะสมกับการเป่าระบายลมได้

๑.๓.๓.๒ เลือกขลุ่ยที่เสียงไม่เพี้ยนได้

๑.๓.๓.๓ เลือกขลุ่ยที่เป่าระบายลมกินลมน้อยที่สุดและเสียงโปร่งชัดเจนได้

๒. ท่ารำ

นั่งพับเพียบ ลำตัวตรง ไปกับหน้า

๓. ทำจับขลุ่ยเพียงออ

โดยประเพณีนิยมใช้มือขวาไว้ข้างบน และใช้นิ้วหัวแม่มือค้ำเลาขลุ่ยบริเวณรูค้ำที่อยู่ด้านล่างของเลาขลุ่ย นิ้วชี้ นิ้วกลางและนิ้วนางอยู่ในลักษณะที่พร้อมจะปิดรูบังคับเสียง (ซึ่งอยู่ส่วนบนของเลาขลุ่ย) เรียงลงมาตามลำดับตั้งแต่รูที่อยู่บนสุด ถึงรูที่สาม พร้อมทั้งใช้นิ้วก้อยประคองด้านข้างของเลาขลุ่ย

มือซ้ายจับเลาขลุ่ยส่วนล่างโดยใช้หัวแม่มือค้ำเลาขลุ่ยไว้ที่ด้านล่างของเลาขลุ่ย ใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง และนิ้วก้อยอยู่ในลักษณะที่พร้อมจะปิดรูบังคับเสียงต่อจากนิ้วนางของมือขวาเรียงลงมาตามลำดับ จับเลาขลุ่ยแล้วให้แขนช่วงสายทั้งขวาและซ้ายได้ฉากกับเลาขลุ่ยพองประมาณโดยไปทางข้อศอก ลักษณะการวางนิ้วทั้ง ๓ ของทั้งมือขวาและมือซ้าย ให้วางลักษณะขวางกับเลาขลุ่ยโดยนิ้วอยู่เหนือรูบังคับเสียงประมาณ ๑ เซนติเมตร และใช้นิ้วบริเวณผิวหนังส่วนที่นูน ใต้ปลายนิ้วมือ (ท้องปลายนิ้ว) เป็นส่วนที่ใช้ปิดเปิดรูบังคับเสียง

๔. วิธีเป่าขลุ่ยเพียงออ

๔.๑ หลักการเป่าขลุ่ยเพียงออ

เผยแพร่ริมฝีปากบนและล่างจากส่วนบนของรูส่งลม และจัดเลาขลุ่ยให้ตั้งได้มุมประมาณ ๔๕ องศากับลำตัว โดยทอดแขนไว้ข้างลำตัวพองาม (ไม่กางข้อศอกจนเกินงาม) และใช้วิธีเป่าระบายลมเป็นหลักในการดำเนินการทำนองร่วมกับวิธีทำให้เกิดเสียงด้วยการเป่าลมเปล่าและเป่าตอด โดยใช้ลิ้นแตะบริเวณฟันส่วนหน้า เพื่อตัดลมให้เป็นช่วง ๆ ไปตามเสียงที่ต้องการ ตลอดจนเสียงอื่น ๆ ที่เกิดจากการทำให้เสียงสั้น ยาว เบา แรง และหยุดเสียง กลวิธีการเป่าสามารถทำให้เกิดเสียงเรียบ เสียงตอด เสียงครั่น เสียงโหย เสียงหวาน และเสียงปริบ เป็นต้น

๔.๒ วิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออ

๔.๒.๑ การเป่าไล่เสียง หรือเรียงเสียง แบบไม่ระบายลม

๔.๒.๑.๑ เป่าด้วยลมเปล่าไล่เสียงขึ้นลงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงเสียงหรือหนึ่งช่วงคู่แปด แต่เสียงอาจไม่เรียบ

๔.๒.๑.๒ เป่าด้วยลมเปล่าได้เพียงหนึ่งช่วงคู่แปด เข้ากับจังหวะสามัญได้

๔.๒.๑.๓ เป่าด้วยลมเปล่าไล่เสียงขึ้นมาได้ไม่น้อยกว่าหนึ่ง ช่วงเสียง หรือหนึ่งช่วงคู่ ๘ และเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๑.๔ เป่าด้วยลมเปล่าไล่เสียงขึ้นลงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงเสียง หรือหนึ่งช่วงคู่ ๘ จากเสียงโดต่ำ ถึงเสียงโดสูง

๔.๒.๑.๕ เป่าด้วยลมเป่าไล่เสียงขึ้นลงเข้าจังหวะสามัญได้ จากเสียงโดต่ำ ถึงเสียงมีสูง

๔.๒.๑.๖ เป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่ จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๕ รอบ

๔.๒.๑.๗ เป่าไปเสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่ จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้น ติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๑.๘ เป่าไม่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูงได้คล่องแคล่วตรง เสียงและชัดเจน

๔.๑.๒.๙ เป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงซอลสูง ได้คล่องแคล่ว ตรงเสียงและชัดเจน

๔.๒.๒ การเป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียง แบบไม่ระบายลม

๔.๒.๒.๑ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียงได้หนึ่งช่วงคู่ ๘ แต่เสียงอาจไม่เรียบ

๔.๒.๒.๒ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียงเป็นทำนองในช่วงคู่ ๘ เข้ากับจังหวะสามัญได้

๔.๒.๒.๓ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงคู่ ๘ จากเสียงโดต่ำถึง เสียงโดสูง เข้าจังหวะสามัญได้

๔.๒.๒.๔ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียงเข้าจังหวะสามัญได้ จากเสียงโดต่ำ ถึงเสียงมีสูง

๔.๒.๒.๕ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่ จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้น ติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๕ รอบ

๔.๒.๒.๖ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่ จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตรา สองชั้น ติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๒.๗ เป่าข้ามเสียงหรือสลับเสียง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงซอลสูงโดยเปลี่ยนเสียง ที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๓ การเป่าแบบระบายลม

๔.๒.๓.๑ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงโดหรือเรต่ำ แต่เสียงอาจไม่เรียบ

๔.๒.๓.๒ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้งที่เสียงโดหรือเรต่ำและเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๓.๓ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้งที่เสียงมีต่ำหรือฟาต่ำและเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๓.๔ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้งที่เสียงซอลต่ำถึงโดสูงและเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๓.๕ เป่าระบายลมระหว่างเป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดถึงเสียงมีสูงโดยเปลี่ยน เสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้น ติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๕ รอบ

๔.๒.๓.๖ เป่าระบายลมระหว่างเป่าไล่เสียงขึ้นลงจากเสียงโดต่ำถึง เสียงฟาสูง โดย เปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่ง ในอัตราสองชั้น ติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๓.๗ เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองเพลงที่กำหนดไว้ใน ความยาวเท่ากับ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่ อัตราสองชั้น

๔.๒.๓.๘ เป่าระบายลมและเป่าตอดลมเป็นทำนองเพลงที่กำหนด ความยาวเท่ากับ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่อัตราสองชั้น

๔.๒.๓.๙ เป่าระบายลมและเป่าตอดลิ้นเป็นทำนองเพลงที่กำหนด ความยาวเท่ากับ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่อัตราสองชั้น

๔.๒.๓.๑๐ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงเรสูงถึงเสียงซอลสูง และ เสียงต้องเรียบ

๔.๒.๓.๑๑ เป้าดำเนินการทำนองด้วยการใช้วิธีระบายลม ใช้เสียงตอดลิ้น คงเสียงในระดับเสียงตรงผสมเสียงแหบตามทำนองเพลงที่กำหนดให้

๔.๒.๓.๑๒ เป้าระบายลมขณะดำเนินการทำนองทางกรอที่กำหนดให้ที่ระดับเสียงโดต่ำ ถึงเสียงซอล

๔.๒.๓.๑๓ เป้าระบายลมขณะดำเนินการทำนองทางเก็บที่กำหนดให้ที่ ระดับเสียงโดต่ำ ถึงเสียงซอล

๔.๒.๓.๑๔ เป้าระบายลมขณะดำเนินการทำนองทางกรอที่กำหนดให้ที่ ระดับเสียงลา และระดับสูงขึ้นไป

๔.๒.๓.๑๕ เป้าระบายลมขณะดำเนินการทำนองทางเก็บที่กำหนดให้ที่ระดับเสียงลา และระดับสูงขึ้นไป

๔.๒.๓.๑๖ เป้าระบายลมได้ทุกเสียง

๔.๒.๔ การเป่าวิธีอื่น ๆ

๔.๒.๔.๑ บอกความแตกต่างจากการฟังการเป่าขลุ่ยด้วยลมตรงและการเป่าประคบลม

๔.๒.๔.๒ สำนึกความแตกต่างจากการเป่าด้วยลมตรงและการเป่าประคบลม

๔.๒.๔.๓ การเป่าตอด แบ่งออกเป็น

ก. เป่าตอดลิ้น

๑) ตอดลิ้นเมื่อเป่าโดยใช้ปลายลิ้นและระหว่างเพดานปากกับโคนฟันบน ปล่อยลิ้นพร้อมกับใช้ลมที่เก็บไว้ ในกระพุ้งแก้มช่วยบังคับลมให้เกิดเสียงชัดเจน

๒) ตอดลิ้นขณะกำลังเป่าทำนอง โดยใช้ปลายลิ้นไปแตะระหว่างเพดานปากกับโคนฟันบน ในลักษณะตดลมที่กำลังเป่าอยู่แล้ว

ข. เป่าตอดลม

คือการใช้ลมตรงออกมาจากลำคอ พร้อมกับห่อลิ้นเล็กน้อย แล้วใช้กล้ามเนื้อลำคอบังคับลมร่วมกับลิ้นประคองลมและตบแต่งเสียงขณะลมผ่าออกมาเป็นช่วงๆ เพื่อให้เสียงมีน้ำหนักชัดเจน

๔.๒.๔.๔ เป่าเสียงควง คือการบังคับลมให้เสียงออกมาในระดับเสียงเดียวกัน โดยใช้ นิ้วบังคับต่างกัน

๔.๒.๔.๔.๑ เป่านิ้วควงเสียงซอล

๔.๒.๔.๔.๒ เป่านิ้วควงได้ ๓ เสียง (ซอล โด เร)

๔.๒.๔.๔.๒ เป่านิ้วควงได้มากกว่า ๓ เสียง

๔.๒.๔.๕ เป่าเสียงกระทบ คือการเป่าเสียง ณ เสียงใดเสียงหนึ่ง ในลักษณะเป่าเสียง ยาวนำมาก่อน แล้วให้เสียงอื่นแทรก เข้ามาสั้น ๆ อย่างน้อยอีกหนึ่งเสียง

๔.๒.๔.๖ เป่าพรมนิ้ว คือการเป่าเป็นเสียงพยางค์ถี่ ๆ ด้วยการขยับนิ้วปิดเปิดเร็ว ๆ ซึ่งสามารถทำได้ ๒ ลักษณะคือ พรมนิ้วเดียว (เกิดเสียงคู่ ๒) หรือการพรม ๒ นิ้ว (เกิดเสียงคู่ ๓)

๔.๒.๔.๗ เป่าเสียงโยย คือ การเป่าลากเสียงจากเสียงต่ำขึ้นไปเสียงสูง

๔.๒.๔.๘ เป่าเสียงหวน คือ การเป่าลากเสียงจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำ

๔.๒.๔.๙ เป่าเสียงปริบ คือการเป่าบังคับลมและนิ้วให้เกิดเสียงสั้น ในลักษณะสั้น

๔.๒.๔.๑๐ เป่าเสียงโพรย คือ การเป่าตีนี้ร่วมกับการบังคับลมให้เกิดเสียงถี่ใน
ขั้นต้นแล้วค่อยคลายไปสู่เสียงยาว

๔.๒.๔.๑๑ เป่าเสียงลมแผก คือการเป่าให้มีลักษณะเสียงที่ไม่เต็มเสียงแทรกเข้ามา
ในขณะดำเนินการทำนอง

๔.๒.๔.๑๒ เป่าเสียงครั้น โดยการทำให้เสียงขลุ่ยที่ดำเนินอยู่สะดุดหรือสั่นสะเทือน
โดยการบังคับลมให้เกิดลักษณะแรงดันลมเป็นช่วงๆ ในลำคอเช่นเดียวกันกับการขับร้อง

๕. ความแม่นยำของทำนองหลัก

ความแม่นยำของทำนองหลัก หมายถึง ถูกต้องตามทำนองเพลงของผู้ประพันธ์

๖. ความแม่นยำตามทางบรรเลงของการเป่าขลุ่ยเพียงออ แนวการดำเนินทำนองและจังหวะ

๖.๑ ความแม่นยำตามทางบรรเลงของการเป่าขลุ่ยเพียงออ เป็นการประเมิน ความสามารถ
ในการบรรเลงตามทางของขลุ่ย ตามที่ได้ฝึกฝนกันมาจากครู ทางเพลงเหล่านี้ ได้ประดิษฐ์ขึ้นมาจากทำนอง
หลักได้เหมาะสมกับลักษณะและบทบาทของขลุ่ย ซึ่งจะผสมผสานกลวิธี หรือวิธีการบรรเลงต่าง ๆ ให้
เหมาะสมในการบรรเลงเพลงตามเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยแต่ละชั้น อันอาจเป็นทางเพลงที่ครูผู้ใหญ่ทาง
ดนตรีไทยได้ประดิษฐ์ขึ้นเป็นที่นิยม ถ่ายทอดทางกันมา หรือเป็นทางที่ครูผู้สอนดนตรีไทยได้ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้
นักเรียนฝึกปฏิบัติ

ขลุ่ยมีหน้าที่ดำเนินทำนอง โดยบางครั้งช่วยนำวง กลวิธีของขลุ่ยในการดำเนินทำนอง คือ
เป่าพันด้วยวิธีเก็บ สอดแทรกไปกับทำนองเพลงซึ่งบรรเลงโดยเครื่องดนตรีชนิดอื่นสลับกับการเป่าเป็นเสียง
ยาวในลักษณะเป่าโหยหรือเป่าหวาน ไปตามช่วงของทำนองเพลงอย่างเหมาะสม

๖.๒ แนวการดำเนินทำนอง หมายถึง บรรเลงได้ถูกต้องตามความเร็วของทำนองเพลง

๖.๓ จังหวะ หมายถึง บรรเลงได้ถูกต้องตามจังหวะสามัญจังหวะฉิ่งและจังหวะหน้าทับ

๗. คุณภาพเสียงและรสมือ

๗.๑ คุณภาพเสียง

๗.๑.๑ ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส ไม่มีเสียงลักษณะอื่นใดเข้าเจือปน ทั้งในขอบเขต
ของกลุ่มเสียงแหบ (การเป่าด้วยลมแรงขึ้นทำให้เกิด เสียงสูงเป็นคู่ ๘ กับเสียงตรงที่เป่าด้วยลมปกติ) และกลุ่ม
เสียงปกติ

๗.๑.๒ เสียงไม่เพี้ยน

๗.๑.๓ คุณภาพเสียงจากการเป่าประคบลม

๗.๒ รสมือ

หมายถึงฝีมือในการเป่าที่สามารถเป่าเสียงลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน เช่น เสียง
เรียบ เสียงตอด เสียงพรม เสียงครั้น เสียงโหย เสียงหวาน เสียงปริบ เป็นต้น ทั้งนี้ทั้งส่วนเฉพาะของแต่ละ
ลักษณะเสียง และเมื่อเรียงร้อยเข้าด้วยกันเป็นทำนองเพลง

๘ . การแปลทำนองของขลุ่ยเพียงออ

หมายถึง ความสามารถในการแจกแจงเนื้อทำนองเพลงไทย โดยยึดเนื้อทำนองหลักของแต่ละ
เพลงเป็นแนวทางให้เกิดเป็นท่วงทำนองซึ่งเป็นทางของขลุ่ยเพียงออโดยเฉพาะ การแปลทำนองนี้อาจทำให้เกิด
ทางเป่าขลุ่ยเพียงออขึ้นได้หลายทาง (ยกเว้นเพลงบังคับทางหรือเพลงทางกรอ)

การประเมินการแปลทำนองแบ่งออกได้เป็น

๘.๑ สำหรับทางบรรเลงทั่วไป ในขั้นที่ ๕ และ ๖

๘.๒ สำหรับเพลงทางเดี่ยวขลุ่ย (ตามลักษณะแบบแผนของทางเดี่ยว) ในชั้นที่ ๗, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๑

๙. ชีตความสามารถและสุนทรียะ

หมายถึง ความสามารถของผู้บรรเลงซึ่งมีความแน่นในทุกด้าน เช่น แน่นนิ้ว แน่นเสียง แน่นจังหวะ แน่นทาง สามารถทำเป็นทำนองเพลงพร้อมด้วยกลวิธีต่าง ๆ ของการเป่าขลุ่ยโดยเฉพาะ ให้มีความหนัก เบา โหยหวน ช้า เร็ว เข้าจังหวะได้อย่างถูกต้อง สามารถใส่อารมณ์เหมาะสมกับบทเพลงตามหลักวิชาและบทเพลงนั้น ๆ จนเกิดเป็นความงามและความพึงพอใจ ทั้งฝ่ายบรรเลงและผู้ฟัง

๑๐. การดูแลรักษาขลุ่ยภายหลังการบรรเลง

๑๐.๑ ใช้ผ้าเช็ดทำความสะอาดบริเวณปากเป่า

๑๐.๒ เก็บใส่ถุงให้มิดชิดเพื่อป้องกันฝุ่นและแมลง

๑๐.๓ เก็บไว้ในที่ที่มีอุณหภูมิเหมาะสม ไม่ร้อนจัดหรือเย็นจัด

สรุปเกณฑ์ขั้นต่าง ๆ ของการประเมินวิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออ

ขั้นที่ ๑

๔.๒.๑.๑ เป่าด้วยลมเปล่า โไล่เสียงขึ้นลงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงเสียงหรือหนึ่งช่วงคู่ ๘ แต่เสียงอาจไม่เรียบ

๔.๒.๑.๒ เป่าด้วยลมเปล่า โไล่เสียงหนึ่งช่วงคู่ ๔ เข้ากับจังหวะสามัญได้

๔.๒.๒.๑ เป่าข้ามหรือสลับเสียงได้หนึ่งช่วงคู่ ๔ แต่เสียงอาจไม่เรียบ

๔.๒.๒.๒ เป่าข้ามหรือสลับเสียงเป็นทำนองในช่วงเสียงคู่ ๔ เข้ากับจังหวะสามัญได้

๔.๒.๓.๑ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงโดต่ำ หรือเรต่ำ แต่เสียงอาจไม่เรียบ

ขั้นที่ ๒

๔.๒.๑.๓ เป่าด้วยลมเปล่า โไล่เสียงขึ้นลงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงเสียงหรือหนึ่งช่วงคู่ ๔ และเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๑.๔ เป่าด้วยลมเปล่า โไล่เสียงขึ้นลงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงเสียงหรือหนึ่งช่วงคู่ ๘ จากเสียงโดต่ำถึงเสียงโดสูง

๔.๒.๒.๓ เป่าข้ามหรือสลับเสียงได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งช่วงคู่ ๔ จากเสียงโดต่ำถึงเสียงโดสูง เข้าจังหวะสามัญได้

๔.๒.๓.๓ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้งที่เสียงโดต่ำหรือเร และเสียงต้องเรียบ

ขั้นที่ ๓

๔.๒.๑.๕ เป่าด้วยลมเปล่า โไล่เสียงขึ้นลงเข้าจังหวะสามัญได้จากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูง

๔.๒.๒.๔ เป่าข้ามหรือสลับเสียงเข้าจังหวะสามัญได้ จากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูง

๔.๒.๓.๓ เป่าระบายลมได้สองครั้ง ที่เสียงมีต่ำ หรือฟาต่ำ และเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๔.๑ บอกความแตกต่างจากการฟังการเป่าขลุ่ยด้วยลมตรงและการเป่าประคบลม

ขั้นที่ ๔

๔.๒.๑.๖ เป่าโไล่เสียงขึ้นลงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูงโดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนัก

ของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๕ รอบ

๔.๒.๒.๕ เป่าข้ามหรือสลับเสียงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูงโดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ ไม่น้อยกว่า ๕ รอบ

๔.๒.๓.๓ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงซอลต่ำถึงโดสูง และเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๔.๑ เป่าระบายลมระหว่างเป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงมีสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้น ติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๕ รอบ

๔.๒.๔.๒ สาธิตความแตกต่างจากการเป่าด้วยลมตรงและการเป่าประคบลม

๔.๒.๔.๔.๑ เป่านิ้วควงเสียงซอลต่ำ

ขั้นที่ ๕

๔.๒.๑.๗ เป่าไล่เสียงขึ้นลงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๒.๖ เป่าข้ามหรือสลับเสียงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูงโดยเปลี่ยน เสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๓.๖ เป่าระบายลมระหว่างเป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำ ถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔.๒.๓.๗ เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองเพลงที่กำหนดให้ในความยาว เท่ากับ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่ อัตราสองชั้น

๔.๒.๔.๓ เป่าทอด

๔.๒.๔.๔.๒ เป่านิ้วควงได้ ๓ เสียง (ซอล โด เร)

๔.๒.๔.๕ เป่าเสียงกระทบ

ขั้นที่ ๖

๔.๒.๑.๘ เป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูงได้คล่องแคล่ว ตรงเสียง และชัดเจน

๔.๒.๓.๘ เป่าระบายลมกับการเป่าทอดลมเป็นทำนองเพลงที่กำหนดความยาวเท่ากับ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่ อัตราสองชั้น

๔.๒.๓.๙ เป่าระบายลมสลับการเป่าทอดลิ้นได้ไม่น้อยกว่า ๔ ครั้ง ต่อหนึ่งท่อนที่มีความยาวเท่ากับ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่อัตราสองชั้น

ขั้นที่ ๗

๔.๒.๑.๘ เป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง ได้คล่องแคล่ว ตรงเสียงและชัดเจน

๔.๒.๓.๑๐ เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงเรสูงถึงซอลสูง และเสียงต้องเรียบ

๔.๒.๓.๑๑ เป่าดำเนินทำนองด้วยการใช้วิธีระบายลม ใช้เสียงทอดลิ้น ควงเสียงในระดับเสียงตรงผสมเสียงแหบตามทำนองเพลงที่กำหนดให้

๔.๒.๓.๑๒ เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางกรอที่กำหนดให้ ที่ระดับเสียงโดต่ำถึงเสียงซอล

๔.๒.๓.๑๓ เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางเก็บที่กำหนดให้ที่ระดับ เสียงโด ถึงเสียงซอล

๔.๒.๔.๔.๓ เป่านิวคองได้มากกว่า ๓ เสียง

๔.๒.๔.๖ เป่าพรมนิว

ขั้นที่ ๘

๔.๒.๑.๙ เป่าไล่เสียงขึ้นลงจากเสียงโด ถึงเสียงซอลสูงได้คล่องแคล่ว ตรงเสียงและชัดเจน

๔.๒.๓.๑๔ เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางกรอที่กำหนดให้ระดับเสียงลา และระดับสูง

ขึ้นไป

๔.๒.๓.๑๕ เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางเก็บที่กำหนดให้ ที่ระดับเสียงลาและ

ระดับสูงขึ้นไป

๔.๒.๓.๑๖ เป่าระบายลมได้ทุกเสียง

๔.๒.๔.๗ เป่าเสียงโฮย

๔.๒.๔.๘ เป่าเสียงหวน

๔.๒.๔.๙ เป่าเสียงปริบ

๔.๒.๔.๑๐ เป่าเสียงโปย

๔.๒.๔.๑๑ เป่าเสียงลมแฝก

๔.๒.๔.๑๒ เป่าเสียงครั้น

เกณฑ์ประเมินการบรรเลงขลุ่ยเพียงออในระดับอุดมศึกษา

ประเมินความแม่นยำพร้อมด้วยความสามารถที่เหมาะสมตามเกณฑ์กำหนดไว้หัวข้อการประเมินดังนี้

๑. การสำรวจความพร้อมและปรับเครื่องดนตรีก่อนบรรเลง
๒. วิธีการเป่าขลุ่ย
๓. ความแม่นยำของทำนองหลัก
๔. ความแม่นยำตามทางบรรเลงของการเป่าขลุ่ย พร้อมทั้งแนวการดำเนินทำนองและจังหวะ
๕. คุณภาพเสียงและลมมือ
๖. การแปลทำนองของขลุ่ยเพียงออ
๗. ชีตความสามารถและสุนทรีย์
๘. การดูแลรักษาขลุ่ยเพียงออภายหลังการบรรเลง

การประเมินหัวข้อที่ ๑. การสำรวจความพร้อมและปรับเครื่องมือก่อนการบรรเลง

ขั้นที่ ๗

๑.๒.๕ ปรับแต่งระดับเสียงของขลุ่ยทั้งเลาที่ปากนกแก้วให้เข้ากับระดับเสียงของเครื่องดนตรี

ที่ต้องการ

ขั้นที่ ๑๐

๑.๒.๖ แก้วไขเสียงใดเสียงหนึ่งที่เพี้ยนด้วยการแต่งขนาดรูนิ้วปิดเปิดเสียง และหรือรูร้อยเชือก

ทั้งกรณีเพี้ยนสูงและเพี้ยนต่ำ

การประเมินหัวข้อที่ ๔ วิธีเป่าขลุ่ยเพียงออ

รายละเอียดจากสรุปเกณฑ์ขั้นต่าง ๆ ของการประเมินวิธีการเป่าขลุ่ย

การประเมินการบรรเลงขลุ่ยเพียงออขั้นต่าง ๆ ในระดับอุดมศึกษา

ขั้นที่ ๗

๑. ตรวจสอบเกณฑ์พื้นฐานตั้งแต่ขั้นที่ ๑-๖
๒. ประเมินความแม่นยำพร้อมด้วยความสามารถที่เหมาะสม ตามเกณฑ์ที่กำหนดในขั้นที่ ๗ ตามหัวข้อการประเมินที่ ๑, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ และ ๙
๓. ประเมินความสามารถในการแปลทำนองที่กำหนดไว้
๔. ประเมินขีดความสามารถในการบรรเลงรวมวงตามเกณฑ์กำหนด

ขั้นที่ ๘

๑. ตรวจสอบเกณฑ์พื้นฐาน ตั้งแต่ขั้นที่ ๑-๘
๒. ประเมินความแม่นยำพร้อมด้วยความสามารถที่เหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๘ ตามหัวข้อการประเมินที่ ๑, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ และ ๙
๓. ประเมินความสามารถในการบรรเลงเพลงเดี่ยวได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๘
๔. ประเมินความสามารถในการแปลทำนองที่กำหนดไว้
๕. ประเมินขีดความสามารถในการบรรเลงรวมวงตามเกณฑ์กำหนด

ขั้นที่ ๙

๑. ตรวจสอบเกณฑ์พื้นฐาน ตั้งแต่ขั้นที่ ๑-๘
๒. ประเมินความแม่นยำพร้อมด้วยความสามารถที่เหมาะสม ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๙ ตามหัวข้อการประเมินที่ ๑, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ และ ๙
๓. ประเมินความสามารถในการบรรเลงเพลงเดี่ยวได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๙
๔. ประเมินความสามารถในการแปลทำนองที่กำหนดไว้
๕. ประเมินขีดความสามารถในการบรรเลงรวมวงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นที่ ๑๐

๑. ตรวจสอบเกณฑ์พื้นฐานที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๑-๙
๒. ประเมินความสามารถการบรรเลงด้วยความชำนาญด้านการเป่าขลุ่ยตามกรอบของเนื้อหาที่กำหนดและความรอบรู้ในกลวิธีการบรรเลง อย่างสมบูรณ์
๓. ประเมินความสามารถในระดับผู้มีความชำนาญการดนตรีไทยในแขนงที่ศึกษา
๔. ประเมินผลงานวิจัยขั้นพื้นฐานและการนำเสนอหรือผลงานที่เทียบเท่า

ขั้นที่ ๑๑

๑. ตรวจสอบเกณฑ์พื้นฐานที่กำหนดไว้ในขั้นที่ ๑-๑๐
๒. ประเมินความสามารถการบรรเลงด้วยความชำนาญด้านการเป่าขลุ่ย ตามกรอบของ

เนื้อหาที่กำหนด และความรอบรู้ในกลวิธีการบรรเลง อย่างสมบูรณ์

๓. ประเมินความสามารถในการขับร้อง หรือบรรเลงเครื่องดนตรีไทยชนิดอื่นที่ศึกษา
๔. ประเมินความสามารถในระดับผู้มีความเชี่ยวชาญดนตรีไทยในแขนงที่ศึกษา
๕. ประเมินผลงานการวิจัยเพื่อการแสวงหาระบบกฎเกณฑ์และกลวิธีที่นำไปสู่พัฒนาการ

เฉพาะเรื่องเชิงการสร้างสรรค์ด้านดนตรีไทยที่มีประสิทธิภาพในระดับสูง และหรือการอนุรักษ์ที่เสริมสร้างประสิทธิภาพในระดับสูง หรือผลงานที่เทียบเท่า

เพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

๑. ประวัติเพลง

เพลงดัดต้นเพลงฉิ่งอัตราสองชั้นของเดิมเป็นเพลงประเภทเพลงดัดบมโหรี ประกอบด้วย ๕ เพลง คือ เพลงต้นเพลงฉิ่ง เพลงสามเส้า เพลงดวงพระธาตุ เพลงนกขมิ้นและเพลงธณีส่องให้ โดยมีเนื้อร้องมาจากวรรณคดีเรื่องพระรถเสน ตอนนางเมรีตามหาพระรถเสน ลีลาเป็นเพลงเรียบ ๆ สง่างาม โดยเฉพาะเพลงต้นเพลงฉิ่งซึ่งเป็นเพลงแรกนั้นครูบาอาจารย์นิยมใช้เป็นบทฝึกหัดขับร้อง ด้วยเนื้อร้องที่ว่า “ฝ่ายนางเมรีศรีสวัสดิ์” ตอนหลังจึงมีผู้นำเพลงในดัดต้นเพลงฉิ่ง ๒ ชั้นนี้ มาขยายขึ้นเป็นเพลงอัตรา ๓ ชั้น ใช้บรรเลงรวมกันเป็นเพลงดัดเฉพาะ ๔ เพลงแรก คือ เพลงต้นเพลงฉิ่ง เพลงจะเข้หางยาว (ขยายมาจากเพลงสามเส้า แล้วเรียกชื่อใหม่ว่าจะเข้หางยาว) เพลงดวงพระธาตุและเพลงนกขมิ้น โดยนำบทร้องมาจากต่างที่กัน เข้าเป็นเพลงดัดที่มีลักษณะแบบดัดเพลงคือเพลงดัดที่ยึดความสอดคล้องของทำนองเพลงเป็นหลัก ทำนองเพลงในดัดต้นเพลงฉิ่งอัตราสามชั้นนี้ ครูบาอาจารย์ทางเครื่องสายนิยมใช้เป็นเพลงสำหรับฝึกหัดผู้เรียนเครื่องสายอันได้แก่ ซอด้วง ซออู้ จะเข้และขิม เนื่องจากเป็นเพลงที่มีลีลาแห่งทำนองเรียบร้อย มีการใช้กลอนใช้มือในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นสำนวนกลอนมีลักษณะเป็นกลองเพลงพื้นฐานเหมาะสมเป็นแม่แบบในการเรียนเครื่องสาย จึงเป็นเพลงที่ได้รับความนิยมฝึกหัดนักเรียนเครื่องสายมาจนถึงปัจจุบัน (มนตรี ตราโมทและวิเชียร กุลตัญญ์, ๒๕๒๓)

๒. บทเพลง

๒.๑ เพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๒ ชั้น

เพลงดัดต้นเพลงฉิ่งเป็นเพลงดัดบมโหรีที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ประกอบด้วยบทเพลงต่าง ๆ บรรเลงต่อเนื่องกัน ๕ เพลง คือ ต้นเพลงฉิ่ง สามเส้า ดวงพระธาตุ นกขมิ้น และธณีส่องให้ เป็นเพลงดัดที่โบราณจารย์นิยมใช้เป็นเพลงฝึกหัดสำหรับผู้เรียนขับร้องมาตั้งแต่โบราณ

เพลงต้นเพลงฉิ่ง

ฝ่ายนางเมรีศรีสวัสดิ์ บรรทมเหนือแท่นรัตนปัจฉิม
ดาวเดือนเลื่อนล้นยุคันธร จะใกล้แสงทินกรอโณทัย

เพลงสามเส้า

พินายชายเนตรนฤมล มิได้ยลพระยอดพิสมัย
แสนโคกปริเทวนาใน อรทัยท่มทอดสกลนัย
ให้เดือดดาลอาดูรพุนทวษ ขนเนตรคลอคลองลงนองสาย
พลาญปลุกนางรำจำเรียงราย นางสนมทั้งหลายก็พินทน

เพลงดวงพระธาตุ

มิได้ทราบเรื่องความโดยคดี เสาวนีย์จึงแจ้งแห่งนุสนธิ
ว่าบัดนี้พระยอนถมล สถิตบนแท่นแก้วแล้วหายไป

เพลงนกขมิ้น

เห็นวิปริตผิดประหลาด ภูวนาถเยียมมลไปหนไหน
ฤว่าผ่านฟ้าเสด็จไป สถิตยในโรงราชพาชี
ประหลาดใจเมื่อใกล้เข้ายามสอง เสียงอาษาเร่งร้องอยู่อิงมี
เอ๊ะผิดแล้วพระแก้วกับพาชี หรือว่าหนิคินหลังไปยังเมือง
เร็วเกิดสาวใช้ไปค้นหา แต่กิจจานั้นอย่าให้ฟังเฟื่อง
แม่นท้าวอยู่รู้แล้วจะขัดเคือง จงยกเยื้องแยบคายขม้ายดู

เพลงธรรณิร้องไห้

ถ้าแม่นพระไปชมสนมใด อย่าทำให้ท้าวไทเธออดสู
จงเอาเหตุมาแจ้งแสดงดู คันดูบัดนี้อย่าว่านวาย
(พาทยวรรณ เรื่องมโหรีและบทขับร้อง, ๒๕๒๓: ๑๘)
อนิจจาไอ้จอมกระหม่อมโลก มาขัดเสียให้เมียโศกน่าสงสาร
แทบจะสุดสูญสิ้นชนมาน ฤดีดาลเดือดดินดังอัคคี
(บทมโหรีเรื่องรถเสน สมัยกรุงศรีอยุธยา)

๒.๑ เพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ครั้นถึงสมัยที่นิยมขยายเพลงขับร้องและบรรเลงเป็นอัตรา ๓ ชั้นกันขึ้น ในราวสมัยปลาย
รัชกาลที่ ๓ และต้นรัชกาลที่ ๔ จึงมีโบราณจารย์นำเพลงมโหรีดับต้นเพลงฉิ่ง ๒ ชั้น ซึ่งประกอบด้วย
เพลงต้นเพลงฉิ่ง สามเส้า ดวงพระธาตุและนกขมิ้น มายายเป็นอัตรา ๓ ชั้น นำมาบรรเลงต่อเนื่องกัน
เป็นเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นเพลงที่นิยมมาบรรเลงร้องส่งมณหรือจนเป็นที่แพร่หลายมาก
นอกจากนี้ครูบาอาจารย์ทางเครื่องสายยังนิยมใช้ทำนองเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้นนี้ เป็นเพลงสำหรับ
ฝึกหัดผู้เรียนเครื่องสาย เนื่องจากมีทำนองเพลงที่สามารถแจกนิ้วได้ทั่วถึงและมีสำนวนกลอนที่เป็น
แม่แบบในการบรรเลงเครื่องสายได้เป็นอย่างดี

ต้นเพลงฉิ่ง

กากีป้องปิดสลัดกร ชายเนตรคมค่อนให้ปักษา
เหตุไฉนในอาจอหังการ มาเอื้อนอรรธวัณาทูลสิ่งอัน

จระเข้ทางยาว

ไม่เกรงองค์รินทรปิ่นธเรศ อันเรื่องเดชเกรียงไกรมไหศวรรย์
มานพนจบสกาพนัน ใครหมายมั่นมุ่งมาดให้มามี
เธอเป็นพญาครุฑอุดมเดช วิสัยเพศพงศ์ราชปักษี
เนาวิสถานวิมานฉิมพลี เพราะบารมีบรมสร้างสมมา

ดวงพระธาตุ

พญาครุฑฟุ้งนุชสุดสวาท ประคองนาฏรับขวัญนิชชรา
เจ้างามคมสมศรีสุนทรา ทั้งวาจาจัดแจ่มเมื่อแย้มพราย

นกขมิ้น

เจ้านกขมิ้นเหลืองอ่อน คำแล้วจะนอนที่รังไหน
นอนไหนนอนได้ สุมทุมพุ่มไม้ที่เคยนอน
ลมพัดมาอ่อนอ่อน เจ้าก็ร่อนไปตามลมเอ๋ย
ดอกเอ๋ย ดอกขจร
นกขมิ้นเหลืองอ่อน คำแล้วจะนอนไหนเอ๋ย
(กากีคำกลอน เจ้าพระยาพระคลัง (หน) แต่ง)

เพลงจระเข้หางยาว

เพลงจระเข้หางยาวในอัตรา ๒ ชั้น ของแก่นั่น เดิมนิยมเรียกกันว่าเพลงสามเส้า อาจมีผู้เรียกว่าเพลงจระเข้หางยาวบ้างเป็นส่วนน้อย เพลงนี้เดิมเป็นเพลงที่ใช้บรรเลงอยู่ในเพลงเรื่องฉิ่งพระฉิ่ง ซึ่งขึ้นต้นด้วยเพลงต้นเพลงฉิ่ง แล้วต่อด้วยเพลงสามเส้า จระเข้ขวางคลองและถอยหลังเข้าคลอง บรรเลงใกล้ชิดติดกันอยู่ ครั้นต่อมาเมื่อมีผู้แต่งเป็นอัตรา ๓ ชั้นแล้ว ก็เรียกว่าเพลงจระเข้หางยาวนี้ยาวเพื่อให้เข้าชุดกับเพลงจระเข้ขวางคลองและเพลงถอยหลังเข้าคลอง เพลงจระเข้หางยาวนี้นิยมใช้บรรเลงขับร้องเป็นเพลงลำดับที่ ๒ ต่อจากเพลงพม่าห้าท่อน ในการร้องส่งประกอบการขับเสภา (มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตัญญ์, ๒๕๒๓)

บทร้องเพลงจระเข้หางยาว ๓ ชั้น

พระพายชายชลอผาผัน หอมล้าผาผันใจให้กระสัน
เหมือนกลิ่นเนื้อที่เจอระแจะจันทร์ เป็นหลายวันแต่พราจากกันไป
แค้นด้วยพระองค์ผู้ทรงภพ หากกระทบทักถามเราบ้างไม่
ยิ่งแค้นยิ่งแค้นแน่นทรวงใน นานไปก็จวนขึ้นสักวัน
(ของเก่า)

เพลงดวงพระธาตุ

เพลงดวงพระธาตุเป็นเพลงลำดับที่ ๓ ในดับมโหรีชื่อดับต้นเพลงฉิ่ง พระประดิษฐไพเราะ (มีดुरิยางกูร) เป็นผู้แต่งขึ้นเป็น ๓ ชั้น จากท่อน ๒ ชั้น ของเก่า ความหมายของเพลงนี้เป็นเพลงทำนองนุ่มนวลก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจ (มนตรี ตราโมท และวิเชียร กุลตัญญ์, ๒๕๒๓)

บทร้องเพลงดวงพระธาตุ เกา

ครั้นถึงเขาพระเคยมาไหว้ พระช่างสุกนี้กระไรดังหึงห้อย
ซื่อบอกวันทองน้อยน้อย พระจันทร์ฉายบ่ยคล้อยเข้าสายัณห์
รินรินชื่นรส เสาวคนธ์ ปนกับกลิ่นแก้วเกษมสันต์

หอมกลิ่นบุปผาสารพัน พระจันทร์ตื่นหมอ

กอดอกเต็มดวง

ส่องตออุปผชาติสะอาดซอ อ่อนลออเอสรจรร่วง

นารักโกสุมภ์เป็นพุ่มพวง ไน้มน่วงกึ่งเก็บวันทอง

(เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน)

บทร้องในดับมโหรี

เนื้อที่ ๑

พญาครุฑพำนักสุสดาหวา ประคองนาฏรับขวัญนิชชรา

เจ้ากรมคสมศรีสุนทรา ทั้งวาจาจัดแจ่มเมื่อแย้มพราย
(กาเกีคำกลอน เจ้าระยาพระคลัง (หน) แต่ง)

เนื้อที่ ๒

อันกำหนด กฎหมายทั้งหลายไซ้ จะให้เหมาะทั่วปายากนักหนา
เพราะผู้ที่ต้องถูกลงอาญา คงร้องว่าไม่เป็นยุติธรรม
จริงแท้ๆ ควรให้เรียบร้อย ฟังทำไมอ้ายถ่อยปัญญาต่ำ
เวลานี้ดีชั่วกลัวเป็นยา มาพูดซ้ำพูดซ้ำมากทำไม
คิดคิดตันจิตน่าใจหาย อันกฎหมายน่าเบื่อเหลือแก้ไข
ที่คนโน้นฉวยฉวยสบายใจ ที่คนนั้นทุกข์ใหญ่ไม่เท่ากัน
กระนั้นซิคนดีกลับมีทุกข์ คนไม่ดีมีสุขเกษมสันต์
คนประพฤติชั่วตรงถูกลงทัณฑ์ คนที่โกงเขานั่นกลับมั่งมี
(ละครสังคีตเรื่องวังใต้ พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖)

โน้ตเพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

โน้ตเพลงดัดต้นเพลงฉิ่งที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์แนวทำนองขลุ่ยเพียงออ ได้นำมาจากทางห้องวงใหญ่ซึ่งผู้วิจัยได้ต่อเพลงชุดนี้จากผู้ช่วยศาสตราจารย์สงบศึก ธรรมวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑ และผู้วิจัยได้จดบันทึกไว้เป็นโน้ตทางห้องวงใหญ่ ๒ บรรทัด โดยบรรทัดบนเป็นทำนองที่บรรเลงด้วยมือขวา บรรทัดล่างเป็นทำนองที่บรรเลงด้วยมือซ้าย

๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ทางห้องวงใหญ่

ชั้นเพลง

- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ช
- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ท่อน ๑

- - ชล	- ดิ - ล	- - ชล	- - ทดิ	- - ริริ	- ดิ - -	ทท - -	ลล - ช
- ฟ - -	ช - ช -	ชฟ - -	ชล - -	- ชฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ช

- ลดิ -	ลช - -	- - รรม	- - ฟช	- ดิ - ริ	- ดิ - ล	- - ชช	- ล - ดิ
- - - ช	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

- ล - -	ชม - -	ดดิ - -	ริริ - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	ริริ - ดิ
- - ชม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ด

- ลดิ -	ลช - -	- - รรม	- - ฟช	- ดิ - ริ	- ดิ - ล	- - ชช	- ล - ดิ
- - - ช	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัด - รั	- รั - รั	- ด - -	ลล - -	ซซ - ฟ
- ล - ู	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ู	- - - ฟ

- ล - ด	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดล - -	รร - -	ฟฟ - ู
- ล - ู	- ล - ู	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ู	- - - ล	- - - ฟ	- - - ู

กลับต้น

ท่อน ๒

- - ซล	- ด - รั	- ม - รั	- ด - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัด - รั
- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ู	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - รล	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -	ดล - -	ลซ - -	ซม - -	มร - -
- ด - -	รล - -	ฟ - ซฟ	- - มร	- - ซม	- - มร	- - รล	- - ดล

- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัด - รั	- รั - รั	- ด - -	ลล - -	ซซ - ฟ
- ล - ู	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ู	- - - ฟ

- ล - ด	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดล - -	รร - -	ฟฟ - ู
- ล - ู	- ล - ู	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ู	- - - ล	- - - ฟ	- - - ู

กลับต้น

๒. เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น

ท่อน ๑ เที้ยวแรก

- - ซล	- ด - ล	- - ซล	- - ทด	- รัรัรั	- ด - -	ทท - -	ลล - ู
- ฟ - -	ซ - ู -	ซฟ - -	ซล - -	- ซฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ู

- ม - ม	- ม - -	รัรั - -	ดัด - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัด - รั
- ม - ู	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ู	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - รล	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -	ดล - -	ลซ - -	ซม - -	มร - -
- ด - -	รล - -	ฟ - ซฟ	- - มร	- - ซม	- - มร	- - รล	- - ดล

- ล - -	ซม - -	ดัด - -	รัรั - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	รัรั - ด
- - ซม	- - รล	- - - ร	- - - ม	- ู - ล	- ู - ม	- - - ร	- - - ด

ท่อน ๑ เทียบหลัง

- - - ล	- - ดัด	- - - ร	- - ดัด	- - ซล	- ด - ร	- ด - -	ร - - ด
- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ิ	- ด - ิ	- - - ด

- ม - ม	- ม - -	ร - - -	ดัด - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัด - ร
- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - รม	- - พซ	- ล - -	ซพ - -	ดัด - -	ลซ - -	ซม - -	มร - -
- ด - -	รม - -	พ - ซพ	- - มร	- - ซม	- - มร	- - รด	- - ดล

- ล - -	ซม - -	ดัด - -	ร - - -	- ม - -	- ม - -	ม - - -	ร - - -
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ท่อน ๒ เทียบแรก

- - - ล	- - ดัด	- - - ร	- - ดัด	- - ซล	- ด - ร	- ด - -	ร - - ด
- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

- - ร - -	- ด - -	ลล - -	ซซ - พ	- ร - -	ดด - -	พพ - -	ซซ - ล
- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - พ	- ล - ซ	- - - พ	- - - ซ	- - - ล

- - ซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - -	ลล - -	ซซ - - พ
- พ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - พ

- ร - -	ดด - -	พพ - -	ซซ - ล	- พ - -	- ซล - ด	- ร - -	- ล - ซ
- ล - ซ	- - - พ	- - - ซ	- - - ล	- ด - -	พ - - -	- ร - ด	- ล - ซ

ท่อน ๒ เทียบหลัง

- ซ - -	- - - -	- - รม	พ - - ซ	- - ซล	- - ทด	- ร - -	ด - - -
- ด - ม	รด - ซ	- ด - -	- ซ - -	- พ - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

- - ร - -	- ด - -	ลล - -	ซซ - พ	- ร - -	ดด - -	พพ - -	ซซ - ล
- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - พ	- ล - ซ	- - - พ	- - - ซ	- - - ล

- - ซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - -	ลล - -	ซซ - - พ
- พ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - พ

- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ฟ - -	-ซล - ดั	- รุ - ดั	- ล - ซ
- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ดั	- ร - ด	- ล - ซ

ท่อน ๓

- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ	- ล - ดั	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร
- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	- - ฟ	- - - ล

- ซ - -	ฟร - -	- - - -	รด - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ
- - ฟร	- - ดล	- ซ - ล	- ซ - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

- - ซล	- - ทดั	- รุ - -	ดัฟ - -	- รุ - -	รุดั - -	ดัล - -	ลซ - -
- ฟ - -	ซล - -	ท - ดัฟ	- - ลซ	- - ดัล	- - ลซ	- - ซฟ	- - ฟร

- ดั - ล	- ซ - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ดั - รุ	- ดั - -	ลล - -	ซซ - ฟ
- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

กลับต้น

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

ท่อน ๑

- - - ดั	- - รุรุ	- - - มั	- - รุรุ	- รุ - ท	- - - -	- - ลท	ดั - - รุ
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ซ - -	ลซ - ร	- ซ - -	- ร - -

- มั - มั	- มั - -	รุรุ - -	ดัดั - ล	- - ดัดั	- รุ - ซ	- - - -	ซล - ดั
- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ม - ฟ	- - - ด

- ลดั -	ลซ - -	- - รรม	- - ฟซ	- ดั - รุ	- ดั - ล	- - ซซ	- ล - ดั
- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

- - รุรุ	- ดั - -	ลล - -	ซซ - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล
- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - ร	- - ฟฟ	- - - ซ	- - ฟฟ	- - ดร	- ฟ - ซ	- ฟ - -	ซซ - ฟ
- - - ล	- ฟ - -	- - - ซ	- ฟ - -	- ล - -	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- - - ฟ

- ด - ฟ	- - ซล	- ดิ - ล	- ซ - ฟ	- ซลซ	- - - -	- - - -	ดร - ฟ
- ซ - ฟ	- - - ล	- - - ล	- ซ - ฟ	ซ - - -	ฟมรด	- ล - ฑ	- - - ฟ

- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ฟ - -	ซล - ดิ	- ริ - ดิ	- ล - ซ
- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - ฟ	- - - ดิ	- ร - ด	- ล - ซ

- ดิ - ล	- ซ - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ดิ - ริ	- ดิ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

กลับต้น

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

ท่อน ๑

- ล - -	ซม - -	ดดิ - -	ริริ - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	ริริ - ดิ
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

- ล - -	ซซ - -	ดดิ - -	ริริ - ม	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

- - ม -	ซฟ - -	- - ม -	ซฟ - -	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
- ร - ร	- - มร	ดร - ร	- - มร	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

- ล - -	ซม - -	ดดิ - -	ริริ - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	ริริ - ดิ
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

- ท - ริ	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ฑ	- ท - ล	- - - ฑ	- - - ซ	- - - ล

- - ลท	- - ดิริ	- ม - -	ริดิ - -	- ม - -	มริ - -	ริท - -	ทล - -
- ซ - -	ลท - -	ดิ - ริดิ	- - ทล	- - ริท	- - ทล	- - ลซ	- - ซม

- ล - -	ซม - -	- - - -	มร - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- - ซม	- - รฑ	- ล - ฑ	- ล - ฑ	- ฑ - ล	- - - ฑ	- - - ซ	- - - ล

- ริ - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- ริ - ม	- ริ - -	ทท - -	ลล - ซ
- ร - ฑ	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฑ	- ร - ม	- ร - ฑ	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

พ่อน ๒

- - - ดั	- - ทดั	- - รัดั	- - ทดั	- - - รัดั	- - ดัรั	- - มัรั	- - ดัรั
- - ช -	ทล - ช	- - - -	ทล - ช	- - ล -	ดัท - ล	- - - -	ดัท - ล

- ล - -	ชม - -	ดัด - -	รัด - มั	- มั - มั	- มั - -	มัม - -	รัด - ดั
- - ชม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ด

- ท - รัดั	- ท - -	ลล - -	ชช - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ชช - ล
- ท - ร	- ท - ล	- - - ช	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล

- รัด - ท	- ล - -	ชช - -	ลล - ท	- รัด - มั	- รัด - -	ทท - -	ลล - ช
- ร - ท	- ล - ช	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

กลับต้น

พ่อน ๓

- ท - รัดั	- ท - -	ลล - -	ชช - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ชช - ล
- ท - ร	- ท - ล	- - - ช	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล

- - ลท	- - ดัรั	- มั - -	รัด - -	- มั - -	มั - -	รัท - -	ทล - -
- ช - -	ลท - -	ดั - รัดั	- - ทล	- - รัท	- - ทล	- - ลช	- - ชม

- ล - -	ชม - -	- - - -	มร - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ชช - ล
- - ชม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล

- รัด - ท	- ล - -	ชช - -	ลล - ท	- รัด - มั	- รัด - -	ทท - -	ลล - ช
- ร - ท	- ล - ช	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

กลับต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับทางในดนตรีไทย

๑. ความหมายของทาง

ความหมายที่ ๑ ทาง หมายถึง ทำนองเพลงซึ่งเกิดจากการบรรเลงของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ ทางในความหมายนี้ มักเรียกว่าทางเครื่อง โดยนิยมเรียกด้วยชื่อเครื่องดนตรีนั้น ๆ เช่น ทำนองของระนาดเอกก็เรียกว่าทางระนาดเอก ทำนองของจะเข้ก็เรียกว่าทางจะเข้ เป็นต้น

ความหมายที่ ๒ ทาง หมายถึง ทำนองเพลงที่เป็นทำนองเฉพาะสำหรับสำนักดนตรี หรือเป็นทำนองเพลงที่ครูท่านใดท่านหนึ่งแต่งขึ้น ทางตามความหมายนี้ มักเรียกว่าทางเพลง เช่น เรียกเพลงแขกลพบุรีที่ครู

ซ้อย สุนทรวาทิน เป็นผู้ประพันธ์ว่าเพลงแขกลพบุรีทางครุซ้อย หรือเรียกทำนองเพลงทางสาธการที่ใช้บรรเลงในสำนักดนตรีบ้านพาทย์โกสโลว่า เพลงสาธการทางบ้านพาทย์โกสโลหรือทางฝั่งธนบุรี เป็นต้น

ความหมายที่ ๓ หมายถึง ระดับเสียงที่ใช้บรรเลงบทเพลงต่าง ๆ เป็นการกำหนดกำหนดระดับเสียงตามเครื่องเป่าที่ใช้บรรเลงประจำวงดนตรีต่าง ๆ หรือบางครั้งก็ใช้เป็นตัวกำหนดบันไดเสียงของเพลง ทางในความนี้นิยมเรียกว่าทางของระดับเสียง มี ๗ ทางคือ

๑. ๑ ทางเพียงออล่าง หรือทางในลด เป็นทางที่ใช้ระดับเสียงต่ำสุด เสียงขลุ่ยเพียงออ หรือเสียงฆ้องใหญ่ลูกที่ ๑๐ จะเป็นเสียงควบคุม การที่เรียกว่า “ทางเพียงออล่าง หรือ ทางในลด” ก็เพราะใช้ขลุ่ยเพียงออซึ่งเป่าด้วยเสียงล่างหรือทางในลดเข้าประกอบ ทางนี้มักใช้กับการบรรเลงปีพาทย์ดึกดำบรรพ์ หรือปีพาทย์ไม้นวมประกอบการแสดงละครเป็น หลัก

๑.๒ ทางใน เสียงควบคุมทางนี้อยู่สูงกว่าทางเพียงออล่าง หรือทางในลดขึ้นมา ๑ เสียง ที่เรียกว่าทางในก็เพราะใช้ปี่ในเป็นหลักของเสียง ทางนี้มักใช้บรรเลงประกอบกับการแสดงโขนละคร

๑.๓ ทางกลาง อยู่สูงกว่าทางในขึ้นมาอีกเสียงหนึ่ง มักใช้ประกอบกับการแสดงโขน หรือหนังใหญ่ ซึ่งเล่นอยู่กลางแจ้ง ต้องการให้มีเสียงสูงดังจำขึ้น ที่เรียกว่า ทางกลางก็เพราะใช้ปี่กลางเป่ากำกับเป็นหลัก

๑.๔ ทางเพียงอบนหรือทางนอกต่ำ เสียงควบคุมอยู่สูงกว่าทางกลางขึ้นมาอีก ๑ เสียง ใช้กับการบรรเลง เครื่องสายและมโหรี ทางนี้ใช้ขลุ่ยเพียงออ หรือปี่นอกต่ำ เป่ากำกับเป็นหลักของเสียง

๑.๕ ทางกรวดหรือทางนอก ทางนี้อยู่สูงกว่าทางเพียงอบนหรือทางนอกต่ำขึ้นมาเสียงหนึ่ง ใช้ขลุ่ยกรวดหรือปี่นอก เป่ากำกับเป็นหลัก มักใช้บรรเลงประกอบเสภา ซึ่งบางท่านเรียกว่าทางเสภา

๑.๖ ทางกลางแหบ อยู่สูงกว่าทางกรวดหรือทางนอก ขึ้นมาอีกเสียงหนึ่ง ใช้ปี่กลางเป่ากำกับเป็นหลักของเสียง แต่เป่าเป็นทางแหบ ไม่เป่าเป็นทางตรง ทางนี้ไม่มีผู้นิยมบรรเลงมากนัก

๑.๗ ทางขวา เสียงเอกของทางนี้ อยู่สูงกว่าทางแหบขึ้นมาอีกหนึ่งเสียง ใช้ปี่ขวากำกับเป็นหลักของเสียง บางครั้งนักดนตรีอาจไม่บรรเลงเพลงทางนี้ ไปบรรเลงทางเพียงอบนหรือทางต่ำก็มี เช่นบรรเลงปีพาทย์ในชุดนางหงส์ เป็นต้น

๒. ประเภทของทางในดนตรีไทย

สังัด ภูเขาทอง (๒๕๓๔: ๖๕ - ๗๑) กล่าวว่าทำนอง ๒ ในดนตรีไทยแบ่งเป็น ๒ พวกใหญ่ ๆ คือ ทำนองเพลงในทางร้องพวกหนึ่งและทำนองเพลงในทางบรรเลงหรือทางรับอีกพวกหนึ่ง โดยปกติในเพลงไทยทำนองร้องกับทำนองรับมักเกิดจากการเลียนเสียงซึ่งกันและกัน มีจังหวะและขนาดของเพลงเท่ากัน นอกจากเพลงบางเพลง เช่น เพลงใหญ่หรือเพลงมโหรีที่มีขนาดของเพลงไม่เท่ากัน

นอกจากทำนองทางร้องและทำนองทางบรรเลงดังที่สังัด ภูเขาทองกล่าวไว้แล้ว ยังมีทำนองเพลงที่เป็นทางบรรเลงสำหรับอวดฝีมือของเครื่องดนตรีต่าง ๆ เรียกว่าทางเดี่ยวซึ่งมีท่วงทำนองและลีลาที่แตกต่างจากทำนองบรรเลงของบทเพลงโดยทั่วไป ดังที่ไชยวรุณ โกสโล (๒๕๔๙ : ๘๕-๙๕) ได้กล่าวถึงลักษณะของทำนองเพลงในดนตรีไทยว่ามี ๓ ประเภท คือ ทางบรรเลง ทางขับร้องและทางเดี่ยว ดังต่อไปนี้

๑. ทางบรรเลง หมายถึง ทำนองเพลงที่ใช้สำหรับบรรเลงด้วยเครื่องดนตรีซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างจากทำนองที่เป็นทางขับร้อง นอกจากนี้เพลงบางเพลงอาจมีเฉพาะทางบรรเลงไม่มีทางขับร้องก็เป็นได้ สังัด ภูเขาทอง (๒๕๓๒) ได้กล่าวถึงทางบรรเลงไว้ว่า ในการบรรเลงเพลงนั้นเครื่องดนตรีบางชนิด เช่น ระนาดฆ้อง เป็นต้น ไม่อาจเลียนเสียงสำเนียงร้องที่มีการเอื้อนเสียงเป็นช่วงยาวได้ เนื่องจากมีเสียงขาดเป็นท่วง ๆ ตามจังหวะของการตี จึงต้องมีการปรุงแต่งทำให้เหมาะกับเครื่องดนตรีสำหรับบรรเลง ส่วนเครื่องดนตรีบางอย่าง เช่น ปี่ ขอหรือขลุ่ยแม้ว่าจะเลียนเสียงคนร้องได้ ก็ไม่นิยมบรรเลงตามทำนองที่เป็นทางร้อง ใน

การบรรเลงก็คงประดิษฐ์ทำนองให้มีลีลาเฉพาะสำหรับเครื่องดนตรีนั้น ๆ ส่วนการบรรเลงเลียนแบบทางร้องนั้นในระยะหลังได้กลายมาเป็นการแสดงความสามารถของนักดนตรี เกิดกลเม็ดและเทคนิคในการบรรเลงมากมายในบทเพลงประเภทเพลงเดี่ยว

๒. ทางขับร้อง หมายถึง ทำนองเพลงที่ใช้สำหรับขับร้องของเพลงไทยซึ่งอาจเหมือนหรือ

แตกต่างจากทำนองบรรเลงของบทเพลง หรือเพลงบางเพลงอาจมีเฉพาะทางขับร้องไม่มีทางบรรเลงก็ได้ อูทิศ นาคสวัสดิ์ (๒๕๓๐: ๑๓๙) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของการขับร้องเพลงไทยว่า ในสมัยโบราณการขับร้องและการรับร้องนั้นแยกบทเพลงขับร้องและเพลงบรรเลงออกจากกัน กล่าวคือกลุ่มนักร้องจะมีเพลงขับร้องที่แตกต่างจากเพลงที่นักดนตรีบรรเลง เรียกได้ว่าต่างคนต่างร้องต่างคนต่างบรรเลงกันไปไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ในสมัยต่อมาจึงได้นำการขับร้องมารวมกับการบรรเลงดนตรี โดยนักร้องได้บรรจุคำร้องเข้ากับบทเพลงตามทำนองหลักของลูกซึ้ง ในขณะที่นักดนตรีก็แปรทำนองลูกซึ้งไปเป็นทางเครื่องต่าง ๆ นำมาขับร้องและบรรเลงไปพร้อมกัน ในช่วงแรก ๆ จึงมีปัญหาที่เกิดจากทางร้องและทางเครื่องไม่เข้ากัน เนื่องจากต่างฝ่ายต่างก็บรรเลงและขับร้องไปในทางของตน จนทำให้บางครั้งจบไม่พร้อมกันก็มี จึงทำให้ได้มีการปรับวิธีการขับร้องในสมัยต่อมาเป็นการร้องประกอบดนตรีหรือร้องส่ง คือให้นักร้องร้องทำนองของตนไปจนจบเรียกว่า “ร้องส่ง” แล้วนักดนตรีจึงบรรเลงดนตรีตามทางของตนเป็นการรับทางที่ได้ขับร้องไปแล้วเรียกว่า “รับร้อง” กลายเป็นรูปแบบของการขับร้องเพลงไทยในสมัยปัจจุบันในที่สุด

๓. ทางเดี่ยวเป็นทำนองบรรเลงแบบหนึ่ง ที่ได้รับการแปรทำนองอย่างวิจิตรพิสดารเป็นพิเศษ

แตกต่างจากทางบรรเลงทั่วไป เพื่อใช้ในการบรรเลงเดี่ยวซึ่งเป็นแสดงถึงความสามารถของผู้บรรเลงและภูมิปัญญาของผู้คิดประดิษฐ์ทางเดี่ยวนั้น การบรรเลงเพลงเดี่ยวนั้นใช้เครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง เช่น ระนาดเอก ซออverture จะเข้ หรือซอบรรเลงเดี่ยว โดยอาจบรรเลงโดยไม่มีเครื่องกำกับจังหวะหรือมีเครื่องกำกับจังหวะร่วมบรรเลงด้วยก็ได้ บทเพลงที่นิยมนำมาทำเป็นทางเดี่ยว ได้แก่ เพลงทยอยเดี่ยว เพลงกราวใน เพลงพญาโศก เพลงแขกมอญ เพลงลาวแพน เพลงเชิดนอก เป็นต้น

การแปรทำนองเพลงไทย

๑. ทำนองเพลงไทย

สังัด ภูเขาทอง (๒๕๓๔: ๖๕-๗๑) กล่าวว่าทำนองในดนตรีไทยแบ่งเป็น ๒ พวกใหญ่ ๆ คือ ทำนองเพลงในทางร้องพวกหนึ่งและทำนองเพลงในทางบรรเลงหรือทางรับอีกพวกหนึ่ง โดยปกติในเพลงไทยทำนองร้องกับทำนองรับมักเกิดจากการเลียนเสียงซึ่งกันและกัน มีจังหวะและ ขนาดของเพลงเท่ากัน นอกจากเพลงบางเพลง เช่น เพลงใหญ่หรือเพลงมีโยนที่มีขนาดของเพลงไม่เท่ากัน

นอกจากทำนองทางร้องและทำนองทางบรรเลงดังที่สังัด ภูเขาทองกล่าวไว้แล้ว ยังมีทำนองเพลงที่เป็นทางบรรเลงสำหรับอวดฝีมือของเครื่องดนตรีต่าง ๆ เรียกว่าทางเดี่ยวซึ่งมีท่วงทำนองและลีลาที่แตกต่างจากทำนองบรรเลงของบทเพลงโดยทั่วไป ผู้เขียนจึงได้กล่าวรายละเอียดของทำนองทางเดี่ยวไว้เป็นรูปแบบของทำนองแบบที่ ๓ ด้วย ดังนั้นในบทนี้จึงเป็นการอธิบายถึงลักษณะของทำนองเพลงในดนตรีไทยทั้ง ๓ ประเภท คือ ทางบรรเลง ทางขับร้องและทางเดี่ยว (ไชยวุธ โกศล, ๒๕๔๙)

๒. การแปรทำนองเพลงไทย

ในการบรรเลงเพลงไทยนั้น เครื่องดนตรีทุกชิ้นไม่ได้บรรเลงเนื้อเพลงเช่นเดียวกับที่ซออvertureใหญ่บรรเลง แต่จะนำเอาทางซออvertureใหญ่ซึ่งเป็นทำนองหลักไปดัดแปลงให้เหมาะสมกับวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีนั้น ๆ วิธีการเช่นนี้เรียกว่า “การแปรทำนอง” ทำนองที่ได้จากการแปรทำนองจากทำนองหลักเรียกว่า “ทำนองแปร”

ทำนองแปรของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดจะเรียกว่า “ทาง” ต่อท้ายด้วยชื่อของเครื่องดนตรี เช่น ทางระนาดเอก ทางระนาดทุ้ม ทางซอด้วง ซึ่งหมายถึงทำนองแปรสำหรับบรรเลงด้วยระนาดเอก ระนาดทุ้มและซอด้วงตามลำดับ

การแปรลูกช้องออกเป็นทางสำหรับเครื่องดนตรีต่าง ๆ ถือเป็นเทคนิคขั้นสูงในการบรรเลงดนตรีไทย เนื่องจากต้องใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาก ดังที่อุทิศ นาคสวัสดิ์ (๒๕๓๐: ๑๖ – ๑๘) กล่าวว่า การแปรลูกช้องออกเป็นทางเครื่องดนตรีต่าง ๆ นั้นต้องอาศัยไหวพริบและปฏิภาณอันยอดเยี่ยม เนื่องจากการแปรทำนองในขณะที่กำลังบรรเลงโดยไม่ได้คิดประดิษฐ์ไว้ล่วงหน้า การพิจารณาฝีมือผู้บรรเลงว่ามีความชำนาญหรือมีปฏิภาณดีเยี่ยมแค่ไหนเพียงไรนั้น จึงสามารถวัดได้ด้วยความสามารถในการการแปรทำนองของผู้บรรเลงนั่นเอง

ทางของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดนั้นไม่เหมือนกัน เช่น ทางระนาดเอกก็ต้องแปรให้เป็นหลักฐานเพื่อให้เครื่องดนตรีอื่น ๆ สามารถยึดเป็นแบบอย่างได้หรือนำพาเครื่องดนตรีอื่นๆ ไปได้ เนื่องจากในทางปฏิบัตินั้นถือว่าระนาดเอกเป็นผู้นำ ต่างกับในทางทฤษฎีที่ถือว่าฆ้องวงใหญ่เป็นผู้นำเนื่องจากเป็นผู้บรรเลง “เนื้อเพลง” หรือ “ลูกช้อง” อันเป็นทำนองหลักของเพลง ส่วนระนาดทุ้มนั้นต้องแปรลูกช้องออกเป็นทำนองตลกคณอจะมีล้าไปข้างหน้าบ้าง หน่วงไปข้างหลังบ้าง บางทีก็ขัดกับเขาบ้าง ล้อเขาบ้างแซงเขาไปบ้างเหล่านี้เป็นต้น ฆ้องวงเล็กนั้นมีเสียงหวานและแหลมเล็ก ต้องแปรให้เรียบร้อยมีสละบัดขี้บ้างตามสมควร ส่วนปี่นั้นมีหน้าที่ประสานเสียงต่าง ๆ ให้ฟังเข้ากันสนิท ต้องแปรให้เคล้าไปกับเครื่องดนตรีทุกชนิด

สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการแปรทำนองของเครื่องดนตรีคือลูกตก ซึ่งเสียงสำคัญของทำนองเพลงที่แสดงการจบของแต่ละวรรคเพลงจะอยู่ที่เสียงสุดท้ายของวรรคเพลง โดยปกติเสียงลูกตกมักจะอยู่ที่จังหวะหนัก หรือตรงกับเสียง “ฉับ” ถ้าเขียนด้วยโน้ตไทยจะพบว่า เสียงลูกตกจะเป็นตัวสุดท้ายของห้องสุดท้ายในวรรคเพลงเสมอ ยกเว้นบางเพลงที่ผู้ประพันธ์ต้องการให้เสียงลูกตกอยู่ที่จังหวะยกหรือมีลักษณะเป็นแบบขึ้นจังหวะ เช่น เพลงต้นวรเชษฐ์ ๒ ชั้น

เสียงลูกตกเป็นเสียงที่นักดนตรีไทยถือว่าเป็นเสียงสำคัญ เพราะเป็นเสมือนโครงร่างของการดำเนินทำนองเพลง ในการแต่งเพลงนั้นผู้แต่งมักจะวางโครงร่างของเพลงหรือเสียงหลักก่อน แล้วจึงแต่งแนวเนื้อช้องหรือเพิ่มเติมรายละเอียดภายหลัง ดังนั้นในการบรรเลงดนตรีไม่ว่าจะเป็นเครื่องดนตรีชนิดใดก็ตามต้องมีการแปรทางจากเนื้อช้องให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีนั้น ๆ โดยปกตินักดนตรีจะแปรทำนองโดยยึดโครงร่างหรือเสียงลูกตก รวมทั้งเนื้อช้องเป็นแกน เพื่อมิให้แนวทำนองที่แปรไปนั้นผิดเพี้ยนไปจากเดิม อย่างไรก็ตามแนวเนื้อช้องอาจมีการดัดแปลงไปได้ตามสมควร แต่ลูกตกจำเป็นต้องยึดไว้อย่างเคร่งครัด ส่วนในทางร้องก็ยึดถือลูกตกในจังหวะย่อยและจังหวะใหญ่เช่นเดียวกับทางดนตรี

การแปรทำนองเป็นทางของเครื่องดนตรีนั้นมีวิธีดำเนินการทำนองโดยเฉพาะของเครื่องดนตรีแต่ละอย่าง เช่น ทางระนาดเอก ทางระนาดทุ้ม ทางซอด้วง ทางจะเข้ ซึ่งแต่ละเครื่องดนตรีต่างก็มีวิธีดำเนินการทำนองของตนแตกต่างกัน ผู้บรรเลงต้องแปรทำนองให้เหมาะสมกับวิธีการบรรเลงของเครื่องดนตรีที่ตนกำลังบรรเลงโดยต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการบรรเลงของตน ช่วงเสียงของเครื่องดนตรี เสียงที่โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องดนตรี บทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรี ความสัมพันธ์ของทำนองแปรของตนเองกับเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ นอกจากนี้ในการแปรทางยังต้องคำนึงถึงความสะดวกของทำนองเพื่อให้เป็นสำเนียงกลอนต่าง ๆ ด้วย เรียกได้ว่าการแปรทำนองนั้นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ควบคู่กันไป คือต้องแปรทำนองให้ถูกต้องตามหลักวิชาและต้องคำนึงถึงความไพเราะอันเป็นสุนทรียะของบทเพลงนั้น

การสร้างสรรคทางดนตรี

การสร้างสรรคทางดนตรีเป็นการคิดค้น ต่อเติม ประยุกต์ และจัดองค์ประกอบทางดนตรีขึ้นมาใหม่ โดยไม่ซ้ำแบบใคร เช่น การแต่งเพลงขึ้นมาใหม่ การคิดค้นทำออกกำลังกายให้เข้าจังหวะดนตรี เป็นต้น ซึ่งการสร้างสรรคทางดนตรีช่วยพัฒนากระบวนการคิดและเสริมสร้างทักษะด้าน ต่าง ๆ ให้ดีขึ้น

๑. หลักการสร้างสรรคทางดนตรี

๑) การสร้างสรรคจากประสบการณ์ เป็นการสร้างสรรคที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรคเอง โดยอาจได้รับคำแนะนำบ้าง รู้ในหลักการบ้างแล้วนำมาประยุกต์ คิดค้นเป็นความคิดของตนเองขึ้นมา เช่น การคิดทำทางเคลื่อนไหวกบประกอบเพลง เป็นต้น

๒) การสร้างสรรคจากหลักการ เป็นการสร้างสรรคที่เกิดจากการเรียนรู้ในหลักการหรือความรู้ต่าง ๆ แล้วนำมาใช้เป็นพื้นฐานหรือข้อมูลหลักในการทำผลงานทางดนตรีเช่น การรู้หลักการเคลื่อนไหวเพื่อบริหารกล้ามเนื้อแล้วนำมาคิดทำทางประกอบเพลง ในการทำกายบริหาร เป็นต้น

๒. วิธีการสร้างสรรคงานดนตรี

การสร้างสรรคงานดนตรีมีวิธีปฏิบัติได้หลากหลายวิธี ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ด้านดนตรีและการนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ นักเรียนสามารถสร้างสรรคผลงานทางดนตรีได้โดยใช้วิธีการง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เช่น

ตัวอย่าง กิจกรรมสร้างสรรคผลงานทางดนตรี

๑) ชีตเขียนระบายสีตามจังหวะของดนตรี ซึ่งจะช่วยให้ภาพเขียนที่แปลกตา ตามลีลาของจังหวะดนตรี

๒) ประดิษฐ์เครื่องดนตรีจากวัสดุท้องถิ่น ซึ่งจะได้เครื่องดนตรีที่ให้เสียงแปลก ๆ เช่น การนำเอาฝาน้ำอัดลมมาทำเป็นเครื่องเคาะจังหวะ เป็นต้น

๓) ประดิษฐ์ทำทางประกอบเพลงโดยอาจประดิษฐ์ใช้กับหลาย ๆ เพลง ซึ่งนอกจากจะได้ความสนุกสนานแล้วยังฝึกกระบวนการคิดสร้างสรรค์อีกด้วย

๔) แต่งเพลงอย่างง่าย ๆ โดยนำเอาทำนองเพลงสั้น ๆ มาใส่เนื้อเพลงใหม่ หรือนำเนื้อเพลงมาใส่ทำนองเพลงใหม่ให้สัมพันธ์กัน เป็นต้น

นอกจากวิธีดังกล่าว นักเรียนยังสามารถสร้างสรรคผลงานดนตรีโดยใช้วิธีอื่น ๆ อีกหลายวิธี ซึ่งนักเรียนต้องรู้จักประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและนำไปใช้ประโยชน์ได้(กฤติยาณี จ้อยสุ่ม

,<https://sites.google.com/site/kittiyaneech๑๘/tidtxrea> สืบค้นเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องรูปแบบกระบวนการถ่ายทอดการตีจะเข้เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง กรณีศึกษาครูจิรพล เพชรสม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเทคนิคและวิธีการตีจะเข้เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง และศึกษารูปแบบกระบวนการถ่ายทอดการตีจะเข้เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง ของครูจิรพล เพชรสม ผลการวิจัยพบว่าเทคนิคและวิธีการตีจะเข้เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง ของครูจิรพล เพชรสม มี ๓ เทคนิค คือ เทคนิคการวางไม้ดีด เทคนิคการสะบัด และเทคนิคการรว โดยมียุทธวิธีตีจะเข้เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง ๒ ขั้นตอน คือ

๑) ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มบรรเลง ปราภฏแบบฝึกปฏิบัติการดีดจะเข้า ๕ แบบฝึก คือ แบบฝึกปฏิบัติความคล่องตัวของระบบการใช้นิ้ว แบบฝึกปฏิบัติการเล่นนิ้วตามบันไดเสียง แบบฝึกปฏิบัติการสะบัด แบบฝึกปฏิบัติการขยี้ และแบบฝึกปฏิบัติการรัว และแบบฝึกปฏิบัติการแปรทำนอง ๑๐ แบบฝึก คือ แบบฝึกปฏิบัติกลอนไต่ลวด แบบฝึกปฏิบัติกลอนม้วนตะเข็บ แบบฝึกปฏิบัติกลอนย้อนตะเข็บ แบบฝึกปฏิบัติกลอนสับนก แบบฝึกปฏิบัติกลอนไต่ไม้ แบบฝึกปฏิบัติกลอน ร้อยลูกโซ่ แบบฝึกปฏิบัติกลอนพัน แบบฝึกปฏิบัติกลอนลอดตาข่าย แบบฝึกปฏิบัติกลอนก้าวกาย และแบบฝึกปฏิบัติกลอนผสม

๒) ขั้นตอนการบรรเลง การดีดจะเข้าเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง ดีดในลักษณะของการไล่สเกลเสียงไปตามบันไดเสียง โดยเริ่มจากบันไดเสียง “ซอล” เป็นบันไดเสียงแรก จากนั้นตามด้วยบันไดเสียง “โด” บันไดเสียง “ฟา” , บันไดเสียง “ที” , บันไดเสียง “มี” , บันไดเสียง “ลา” , และ บันไดเสียง “เร” ตามลำดับ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

โครงสร้างเพลง เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง แต่ละเสียงมีโครงสร้างเพลงลักษณะเดียวกัน เพียงแต่มีการบรรเลงไปตามบันไดเสียงจนครบ ๗ เสียง ตามหลักดุริยางคศาสตร์ โครงสร้างเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๒ ท่อน ท่อนที่ ๑ ความยาว ๓ จังหวะหน้าทับ แบ่งเป็นประโยคเพลงได้ ๖ ประโยค แบ่งเป็นวรรคเพลงได้ ๑๒ วรรค ท่อนที่ ๒ ความยาว ๒ จังหวะหน้าทับ แบ่งเป็นประโยคเพลงได้ ๔ ประโยค แบ่งเป็นวรรคเพลงได้ ๘ วรรค

ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง ตามบันไดเสียงทางด้านดุริยางค์ไทย อันได้แก่ ทางเพียงออล่าง ทางใน ทางกลาง ทางเพียงออบน ทางกรวดหรือทางนอก ทางกลางแหบ และทางขวาลักษณะการบรรเลง บรรเลงไปตามลำดับของบันไดเสียงโดยเริ่มจากบันไดเสียง “ซอล” เป็นบันไดเสียงแรก จากนั้นตามด้วย บันไดเสียง “โด” บันไดเสียง “ฟา” , บันไดเสียง “ที” , บันไดเสียง “มี” , บันไดเสียง “ลา” , และ บันไดเสียง “เร” ตามลำดับ

รูปแบบกระบวนการถ่ายทอดการดีดจะเข้าเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๗ เสียง ของครูจิรพล เพชรสม มี ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบการถ่ายทอดแบบสาธิต เป็นรูปแบบการถ่ายทอดโดยการแสดงให้ดูเป็นตัวอย่าง ให้ผู้เรียนดูและสังเกต แล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม และรูปแบบการถ่ายทอดแบบการลงมือปฏิบัติ เป็นรูปแบบการถ่ายทอดในลักษณะการสอนเน้นให้เกิดประสบการณ์ตรงกับผู้เรียน การให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะ เป็นการสอนที่มุ่งให้เกิดการผสมผสานระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

บุญเสก บรรจงจัด (๒๕๖๑) ทำการวิจัยเรื่องวิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของครูเทียบ คงลายทอง มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ๑. เพื่อศึกษากายภาพของขลุ่ยเพียงออ ระบบเสียง และข้อจำกัดในการใช้เสียงของขลุ่ยเพียงออ ๒. เพื่อศึกษาวิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของ ครูเทียบ คงลายทอง เพลงประเภทดำเนินทำนอง ๓. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินทำนองของขลุ่ยเพียงออเพลงประเภทดำเนินทำนอง โดยดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร การสัมภาษณ์ และจากการปฏิบัติ แล้ววิเคราะห์เพื่อนำมาสรุปผลการวิจัย ผลจากการวิจัยพบว่า วิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออของครูเทียบ คงลายทอง ใช้หลักวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ด้วย “วิธีมุขปาฐะ” โดยท่านได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับครูบุญช่วย โสวัตร และครูป๊อ คงลายทอง โดยให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะการเป่าขลุ่ยตั้งแต่ ทำนอง ทำจับเครื่องดนตรี ลักษณะของการวางนิ้ว ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของบุคลิกภาพในการเป่าขลุ่ยเพียงออ ช่วงเสียงของขลุ่ยเพียงออ มี ๒ ช่วงเสียง คือช่วงเสียงกลาง ๗ เสียง และช่วงเสียงแหบ ๕ เสียง รวม ๑๒ เสียง เสียงที่ต่ำที่สุดคือเสียง โด และเสียงสูงที่สุดคือเสียง ซอล เสียงที่เหมาะสมกับการสร้างสำนวนกลอนในการบรรเลงเพลงประเภทดำเนินทำนองทางพื้นมี ๑๐ เสียง โดยไม่ควรเกินเสียง มี ในช่วงเสียงแหบ วิธีการสร้างสำนวนกลอนของขลุ่ยเพียงออ ๑) ใช้ทำนองหลักเป็นเกณฑ์ ๒) ใช้วิธีการผูกสำนวนเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัด ๓) การสร้างสำนวนกลอนให้สัมพันธ์กันในแต่ละวรรค ด้านวิธีการเป่า

ขลุ่ยเพียงออ เพลงลมพัดชายเขา ๓ ชั้น ที่พบมี ๑๔ วิธีดังนี้ ๑) เป่าประคองลม ๒) เป่าประคบเสียง ๓) สะบัดลมรวบเดียว ๔) เป่าพยางค์ต่าง ๆ ๕) ระบายลม ๖) เป่าครั้น ๗) เป่าเก็บ ๘) เป่าครวญ ๙) เป่าตอด ๑๐) พรมนิ้ว ๑๑) ตีนิ้ว ๑๒) เสียงควง ๑๓) ยกเอื้องจังหวะ ๑๔) เป่าสะบัด การเป่าเสียงขลุ่ยจะต้องเรียบสม่ำเสมอ ไม่โยก ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองของขลุ่ยเพียงออเพลงลมพัดชายเขา ๓ ชั้น มีลักษณะดังนี้ ๑) เป่าเรียงเสียงขึ้น ๒) เรียงเสียงลง ๓) เป่าข้ามเสียง ๔) เป่าสลับเสียงสูงต่ำ ๕) การผันทำนอง ๖) การยกเอื้องจังหวะ ๗) การเป่าพัน โดยพบทำนองที่เคลื่อนที่ในบทเพลง ได้แก่ ทางเพียงออ ซึ่งเป็นทางบรรเลงที่สะดวกสำหรับการดำเนินทำนองของขลุ่ยเพียงออ

วรพจน์ มานะสมปอง (๒๕๔๙) ได้ทำวิจัยเรื่องวิเคราะห์เดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงกราวใน ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ความเป็นมาของเพลงกราวใน โครงสร้างทำนองหลัก เพลงกราวใน อัตราร้อยสองชั้น ซึ่งเป็นต้นแบบสำหรับการประดิษฐ์ทางเดี่ยว วิธีการดำเนินทำนองและการใช้กลวิธีพิเศษต่าง ๆ ของเดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงกราวใน ซึ่งถือว่าเป็นเพลงเดี่ยวขั้นสูง และประวัติชีวิตครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ผู้ประพันธ์เดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงกราวใน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์องค์ประกอบทั้งทำนองหลักเพลงกราวใน อัตราร้อยสองชั้น และเพลงกราวในทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ซึ่งประกอบด้วย วิธีการดำเนินทำนอง การใช้กลวิธีพิเศษในการเดี่ยว ระดับเสียง จังหวะ และการเคลื่อนที่ของท่วงทำนองประกอบกับข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทย ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า จำนวนลูกโยนในทำนองหลักและทำนองทางเดียวนั้น มีไม่เท่ากัน กล่าวคือ ในทำนองหลักมีกลุ่มเสียงลูกโยน ๑๐ กลุ่ม แต่ในทำนองทางเดียวมียุ่กลุ่มเสียงลูกโยน ๘ กลุ่ม และความยาวจังหวะหน้าทับของทำนองหลักกับทำนองทางเดี่ยว มีความยาวที่ไม่เท่ากัน แต่ในเนื้อทำนองแท้ของเพลงมีความยาวจังหวะหน้าทับที่เท่ากัน นอกจากนี้ ในเรื่องของระดับเสียงพบว่ามีการใช้ระดับเสียงอยู่ ๓ ระดับเสียง คือ ระดับเสียงเพียงออบน ระดับเสียงเพียงออล่าง และระดับเสียงนอก มีช่วงเสียง ๑๒ เสียง ลักษณะของการบรรเลงเดี่ยวเพลงกราวในนี้ พบว่า มีการดำเนินทำนองแบบเก็บ แบบลอยจังหวะ และมีการใช้กลวิธีพิเศษต่าง ๆ เช่นการปรับเสียง การเป่านิ้วควง การขยี้ การสะบัด การพรมนิ้วพิเศษ เพื่อทำให้การดำเนินทำนองเกิดความไพเราะและหลากหลาย เดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงกราวใน ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ จึงเป็นเพลงเดี่ยวขั้นสูง ที่มีความไพเราะและมีความวิจิตรพิสดารเป็นอย่างยิ่ง

ในการประพันธ์ทางเดี่ยวกราวในของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ผู้วิจัยพบว่า ๑) มีวิธีการประพันธ์โดยการยึดโครงสร้างของทำนองเป็นหลัก แต่ใช้ลักษณะการดำเนินทำนองที่หลากหลายอยู่ในเพลง ใช้กลวิธีพิเศษในการเดี่ยวต่าง ๆ ทำให้ทำนองเพลงเกิดความโดดเด่นและไพเราะ ๒) ผู้ประพันธ์เน้นในเรื่องทักษะของลมและนิ้วเป็นหลัก เพราะถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ อีกทั้งดูความเหมาะสมในด้านศักยภาพของผู้รับการถ่ายทอดเป็นสำคัญ ๓) ผู้ประพันธ์จะถ่ายทอดพร้อมกับอธิบายลักษณะโครงสร้างเพลงประกอบ เพื่อให้ผู้ได้รับการถ่ายทอดเห็นถึงภาพลักษณ์และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง อันเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ภานุรุจ สุวรรณเวลา (๒๕๕๓) ได้ทำวิจัยเรื่องเดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงสาธิตาخمเดือน ทางครูสิงหลสังข์จ้อย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของเดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงสาธิตาخمเดือน สามชั้น ทางครูสิงหลสังข์จ้อย (๒) เพื่อวิเคราะห์เทคนิควิธีการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงสาธิตาخمเดือน สามชั้น ทางครูสิงหลสังข์จ้อย ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ คือ เดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงสาธิตาخمเดือน สามชั้นทางครูสิงหลสังข์จ้อย ผลการวิจัยพบว่าเป็นเพลงที่มีทั้งท่วงทวนและทวนเก็บมีการใช้เทคนิคการบรรเลงขลุ่ยเพียงออต่าง ๆ มากมายในเพลงซึ่งเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก จากการศึกษาพบว่าเดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงสาธิตาخمเดือน สามชั้น ทางครูสิงหลสังข์จ้อย เป็นเพลงในหน้าทับปรบไก่ อัตราร้อยสอง สามชั้น ทางกลางมี ๘

วรรค ซึ่งครูสิงหล สังกัฎย์ได้ต่อทางฆ้องหรือทำนองหลักมาจากท่านครูหลายท่านที่กรมศิลปากร และครูสิงหล สังกัฎย์ได้นำมาประพันธ์เป็นทางเดียวโดยได้ยึดทำนองหลักและใส่เทคนิคที่ไพเราะและเหมาะสมกับเพลงลงไป เพื่อใช้ในการสอนนิสิตที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งทางเพลงมีทั้งเกี่ยวหวานและเกี่ยวเก็บโดยมีเกี่ยวหวาน ๘ บรรทัดเป็นเกี่ยวแรกและเกี่ยวเก็บอีก ๘ บรรทัดเป็นเกี่ยวกลับจากการวิเคราะห์เดี่ยวขลุ่ยเพียงออ เพลง สาลิกาชมเดือน สามชั้น ทางครูสิงหล สังกัฎย์ พบว่ามีการใช้เทคนิคการบรรเลงทั้งหมด ๘ เทคนิค คือ การเป่า ตอคลื่น การใช้ลมหวาน การสะบัด การครั้น การขี้ การกระทบลม การควนนิ้ว การใช้ลมธรรมดาซึ่งเป็น เทคนิคตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทั้งหมด

ฐานิสร์ พรหมฉายน์ (๒๕๕๓) ได้ทำวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การสอดทำนองเครื่องเป่าในวง ๓ ขลุ่ยไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องเป่าในวง ๓ ขลุ่ยไทย ระบบการฝึกหัดและการ สืบทอดขลุ่ยทั้ง ๓ ชนิด ของครูป๊อ คงลายทอง และการสอดทำนองของการบรรเลงเครื่องเป่าในวง ๓ ขลุ่ยไทย ทางครูป๊อ คงลายทอง ดำเนินการวิจัยโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือ เอกสาร บทความ และแถบบันทึกเสียง เป็นต้น ผลการ จากศึกษาพบว่า วง ๓ ขลุ่ยไทย เป็นวงดนตรีไทยที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง ๓ ชนิดคือ ขลุ่ยเพียงออ ขลุ่ยหลีบ และขลุ่ยอู้ โดยผู้ที่รังสรรค์วงดนตรีไทยชนิดนี้ขึ้นมาเป็นท่านแรกคือ อาจารย์สุวิทย์ บวรวัฒนา โดยมีครูเทียบ คงลายทอง ครูยรรยงค์ แดงกูร และครูสุรัชย์ แดงกูร เป็นผู้บรรเลงและบันทึกเสียง เป็นครั้งแรก ขลุ่ยเพียงอ้อมีพัฒนาการมาจากป้อ ส่วนขลุ่ยหลีบและขลุ่ยอู้เป็นขลุ่ยที่มีการพัฒนาขึ้นมาใน ภายหลัง ในด้านการถ่ายทอดขลุ่ยของครูป๊อ คงลายทองใช้ระบบการสอนแบบมุขปาฐะ (Oral Tradition) การสอดทำนองเครื่องเป่าในวง ๓ ขลุ่ยไทย เป็นการแปรทำนองโดยการสอดแทรกกลวิธีพิเศษต่าง ๆ เพื่อสร้าง ความไพเราะให้กับทำนองเพลง ซึ่งมีการแปรทำนองที่เหมือนกัน และการแปรทำนองที่แตกต่างกัน ซึ่งคำนึงถึง ช่องไฟ ความชัดเจน ความสมดุล ความกลมกลืน และความเป็นเอกภาพของทำนองเพลงเป็นส่วนประกอบ สำคัญในการแปรทำนอง ทั้งนี้เพื่อให้ทำนองเพลงเกิดความไพเราะและงดงาม

สรายุทธ์ โชติรัตน์ (๒๕๖๑) ได้ทำวิจัยระดับดุษฎีบัณฑิตเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ บทเพลงชุด พุทธเจดีย์ทวารวดีศรีนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงานการประพันธ์เพลงที่ได้รับแรงบันดาลใจเกี่ยวกับความเชื่อ เชื้อชาติ ภาษา รูปแบบสถาปัตยกรรม ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ และสร้างองค์ ความรู้ด้านการประพันธ์เพลงแนวใหม่ และการสร้างเครื่องดนตรี โดยถ่ายทอดผลงานในรูปแบบดนตรี พรรณนาทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ พุทธเจดีย์ทวารวดี ๗ องค์เป็นสิ่งปลูกสร้างแสดงถึงความรุ่งเรืองเกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาที่ปรากฏมาในเมื่อนครปฐมสมัยทวารวดี ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๖ จนถึงปัจจุบันที่สมบูรณ์จำนวน ๒ องค์คือ พระปฐมเจดีย์ พระประโทน-เจดีย์ และร่องรอยหลักฐานทางประวัติศาสตร์อีกจำนวน ๕ องค์คือ จุลประโทนเจดีย์ พระเนินเจดีย์ สังฆรัตนธาตุ เจดีย์ พระงามเจดีย์ และพระเมรุเจดีย์ การสร้างสรรค์ผลงานนี้เป็นการประพันธ์เพลงในรูปแบบของเพลงชุด ประกอบด้วยเพลงหลัก ๘ เพลงคือ ๑) เพลงพุทธเจดีย์บูชา ๒) เพลงพระปฐมเจดีย์ ๓) เพลงพระประโทนเจดีย์ ๔) เพลงพระเนินเจดีย์ ๕) เพลงสังฆรัตนเจดีย์ ๖) เพลงจุลประโทนเจดีย์ ๗) เพลงพระงามเจดีย์ ๘) เพลงพระ เมรุเจดีย์ และทำนองเชื่อมเจดีย์สำหรับบรรเลงเชื่อมเพลงหลัก ๑ ทำนอง โดยรูปแบบวงดนตรีที่ใช้ในการ บรรเลงประสมวงขึ้นใหม่ประดิษฐ์เพิ่มขึ้นใหม่ ๒ ชิ้นคือ ระฆังหินและระนาดหิน เพื่อใช้สำหรับบรรเลงเพลงชุด โดยเฉพาะประกอบด้วย ระนาดตัดขนาดใหญ่ ระนาดตัดขนาดเล็ก จะเข้ ปี่มอญ ขลุ่ยเพียงออ ระฆังหิน ระนาดหิน ปรับเปลี่ยนให้ความสอดคล้องกับลีลาทำนองของพุทธเจดีย์แต่ละองค์ กำหนดทำนองในอัตรา จังหวะสองชั้นและชั้นเดียว จังหวะฉิ่ง ๓ รูปแบบ และหน้าทับ ๑๒ รูปแบบ แสดงความเป็นอัตลักษณ์สำเนียง ของบทเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่

วิทยา ศรีผ่อง (๒๕๖๓) ได้ทำวิจัยสร้างสรรค์ เรื่อง การสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่จากมือไล่ฆ้องของครูประสิทธิ์ ถาวรมีจุดประสงค์เพื่อศึกษามือไล่ฆ้องของครูประสิทธิ์ ถาวร ขั้นที่ใช้สำหรับเพลงเดี่ยว เพื่อสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงพญานาค ๓ ชั้นจากมือไล่ฆ้องของครูประสิทธิ์ ถาวร และเพื่อสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ เพลงพญานาค ๓ ชั้น โดยศิลปินท่านอื่น ใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพโดยเก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ จากการสัมภาษณ์และการลงภาคสนาม รวมถึงประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงผลการศึกษพบว่า ๑) มือไล่ฆ้องของครูประสิทธิ์ ถาวร ขั้นที่ใช้สำหรับเพลงเดี่ยวจัดแบ่งหมวดหมู่ของมือไล่ฆ้องได้ ๘ กลุ่มคือ กลุ่มที่ตีแบ่งมือซ้ายและขวา กลุ่มที่ตีสองมือทั้งซ้ายและขวาพร้อมกัน กลุ่มที่ตีเก็บแบ่งมือแล้วตีซ้ายยืนเสียงส่วนมือขวาเดินทำนอง กลุ่มที่ตีไขว้มือ กลุ่มที่ตีสลับมือซ้ายและขวาเป็นทำนอง กลุ่มที่ตีสลับนำดำเนินทำนอง กลุ่มที่ตีสลับลงสลับกับตีสลับขึ้น และกลุ่มที่ตีกวาด ๒) การสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ นำมือไล่ฆ้องของครูประสิทธิ์ ถาวรทั้ง ๔๘ แบบ มาสร้างสรรค์ทางเดี่ยวบนทำนองหลักเพลงพญานาค ๓ ชั้น๓) ใช้วิธีการสร้างสรรค์ทางเดี่ยวของผู้วิจัยและศิลปินท่านอื่นมีวิธีการสร้างสรรค์เดี่ยวแรกและเดี่ยวหลังให้มีความแตกต่างกัน และนำทำนองทางเดี่ยวอื่นๆจากประสบการณ์ของตนมาสร้างสรรค์เป็นทำนองเชื่อมร่วมกับมือไล่ฆ้องเนื่องด้วยมือไล่ฆ้องของ ครูประสิทธิ์ ถาวร ยังมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับการนำมาใช้สร้างสรรค์ทางเดี่ยวได้ทั้งหมด

กรฤต นิลวานิช (๒๕๕๙) ได้ทำวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์บทเพลงเกี่ยวกับพืชจำปาตะ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างสรรค์บทเพลงเกี่ยวกับพืชจำปาตะ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ๑) เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง สำหรับบันทึกรายละเอียดและสภาพทั่วไปของพื้นที่ เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รายละเอียดของศิลปิน ๒) เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ กลุ่มเครือข่ายและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการหาแนวทางเพื่อเผยแพร่ผลงานเพลงและนำไปใช้กิจกรรมต่างๆ ๓) เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ใช้บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ เนื้อหา ของบทเพลง ความคิดเห็น และทัศนคติในการสร้างสรรค์บทเพลงเกี่ยวกับพืชจำปาตะ และแนวคิดหรือสไตล์เพลงที่ต้องการสร้างสรรค์ ๔) เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคนในท้องถิ่น ตอบบทเพลงที่ได้สร้างสรรค์ ผลจากการวิจัยพบว่า บทเพลงที่กลุ่มศิลปินบลาจันได้แต่งขึ้นทั้ง ๕ บทเพลง ได้แก่ ๑) เพลงหัวใจจำปาตะ ๒) ของดีเมืองสโธย ๓) นกเงือก ๔) เพลงมนตร์รักวังประจัน ๕) สวรรค์ชายแดน ทุกๆ บทเพลงมีเนื้อหาเกี่ยวกับพืชจำปาตะและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสตูล สื่อให้เห็นถึงความงดงามของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่างๆ โดยมีพืชจำปาตะเป็นสาระสำคัญที่แฝงอยู่ในบทเพลงทั้ง ๕ บทเพลง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเรียบเรียงเสียงประสาน ทำการบันทึกเสียงเป็นแบบออดิโอไฟล์ ผลจากการสำรวจและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างนำมาซึ่งการแก้ไขบทเพลงก่อนที่จะนำออกเผยแพร่ ที่สำคัญได้รับคำปรึกษาแนวทางในการเผยแพร่จากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจนสามารถเผยแพร่บทเพลงเกี่ยวกับพืชจำปาตะในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับพืชจำปาตะได้สำเร็จจุล่ง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยเรื่องสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ในประเด็นต่อไปนี้

๑. บริบทของเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
๒. เทคนิคการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ
๓. การแปรทำนองทางขลุ่ยเพียงออ
๔. การสร้างสรรค์บทเพลง

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้นเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ประเภทงานวิจัยสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยสร้างสรรค์ทางดนตรีไทย โดยใช้ทฤษฎีการแปรทำนองในดนตรีไทยเป็นหลักในการดำเนินการวิจัย โดยมีลำดับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

๑. ข้อมูลเอกสาร ตำราและงานวิจัย เป็นข้อมูลเกี่ยวกับขลุ่ยเพียงออ บทเพลงดับตันเพลงฉิ่ง ทฤษฎีการสร้างสรรค์ ทฤษฎีการแปรทำนอง ทฤษฎีดนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยการสืบค้นจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ห้องสมุดออนไลน์ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ ฐานข้อมูลออนไลน์ เช่น ฐานข้อมูลงานวิจัย ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ในประเทศไทย ฐานข้อมูลวารสารต่างๆ

๒. ๒ ข้อมูลบทเพลงดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ทางห้องวงใหญ่ ใช้ข้อมูลจากบันทึกส่วนตัวของผู้วิจัย ซึ่งเป็นทางเพลงที่ต่อมาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สงบศึก ธรรมวิหาร ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๑ – ๒๕๓๔

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ประเภทงานวิจัยสร้างสรรค์ทางดุริยางคศิลป์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยสร้างสรรค์ทางดนตรีไทยโดยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

๑. โปรแกรมบันทึกเสียงเป็นโปรแกรมบันทึกเสียงที่อยู่ในเครื่องโทรศัพท์มือถือและโปรแกรมในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ ใช้ในการบันทึกเสียงไฟล์บทเพลงตัวอย่าง และบทเพลงต้นแบบ

๒. กล้องบันทึกวิดีโอใช้ในการบันทึกเสียงการบรรเลงทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออต้นฉบับ เพื่อนำไปทำเป็นแผ่นซีดี และคลิปวิดีโอ

๓. กระดาษจดโน้ตเพลงใช้ในการสร้างสรรค์ทำนองเพลง การจดบันทึกโน้ตเพลง และบันทึกการแต่งทำนองเพลง

๔. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ใช้ในการบันทึกเสียงบทเพลงตัวอย่าง บันทึกข้อมูลรายงานการวิจัย ประมวลผลข้อมูล และจัดพิมพ์รายงานการวิจัย

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูลต่าง ๆ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขลุ่ยเพียงออ วิธีการบรรเลง เทคนิคการบรรเลง และลักษณะทำนองของขลุ่ยเพียงออ จากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๒. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบทเพลงแบบเจาะจง โดยเลือกเพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เนื่องจากเป็นเพลงที่ครูบาอาจารย์ทางดนตรีนิยมนำมาใช้เป็นเพลงสำหรับฝึกหัดในการเรียนเครื่องสายไทย โดยในต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ประกอบด้วยบทเพลงจำนวน ๔ เพลง คือเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เพลงจะระเข้หางยาว ๓ ชั้น เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น และเพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

๓. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น และเพลงที่ประกอบอยู่ในต้นทั้ง ๔ เพลง คือ เพลงต้นเพลงฉิ่ง เพลงจะระเข้หางยาว เพลงดวงพระธาตุ และเพลงนกขมิ้น

๔. วิเคราะห์โครงสร้าง บันไดเสียงและลูกตกของทางซ้องเพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น และเพลงที่ประกอบอยู่ในต้นทั้ง ๔ เพลง สรุปและเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๕. ศึกษาทฤษฎีการสร้างสรรค์ดนตรี ทฤษฎีการแปรทำนอง และทฤษฎีเรื่องทางในดนตรีไทย สรุปและเรียบเรียงสาระสำคัญของแต่ละทฤษฎี

การตรวจสอบข้อมูล

นำบทเพลงระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ทางซ้องที่ใช้เป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ทำนองทางซลู่เพียงออ ที่บันทึกโน้ตไว้แล้ว ไปให้นักศึกษาเอกซลู่เพียงออ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาทดลองเป่า เพื่อตรวจสอบการบันทึกโน้ต และความเหมาะสมของทำนองเพลง จากนั้นจึงแก้ไขและปรับปรุงทำนองเพลง เพื่อนำไปสร้างสรรค์เป็นทำนองทางซลู่เพียงออที่สมบูรณ์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล ในงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สร้างสรรค์ทำนองเพลงทางซลู่เพียงออ เพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ให้มีระดับความยากง่ายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้น ๕ ตามแนวทางของดุริยางคศาสตร์ไทย โดยใช้ทฤษฎีการสร้างสรรค์ดนตรี ทฤษฎีการแปรทำนอง และทฤษฎีเรื่องทางในดนตรีไทย เป็นหลักในการสร้างสรรค์
๒. บันทึกโน้ตผลงานการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางซลู่เพียงออ เพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
๓. จัดทำอรรถาธิบายบทเพลงทำนองเพลงทางซลู่เพียงออ เพลงชุดระดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
๔. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การนำเสนอข้อมูล

๑. รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยจัดทำรูปเล่มรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โดยการเขียนแบบพรรณนาวิเคราะห์ นำเสนอรายงานผลเป็น ๖ บท คือ

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ ๔ ผลการสร้างสรรค์

บทที่ ๕ อรรถาธิบายบทเพลง

บทที่ ๖ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

๒. การนำเสนอบทเพลงการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑ ฝึกซ้อมนักดนตรีสำหรับบรรเลงผลงานการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ
เพลงชุดดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

๒.๒ บันทึกวีดิโอการบรรเลงผลงานการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุดดับ
ต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น จัดทำซีดีต้นฉบับการบรรเลง

๒.๓ เผยแพร่ผลงานการบรรเลงผลงานการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงชุด
ดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ทางช่องยูทูบ (YouTube)

บทที่ ๔

ผลการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลง ดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงดับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น โดยผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทางขลุ่ยเพียงออเป็น ๒ ลักษณะ คือ ทางสำหรับบรรเลงหมู่และทางสำหรับบรรเลงเดี่ยว โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีดนตรีไทยเป็นหลักในการสร้างสรรค์

การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ทางขลุ่ยเพียงออในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้บันทึกโน้ตขลุ่ยเพียงออไว้คู่กันกับโน้ตทางฆ้องวงใหญ่ บันทึกเป็นโน้ต ๔ บรรทัด โดยบรรทัดแรกเป็นโน้ตทางขลุ่ยเพียงออ บรรทัดที่ ๒ เป็นบรรทัดว่าง บรรทัดที่ ๓ เป็นโน้ตฆ้องวงใหญ่มือขวา และบรรทัดที่ ๔ เป็นโน้ตฆ้องวงใหญ่มือซ้าย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการบันทึกโน้ตขลุ่ยเพียงออในงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการบันทึกโดยใช้โน้ตอักษรไทย โดยกำหนดสัญลักษณ์แทนระดับเสียงต่าง ๆ ดังนี้

๑. เสียงตรง ใช้อักษร ด ร ม ฟ ซ ล ท แทนระดับเสียงต่าง ๆ

ด แทนระดับเสียงโด ปฏิบัติโดยปิดนิ้วทุกนิ้ว

ร แทนระดับเสียงเร ปฏิบัติโดยเปิดนิ้วก้อยมือล่าง ส่วนนิ้วอื่นๆ ปิดทั้งหมด

ม แทนระดับเสียงมี ปฏิบัติโดยเปิดนิ้วก้อยและนิ้วนางมือล่าง ส่วนนิ้วอื่นๆ ปิดทั้งหมด

ฟ แทนระดับเสียงฟา ปฏิบัติโดยเปิดนิ้วก้อย นิ้วนางและนิ้วกลางมือล่าง ส่วนนิ้วอื่นๆ ปิดทั้งหมด

ซ แทนระดับเสียงซอล ปฏิบัติโดยเปิดนิ้วก้อย นิ้วนาง นิ้วกลางและนิ้วชี้ของมือล่าง ส่วนนิ้วอื่นๆ ของมือบน ปิดทั้งหมด

ล แทนระดับเสียงลา ปฏิบัติโดยเปิดมือล่างทั้งหมด และนิ้วนางมือบน ส่วนนิ้วอื่นๆ ของมือบน ปิดทั้งหมด

ท แทนระดับเสียงที ปฏิบัติโดยเปิดมือล่างทั้งหมด นิ้วนางและนิ้วกลางมือบน ส่วนนิ้วอื่นๆ ของมือบน ปิดทั้งหมด

๒. เสียงสูงหรือเสียงแหบ บันทึกโดยใช้สัญลักษณ์ขีดเหนือตัวโน้ต

ด̣ แทนระดับเสียงโดสูง ปฏิบัติโดยเปิดมือล่างทั้งหมด นิ้วนาง นิ้วกลางและนิ้วโป้งของมือบน ส่วนนิ้วชี้ของมือบน ปิด

ร̣ แทนระดับเสียงเรสูง ปฏิบัติเช่นเดียวกับเสียงเร โดยใช้ลมแหบ

ม̣ แทนระดับเสียงมีสูง ปฏิบัติเช่นเดียวกับเสียงมี โดยใช้ลมแหบ

ฟ̣ แทนระดับเสียงฟาสูง ปฏิบัติเช่นเดียวกับเสียงฟา โดยใช้ลมแหบ

ซ̣ แทนระดับเสียงซอลสูง ปฏิบัติเช่นเดียวกับเสียงซอล โดยใช้ลมแหบ

ล̣ แทนระดับเสียงลาสูง ปฏิบัติเช่นเดียวกับเสียงลา โดยใช้ลมแหบ

๓. เสียงควงหรือเสียงเลียน ใช้เครื่องหมาย + บันทึกเหนือตัวโน้ต

๓.๑ นิว้ควงระดบัเสีียงกลาง

ซู แท่นระดับเสียงซอลที่บรรเลงโดยใช้นิ้วควง
และนิ้วนางมือบน ส่วนนิ้วอื่นๆ ปิดทั้งหมด

ล้ แทนระดับเสียงลาที่บรรเลงโดยใช้น้้วควง ปฏิบัติโดยเปิดน้้วก้อยและน้้วนาง
มือล่าง และเปิดน้้วกลางมือบน ส่วนน้้วอื่นๆ ปิดทั้งหมด

๓.๒ นวัตกรรมระดับเสียงสูงหรือเสียงแหบ

ดี แทนระดับเสียงโดสูงที่บรรเลงโดยใช้นิ้วควง ปฏิบัติโดยการปิดนิ้วทุกนิ้ว
เป่าด้วยลมแหบ

รศ. แทนระดับเสียงเรสูงที่บรรเลงโดยใช้น้ควง ปฏิบัติโดยการเ ปิดน้ทุทุกน้

๔. การประเมินในระดับเสียงปกติ บันทึกโดยใช้เครื่องหมายไม้หันอากาศบันทึกเหนือตัวโน้ต เช่น ด หมายถึงพรมนิวเสียงโด

๕. การพนันในระดัปลึงสูง บันทักโดใช้เครื่องหมายไม้ตริบันทักเหนือตัวโน้ต เช่น รื
หมายถึงพนันปลึงเรสูง

๖. การขยี้ บ้นทีกโดยใช้ไ้ตขนาดเล้กกว่าปกติใน ๑ ห้ง เช่น -กรมพรพ

๗. การสะบัด บันทึกโดยใช้อักษรตัวยกโน้ตตัวที่ ๑ และ ๓ โดยใส่ไว้หน้าโน้ตเสียงที่ ๓ เช่น
 สะบัด ลชม บันทึกเป็น ลข

๘. เสียงปรับหรือเสียงกระทบ บันทึกโดยใช้ไมโครโฟนเสียงหลัก เช่น ^๓ล หมายถึงการเป่าปรับหรือกระทบเสียงที่ก่อนเสียงลา

๔. การเป่าตอด ทั้งตอดลิ้นและตอดลม บันทึกลงโดยใช้สัญลักษณ์ไม่เอกเหนือตัวโน้ต เช่น รรร์ หมายถึงเป่าตอดเสียงเรพยางค์ที่ ๒

๑๐. ในการบันทึกโน้ตผลการสร้างสรรค์ ผู้วิจัยบันทึกโน้ตขลุ่ยเพียงออคู่กับโน้ตฆ้องวงใหญ่ โดยมีวิธีการดังนี้

๑๐.๑ ไน้ตขลู่ยเพียงออ บันทิกในบรรทัดแรก

๑๐.๒ โฉมห้องวงใหญ่ บันทึกในบรรทัดที่ ๓ และ ๔ โดยบรรทัดที่ ๓ เป็นโน้ตที่บรรเลงด้วยมือขวา และบรรทัดที่ ๔ เป็นโน้ตที่บรรเลงด้วยมือซ้าย

การวิเคราะห์เพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ในการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เพื่อเป็นทางสำหรับใช้บรรเลงหมู่และทางบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ในด้านโครงสร้างของบทเพลง กลุ่มเสียงและลูกตก เพื่อให้เข้าใจโครงสร้างและลักษณะทางดนตรีโดยภาพรวมของบทเพลง เพื่อนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาใช้ในการสร้างสรรค์แนวทำนองสำหรับขลุ่ยเพียงออ โดยได้วิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์โครงสร้างของบทเพลง

จากการวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น พบว่าเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น มีลักษณะรูปแบบเป็นเพลงตับ อัตราจังหวะ ๓ ชั้น หน้าทับปรบไก่ ประกอบด้วย ๔ บทเพลง คือ เพลงตับต้นเพลงฉิ่ง เพลงจรเข้หางยาว เพลงดวงพระธาตุและเพลงนกขมิ้น ดังสามารถเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างของแต่ละเพลง พบว่ามีลักษณะ ดังนี้

เพลงต้นเพลงฉิ่ง ประกอบด้วย ๒ ท่อน ท่อน ๑ มี ๓ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ

เพลงจรเข้หางยาว ประกอบด้วย ๓ ท่อน ท่อน ๑ มี ๒ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ ท่อน ๓ มี ๒ จังหวะ

เพลงดวงพระธาตุ ประกอบด้วย ๒ ท่อน ท่อน ๑ มี ๒ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ

เพลงนกขมิ้น ประกอบด้วย ๓ ท่อน ท่อน ๑ มี ๓ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ และท่อน ๓ มี ๒ จังหวะ

จากการวิเคราะห์รูปแบบของทำนอง พบว่าเพลงในตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ทั้ง ๔ เพลง มีลักษณะทำนองเป็นเพลงทางพื้น คือประกอบด้วยลูกฆ้องอิสระ ซึ่งสามารถนำไปแปรทำนองเป็นทางบรรเลงสำหรับเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ ได้โดยอิสระ นอกจากนี้ยังพบว่ามีทำนองที่เป็นลูกเท่าปรากฏในท่อน ๑ และ ท่อน ๒ ของเพลงจรเข้หางยาว ซึ่งเป็นลูกเท่าเต็มบรรทัดในตอนต้นของท่อน และเป็นลูกเท่าที่มีการเปลี่ยนเสียงลูกเท่าตามเสียงตก และพบลูกเท่าในตอนต้นของเพลงดวงพระธาตุทั้ง ๒ ท่อน ซึ่งเป็นลูกเท่าที่ไม่มีการเปลี่ยนเสียงของลูกเท่าตามเสียงตก

ซึ่งสามารถสรุปผลการวิเคราะห์โครงสร้างของบทเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ได้ดังตาราง ๔.๑

ตาราง ๔.๑ แสดงโครงสร้างของบทเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง

เพลง	ท่อน	จำนวนจังหวะ	ลักษณะลูกฆ้อง	ทำนองพิเศษ
ต้นเพลงฉิ่ง	ท่อน ๑	๓	อิสระ	-
	ท่อน ๒	๒	อิสระ	-
จรเข้หางยาว	ท่อน ๑	๒	อิสระ	ลูกเท่าต้นท่อน
	ท่อน ๒	๒	อิสระ	ลูกเท่าต้นท่อน
	ท่อน ๓	๒	อิสระ	-
ดวงพระธาตุ	ท่อน ๑	๒	อิสระ	ลูกเท่าต้นท่อน
	ท่อน ๒	๒	อิสระ	ลูกเท่าต้นท่อน
นกขมิ้น	ท่อน ๑	๓	อิสระ	-
	ท่อน ๒	๒	อิสระ	-
	ท่อน ๓	๒	อิสระ	-

๒. การวิเคราะห์กลุ่มเสียงของบทเพลง

จากการวิเคราะห์กลุ่มเสียงของบทเพลงในต้นเพลงนี้ พบว่าในแต่ละเพลงมีกลุ่มเสียงที่แตกต่างกัน ดังนี้

เพลงต้นเพลงนี้ ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง พซล xดร มีกลุ่มเสียง ตรีม xชล เป็นกลุ่มเสียงรอง ส่วนในท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ตรีม xชล และมีกลุ่มเสียง พซล xดร เป็นกลุ่มเสียงรอง

เพลงจระเข้หางยาว ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ตรีม xชล ท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง พซล xดร และท่อน ๓ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง พซล xดร

เพลงดวงพระธาตุ ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ตรีม xชล และมีกลุ่มเสียงรองคือ กลุ่มเสียง พซล xดร ส่วนในท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง พซล xดร

เพลงนกขมิ้น ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ตรีม xชล กลุ่มเสียงรอง คือ กลุ่มเสียง ชลท xรม ท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ตรีม xชล กลุ่มเสียงรอง คือ กลุ่มเสียง ชลท xรม และท่อน ๓ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ชลท xรม

จากผลการวิเคราะห์กลุ่มเสียงของเพลงในต้นเพลงนี้ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตาราง ๔.๒

ตาราง ๔.๒ แสดงกลุ่มเสียงของเพลงต้นเพลงนี้

เพลง	ท่อน	กลุ่มเสียงหลัก	กลุ่มเสียงรอง
ต้นเพลงนี้	ท่อน ๑	พซล xดร	ตรีม xชล
	ท่อน ๒	ตรีม xชล	พซล xดร
จระเข้หางยาว	ท่อน ๑	ตรีม xชล	-
	ท่อน ๒	พซล xดร	-
	ท่อน ๓	พซล xดร	-
ดวงพระธาตุ	ท่อน ๑	ตรีม xชล	พซล xดร
	ท่อน ๒	พซล xดร	-
นกขมิ้น	ท่อน ๑	ตรีม xชล	ชลท xรม
	ท่อน ๒	ตรีม xชล	ชลท xรม
	ท่อน ๓	ชลท xรม	-

๓. การวิเคราะห์ลูกตกของบทเพลง

จากการวิเคราะห์ลูกตกของเพลงต้นเพลงนี้ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์หาลูกตกท้ายจังหวะและลูกตกกลางจังหวะของแต่ละหน้าทับ ในแต่ละท่อนของบทเพลง พบว่ามีลูกตกที่แตกต่างกันไป และวิเคราะห์ว่าลูกตกนั้นเป็นเสียงลำดับที่เท่าใดในกลุ่มเสียง โดยแสดงเป็นตัวเลขไว้ในวงเล็บ เช่น ด(๑๑)

หมายถึง เป็นลูกตกเสียงโดซึ่งเป็นเสียงที่ ๑ ในกลุ่มเสียง ตรีมขล เป็นต้น ดังรายละเอียดปรากฏในตาราง ๔.๓

ตาราง ๔.๓ แสดงลูกตกของบทเพลง

เพลง	ท่อน	หน้าทับที่ ๑		หน้าทับที่ ๒		หน้าทับที่ ๓	
		กลาง จังหวะ	ท้าย จังหวะ	กลาง จังหวะ	ท้าย จังหวะ	กลาง จังหวะ	ท้าย จังหวะ
ต้นเพลงฉิ่ง	ท่อน ๑	ซ(ฟ๒)	ด(ฟ๕)	ด(ด๑)	ด(ฟ๕)	ฟ(ฟ๑)	ซ(ฟ๒)
	ท่อน ๒	ร(ด๖)	ล(ด๖)	ฟ(ฟ๑)	ซ(ฟ๒)	-	-
จระเข้ หางยาว	ท่อน ๑	ด(ด๑)	ร(ด๒)	ล(ด๖)	ด(ด๑)	-	-
	ท่อน ๒	ด(ด๑) / ซ(ซ๑)	ล(ฟ๓)	ฟ(ฟ๑)	ซ(ฟ๒)	-	-
	ท่อน ๓	ร(ฟ๑)	ซ(ฟ๒)	ร(ฟ๖)	ฟ(ฟ๑)	-	-
ดวง พระธาตุ	ท่อน ๑	ร(ด๒)	ด(ด๑)	ด(ด๑)	ล(ด๖)	-	-
	ท่อน ๒	ฟ(ฟ๑)	ฟ(ฟ๑)	ซ(ฟ๒)	ฟ(ฟ๑)	-	-
นกขมิ้น	ท่อน ๑	ด(ด๑)	ร(ด๒)	ร(ด๒)	ด(ด๑)	ล(ซ๒)	ซ(ซ๑)
	ท่อน ๒	ร(ด๒)	ด(ด๑)	ล(ซ๒)	ซ(ซ๑)	-	-
	ท่อน ๓	ล(ซ๒)	ม(ซ๕)	ล(ซ๒)	ซ(ซ๑)	-	-

จากผลการวิเคราะห์โครงสร้าง กลุ่มเสียงและลูกตกของบทเพลงข้างต้น ผู้วิจัยนำไปใช้ในการพิจารณาเพื่อประกอบในการสร้างสรรค์ทางบรรเลงหมู้และทางเดี่ยวสำหรับขลุ่ยเพียงออต่อไป

การสร้างสรรค์ทางบรรเลงหมู้

ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นทางสำหรับใช้บรรเลงหมู้ โดยยึดหลักการแปรทำนองตามหลักทฤษฎีดุริยางค์ไทยเป็นหลัก กล่าวคือ แปรทำนองขลุ่ยเพียงออเพื่อใช้ประสมวงในวงเครื่องสาย วงมโหรี และวงปี่พาทย์ไม้นวม ซึ่งขลุ่ยเพียงออ จัดเป็นเครื่องดนตรีประเภทนำในกรณีที่มีขลุ่ยเดี่ยว และอาจ จะเป็นเครื่องดนตรีประเภทตามถ้ามีขลุ่ยหลิบร่วมประสมวงด้วย โดยขลุ่ยเพียงออสามารถเป่าเก็บหรือโหยหวน คลุกเคล้าไปตามทำนองของเพลง

ในส่วนของการสร้างสรรค์ทำนอง ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองโดยสอดแทรกกลวิธีในการบรรเลงต่าง ๆ ให้ความความยากสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้น ที่ ๕ ดังนี้

๑. เป่าไล่เสียงขึ้นลงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๒. เป่าข้ามหรือสลับเสียงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูงโดยเปลี่ยน เสียงที่จังหวะเบา และหนักของสิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๓. เป่าระบายลมระหว่างเป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำ ถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยน เสียงที่จังหวะเบาและหนักของสิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ

๔. เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองเพลงที่กำหนดให้ในความยาว เท่ากับ ๔ จังหวะ หน้าทับปรบไก่ อัตราสองชั้น

๕. เป่าตอด

๖. เป่านัวควงได้ ๓ เสียง (ซอล โด เร)

๗. เป่าเสียงกระทบ

๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

เพลงต้นเพลงฉิ่ง ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยทำทางขลุ่ยเพียงออให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับทางฆ้อง ดำเนินทำนองในลักษณะเป่าเสียงยาว ๆ มีการเก็บข้างตามทำนองเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในท่อนนี้ คือ การเป่าเสียงยาว การระบายลม การตอดลิ้น การพรมนัวเสียงโด เสียงเรและเสียงมี

ในเพลงต้นเพลงฉิ่ง ท่อน ๑ ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยทำทางขลุ่ยเพียงออให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับทางฆ้อง ดำเนินทำนองในลักษณะเป่าเสียงยาว มีการเก็บข้างตามทำนองเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในท่อนนี้ คือ การเป่าเสียงยาว การตอดลิ้น การพรมนัวเสียงโด เสียงเร และเสียงมี ทั้งนี้ใช้การเป่าระบายลมตลอดทั้งเพลง

ชั้นเพลง

ขลุ่ย	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - รั	- - - ด	- - - รั	- - - ฟ	- - - ซ
ฆ้อง	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - รั	- - - ด	- - - รั	- - - ฟ	- - - ซ
วงใหญ่	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - รั	- - - ด	- - - รั	- - - ฟ	- - - ซ

ท่อน ๑

ขลุ่ย	- ฟชล	ซดชล	ซฟชล	ชลทด	- รัรัรั	- ด - ท	- - - ล	- - - ซ
ฆ้อง	- - ซล	- ด - ล	- - ซล	- - ทด	- รัรัรั	- ด - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ฟ - -	ซ - ซ -	ซฟ - -	ชล - -	- ซฟร	- ด - ทุ	- - - ล	- - - ซ

ขลุ่ย	- ลดํซ	ลซฟม	รตรม	รมฟซ	- ดํ - รํ	- ดํ - ล	- - - ซ	- ล - ดํ
ซ้อง	- ลดํ -	ลซ - -	- - รม	- - ฟซ	- ดํ - รํ	- ดํ - ล	- - ซซ	- ล - ดํ
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	- ลซม	ชมรตํ	- - มร	ตร - ม	- ซ - ล	- ซ - มํ	- - - ร	ดมรด
ซ้อง	- ล - -	ชม - -	ดํดํ - -	รํรํ - มํ	- มํ - มํ	- มํ - -	มํมํ - -	รํรํ - ดํ
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ลดํซ	ลซฟม	รตรม	รมฟซ	- ดํ - รํ	- ดํ - ล	- - - ซ	- ล - ดํ
ซ้อง	- ลดํ -	ลซ - -	- - รม	- - ฟซ	- ดํ - รํ	- ดํ - ล	- - ซซ	- ล - ดํ
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	- ซซซ	รมซล	- ดํดํ	ซลดํ	- ฟํ - รํ	- ดํ - ล	- - - ซ	- - - ฟ
ซ้อง	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดํดํ - รํ	- รํ - รํ	- ดํ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
วงใหญ่	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ล - ดํ	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - รํ	- ด - ดํ	- - - รํ	- - ซฟ	รฟ - ซ
ซ้อง	- ล - ดํ	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

กลับต้น

ท่อน ๒

ในเพลงต้นเพลงฉิ่ง ท่อน ๒ ผู้วิจัยได้แปรทำนองในลักษณะเดียวกับท่อน ๑ กล่าวคือทำทางขลุ่ยเพียงออให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับทางซ้อง ดำเนินทำนองในลักษณะเป่าเสียงยาว มีการเก็บบ้างตามทำนองเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในท่อนนี้ คือ การเป่าเสียงยาว การระบายลม การตอดลิ้น การพรมนิ้วเสียงโด และเสียงเร

ขลุ่ย	- พชล	- ตี - รั	- มี่ - รั	- ตี - ล	- ซซซ	รมชล	- ตัดตี	ชลตีรั
ซ้อง	- - ซล	- ตี - รั	- มี่ - รั	- ตี - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ตัด - รั
วงใหญ่	- พ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	- วม	วมพช	พชพ	ซพม	- ลวม	ลวม	วมรด	มรดล
ซ้อง	- - วม	- - พช	- ล - -	ซพ - -	ตีล - -	ลช - -	วม - -	มร - -
วงใหญ่	- ด - -	วม - -	พ - ซพ	- - มร	- - วม	- - มร	- - รด	- - ดล

ขลุ่ย	- ซซซ	รมชล	- ตัดตี	ชลตีรั	- รั - รั	- ตี - ล	- - - ซ	- - - พ
ซ้อง	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ตัด - รั	- รั - รั	- ตี - -	ลล - -	ซซ - พ
วงใหญ่	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- พ - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - พ

ขลุ่ย	- ล - ตี	- ล - ซ	- - - พ	- - - รั	- ด - ตี	- - - รั	- - ซพ	รพ - ซ
ซ้อง	- ล - ตี	- ล - -	ซซ - -	พพ - ร	- ร - -	ดล - -	รร - -	พพ - ซ
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ซ	- - - พ	- - - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - พ	- - - ซ

กลับต้น

๒. เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น

ในเพลงจรเข้หางยาว ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยทำทางขลุ่ยเพียงออให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับทางซ้อง ดำเนินทำนองในลักษณะเป่าเสียงยาว ๆ มีการเก็บมากขึ้นตามทำนองเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในเพลงนี้ คือ การเป่าเสียงยาว การระบายลม การพรมนิ้ว การตอดลิ้น การใช้นิ้วควงเสียงซอลและเสียงโดสูง ทั้งนี้ใช้การเป่าระบายลมตลอดทั้งเพลง

ท่อน ๑ เที้ยวแรก

เพลงจรเข้หางยาว ท่อน ๑ ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยทำทางขลุ่ยเพียงออให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับทางซ้อง ดำเนินทำนองในลักษณะเป่าเสียงยาว ๆ มีการเก็บมากขึ้นตามทำนองเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในท่อนนี้ คือ การเป่าเสียงยาว การระบายลม การพรมนิ้ว การตอดลิ้น การใช้นิ้วควงเสียงซอลและเสียงโดสูง

ขลุ่ย	- มี่ - ชี่	- มี่ - รี่	- - - ดี่	มี่รึดล	- ช - ชี่	รมชล	- ดี - ดี่	ชลดี่
ฆ้อง	- มี่ - มี่	- มี่ - -	รึรึ - -	ดี่ดี่ - ล	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ดี่ดี่ - รี่
วงใหญ่	- ม - ช	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	- ดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	ลชมร	ลชมร	ชมร	มรดล
ฆ้อง	- - รม	- - ฟช	- ล - -	ชฟ - -	ดี่ล - -	ลช - -	ชม - -	มร - -
วงใหญ่	- ด - -	รม - -	ฟ - ชฟ	- - มร	- - ชม	- - มร	- - รด	- - ดล

ขลุ่ย	- ลชม	ชมรด	- - มร	ดริ - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	ดมรด
ฆ้อง	- ล - -	ชม - -	ดี่ดี่ - -	รึรึ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - -	มี่มี่ - -	รึรึ - ดี่
วงใหญ่	- - ชม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ด

ท่อน ๒ เที้ยวแรก

เพลงจรเข้หางยาว ท่อน ๒ ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยทำทางขลุ่ยเพียงออให้สัมพันธ์และสอดคล้องกับทางฆ้อง ดำเนินทำนองในลักษณะการเก็บเป็นสำนวนกลอนตามทำนองเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ในท่อนนี้ คือ การเป่าเก็บ การพรมนิ้ว

ขลุ่ย	- - ชด	ทลทด	- - รด	ทลทด	- มชล	- ดี่ - รี่	มี่รึชม	- รี่ - ดี่
ฆ้อง	- - - ล	- - ดด	- - - ร	- - ดด	- - ชล	- ดี่ - ร	- ดี่ - -	รึรึ - ดี่
วงใหญ่	- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ดี่ - รี่	มี่รึดล	- - - ช	ฟลชฟ	- ดรม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ฆ้อง	- - รึรึ	- ดี่ - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

ขลุ่ย	- ฟชล	ชลดี่	- มี่ชี่	มี่รึดล	- ดี่ - รี่	มี่รึดล	- - - ช	ฟลชฟ
ฆ้อง	- - ชล	- ดี่ - ร	- มี่ - ร	- ดี่ - ล	- ดี่ - ร	- ดี่ - -	ลล - -	ชช - - ฟ
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ดรม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	- ฟ - ช	- ล - ด	ร่มรด์	- ล - ช
ขลุ่ย	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	-ชล - ด	- ร - -	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ด	- ร - ด	- ล - ช

ท่อน ๒ เที้ยวหลัง

เพลงจะเข้หางยาวท่อน ๒ เที้ยวหลัง ทำนองเพลงได้เปลี่ยนเท่าในบรรทัดแรก ดำเนิน
ทำนองในลักษณะการเก็บเป็นสำนวนทั้งบรรทัด ส่วนทำนองเพลงส่วนอื่นคงบรรเลงตามเที้ยวแรก

ขลุ่ย	- ฟชฟ	มรดช	- ดชด	ร่มฟช	- ฟชล	ชลทด	ทรด์ท	ดทลช
ขลุ่ย	- ช - -	- - - -	- - รม	ฟ - - ช	- - ชล	- - ทด	- ร - -	ดท - -
วงใหญ่	- ด - ม	รด - ช	- ด - -	- ช - -	- ฟ - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ด - ร	มรดล	- - - ช	ฟลชฟ	- ดรม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล
ขลุ่ย	- - รร	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

ขลุ่ย	- ฟชล	ชลดรี	- มชรี	มรดล	- ด - ร	มรดล	- - - ช	ฟลชฟ
ขลุ่ย	- - ชล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ดรม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	- ฟ - ช	- ล - ด	ร่มรด์	- ล - ช
ขลุ่ย	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	-ชล - ด	- ร - -	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ด	- ร - ด	- ล - ช

ท่อน ๓

เพลงจะเข้ทางยาวท่อน ๓ ผู้วิจัยแปรทำนองโดยการแปรเป็นทางเก็บเป็นสำนวน สอดแทรกกับการเป่าเสียงยาวตามทำนองเพลง ใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าตอด การใช้นิ้วควงเสียงโดสูง

ขลุ่ย	- ดัดดี	ชลตรี	- ฟฟฟ	ดพพช	- ล - รี่	ดัล - ช	- - - ฟ	ลชพพ
ขลุ่ย	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ช	- ล - ด	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช	- ล - ด	- ล - ช	- - ฟ	- - - ล

ขลุ่ย	- ชพพ	พพดล	- ช - ล	- ด - รี่	- ดี้ - ด	ชลตรี	- ฟฟฟ	ดพพช
ขลุ่ย	- ช - -	พพ - -	- - - -	รด - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- - พพ	- - ดล	- ช - ล	- ช - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ขลุ่ย	- พพล	ชลทต	ทตด	ดพพช	- รี่ดัล	รี่ดัลช	ดัลชฟ	ลชพพ
ขลุ่ย	- - ชล	- - ทต	- รี่ - -	ดพ - -	- รี่ - -	รี่ด - -	ดัล - -	ลช - -
วงใหญ่	- ฟ - -	ชล - -	ท - ด	- - ลช	- - ดัล	- - ลช	- - ชฟ	- - พพ

ขลุ่ย	- รี่ดัล	ดัลชฟ	- - ลช	ฟพ - ล	- ด - รี่	- ด - ล	- - - ช	พพชฟ
ขลุ่ย	- ด - ล	- ช - -	ฟพ - -	ชช - ล	- ด - รี่	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - รี่	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

กลับต้น

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

การสร้างสรรคทำนองแปรในเพลงดวงพระธาตุ ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยเน้นการเป่าเก็บเป็นสำนวนมากขึ้น มีการใช้สำนวนเป่าเสียงยาวบ้างในบางช่วง ใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าตอด การใช้ นิ้วควงเสียงโดสูงและเรสูง

ท่อน ๑

การสร้างสรรค์ทำนองแปรในเพลงดวงพระธาตุ ท่อน ๑ ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยเน้นการเป่า
 เกือบเป็นสำนวนมากขึ้น มีการใช้สำนวนเป่าเสียงยาวบ้างในบางช่วง ใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่า
 தொட การพรมนิ้ว การใช้นิ้วควงเสียงโดสูงและเรสูง

ขลุ่ย	- - - ดั	รืรืรื	- ดั - มั	รืรืรื	- ดัรืดั	ทลชช	- ชชช	ลทดั
ขลุ่ย	- - - ดั	- - รืรื	- - - มั	- - รืรื	- รื - ท	- - - -	- - ลท	ดั - - รื
วงใหญ่	- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ช - -	ลช - ร	- ช - -	- ร - -

ขลุ่ย	- มั - ชั	- มั - รื	- รื - ดั	มรืดล	- รืมรื	ดัทลช	ลชมช	- ล - ดั
ขลุ่ย	- มั - มั	- มั - -	รืรื - -	ดดั - ล	- รืมรื	- - - -	- - - -	ชล - ดั
วงใหญ่	- ม - ช	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	ร - - -	ดัทลช	- ม - ฟ	- - - ด

ขลุ่ย	- ลดัช	ลชฟม	รดรม	รмฟช	- ดั - รื	มรืดล	- ดั - ช	- ล - ดั
ขลุ่ย	- ลดั -	ลช - -	- - รм	- - ฟช	- ดั - รื	- ดั - ล	- - ชช	- ล - ดั
วงใหญ่	- - - ช	- - ฟม	รด - -	รм - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	- ดั - รื	มรืดล	- - - ช	ดลชฟ	- ล - ดั	- รื - ฟ	- - ลช	ฟช - ล
ขลุ่ย	- - รืรื	- ดั - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	ดล - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

กลับต้น

ท่อน ๒

การสร้างสรรค์ทำนองแปรในเพลงดวงพระธาตุ ท่อน ๒ ผู้วิจัยได้แปรทำนองโดยเน้นการเป่า
 เกือบเป็นสำนวนมากขึ้น มีการใช้สำนวนเป่าเสียงยาวบ้างในบางช่วง ใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่า
 தொட การพรมนิ้วการใช้นิ้วควงเสียงโดสูงและเรสูง

ขลุ่ย	- - - ร	ฟฟฟฟ	- ร - ช	ฟฟฟฟ	ชลดั	- ฟ - ช	ลชฟร	ฟช - ฟ
ขลุ่ย	- - - ร	- - ฟฟ	- - - ช	- - ฟฟ	- - ดร	- ฟ - ช	- ฟ - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- - - ล	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - -	- ล - -	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ด - ฟ	มฟชล	- รัดล	ดัลชฟ	- ชลช	พมรด	- ล - ด	- รั - ฟ
ขลุ่ย	- ด - ฟ	- - ชล	- ด - ล	- ช - ฟ	- ชลช	- - - -	- - - -	ด - ฟ
วงใหญ่	- ช - ฟ	- - - ล	- - - ล	- ช - ฟ	ช - - -	พมรด	- ล - ฟ	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ด - ร	พมรด	ชมฟช	ลฟชล	- ฟชล	ชลทค	ทคคค	คคคค
ขลุ่ย	- ด - ร	คค - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	ชล - ค	- ร - ค	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ฟ	- - - ค	- ร - ค	- ล - ช

ขลุ่ย	- รัดล	ดัลชฟ	- - ลช	ฟช - ล	- ค - ม	รัดล - ล	- - - ช	ฟลชฟ
ขลุ่ย	- ค - ล	- ช - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ค - ร	- ค - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ร	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ

กลับต้น

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

เพลงนกขมิ้นเป็นเพลงลำดับที่ ๔ และเป็นเพลงสุดท้ายในลำดับต้นเพลงฉิ่ง ในการบรรเลงจึงบรรเลงด้วยแนวการบรรเลงที่เร็วขึ้นกว่า ๓ เพลงแรก ดังนั้นผู้วิจัยจึงสร้างสรรค์ทำนองขลุ่ยให้มีลักษณะการเป่าเก็บเกือบทั้งเพลง เพื่อให้การบรรเลงกระชับขึ้น ในการบรรเลงใช้การเป่าระบายนลมตลอดทั้งเพลง

ท่อน ๑

ในท่อน ๑ ของเพลงนกขมิ้น ผู้วิจัยแปรทำนองเป็นทางเก็บเป็นสำนวน เกือบตลอดทั้งท่อน มีทำนองเสียงยาวเล็กน้อยเพื่อเป็นการพักทำนอง เทคนิคที่ใช้ คือ การเป่าเก็บ การเป่าตอด การพรมนิ้ว เสียงเรต่ำและเรสูง

ขลุ่ย	- ลชม	ชมมรด	- ช - ค	ทคคค	- มชล	คคคค	- - - ร	คคคค
ขลุ่ย	- ล - -	ชม - -	คค - -	รค - ค	- ค - ค	- ค - -	คค - -	รค - ค
วงใหญ่	- - ชม	- - รค	- - - ร	- - - ค	- ช - ล	- ช - ค	- - - ร	- - - ค

ขลุ่ย	- ซลท	ดัลทดี	รืทดี	มืตรีม	- ตรีม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร
ซ็อง	- ล - -	ซซ - -	ดัด - -	รืรื - ม	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	- รมร	ซฟมร	ตรีมร	ซฟมร	- ตรีม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร
ซ็อง	- - ม -	ซฟ - -	- - ม -	ซฟ - -	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ร - ร	- - มร	ตรี - ร	- - มร	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ด	ทตรีม	- มซล	ดัลซม	- - - ร	ตรีมร
ซ็อง	- ล - -	ซม - -	ดัด - -	รืรื - ม	- ม - ม	- ม - -	มม - -	รืรื - ด
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ท - รื	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- รื - รื	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ซ็อง	- ท - รื	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	- มรีท	รืทลซ	- รื - ซ	ฟซลท	- รื - ม	ซมรีท	- - - ล	ซทลซ
ซ็อง	- รื - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รื - ม	- รื - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

ท่อน ๒

ในท่อน ๒ ของเพลงนกขมิ้น ผู้วิจัยแปรทำนองเป็นทางเก็บเป็นสำนวน เกือบตลอดทั้งท่อน มีทำนองเสียงยาวเล็กน้อยเพื่อเป็นการพักทำนอง เช่นเดียวกับท่อน ๑ เทคนิคที่ใช้ คือ การเป่าเก็บ การเป่าตอด การพรมนิ้วเสียงเรต่ำและเรสูง

ขลุ่ย	- - ซด	ทลทด	- - รด	ทลทด	- - ลร	ดตดรี	- - มรี	ดตดรี
ขลุ่ย	- - ซด	ทลทด	- - รด	ทลทด	- - ลร	ดตดรี	- - มรี	ดตดรี
ขลุ่ย	- - ซด	ทลทด	- - รด	ทลทด	- - ลร	ดตดรี	- - มรี	ดตดรี
ขลุ่ย	- - ซด	ทลทด	- - รด	ทลทด	- - ลร	ดตดรี	- - มรี	ดตดรี

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ด	ทดรีม	- มซล	ดลซม	- - - ร	ดมรด
ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ด	ทดรีม	- มซล	ดลซม	- - - ร	ดมรด
ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ด	ทดรีม	- มซล	ดลซม	- - - ร	ดมรด
ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ด	ทดรีม	- มซล	ดลซม	- - - ร	ดมรด

ขลุ่ย	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล

ขลุ่ย	- มรีท	รทลซ	- ร - ซ	ฟซลท	- ร - ม	ซมรีท	- - - ล	ซทลซ
ขลุ่ย	- มรีท	รทลซ	- ร - ซ	ฟซลท	- ร - ม	ซมรีท	- - - ล	ซทลซ
ขลุ่ย	- มรีท	รทลซ	- ร - ซ	ฟซลท	- ร - ม	ซมรีท	- - - ล	ซทลซ
ขลุ่ย	- มรีท	รทลซ	- ร - ซ	ฟซลท	- ร - ม	ซมรีท	- - - ล	ซทลซ

กลับต้น

ท่อน ๓

เพลงนกขมิ้น ท่อน ๓ ผู้วิจัยแปรทำนองเป็นทางเก็บเป็นสำนวน มีทำนองเสียงยาวเป็นบางช่วง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมลงจบเพลง เทคนิคที่ใช้ คือ การเป่าเก็บ การเป่าตอด

ขลุ่ย	- ท - ม	รท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ม	รท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ม	รท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ม	รท - ล	- - - ซ	มลซม	- ร - ร	ลทรีม	- ซ - ซ	รมซล

ขลุ่ย	- ซลท	ลทคี่	คี่มรี	รีคี่	- มรีท	มรีทล	รีทลซ	ทลซม
ซ้อง	- - ลท	- - คี่	- ม - -	รีคี่ - -	- ม - -	มรี - -	รีท - -	ทล - -
วงใหญ่	- ซ - -	ลท - -	คี่ - รีคี่	- - ทล	- - รีท	- - ทล	- - ลซ	- - ซม

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรท	- ล - ท	- รี - ม	- รี - รี	ลทรี	- ซ - ซ	รทล
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	- - - -	มรี - ม	- ม - -	รีรี - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- - ซม	- - รท	- ล - ท	- ล - รี	- รี - ล	- - - รี	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	- มรีท	รีทลซ	- ร - ซ	ฟซลท	- รี - ม	ซมรี	- - - ล	ซทลซ
ซ้อง	- รี - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รี - ม	- รี - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

การสร้างสรรค์ทางบรรเลงเดี่ยว

ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ เพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นทางสำหรับใช้บรรเลงเดี่ยว โดยยึดหลักการประพันธ์ทางเดี่ยวตามหลักทฤษฎีดุริยางค์ไทยเป็นหลัก กล่าวคือ สร้างสรรค์ทำนองแต่ละท่อน ๒ เที้ยว ให้เที้ยวแรกมีลักษณะเป็นทางโอดหรือทางหวาน ส่วนเที้ยวหลังให้มีลักษณะเป็นทางพันหรือทางเก็บ ทั้งนี้ได้สอดแทรกเทคนิคการบรรเลงและทักษะต่าง ๆ ให้มีระดับทักษะตามแนวทางของการประพันธ์ทางเดี่ยว คือเป็นการอวดทาง อวดฝีมือและอวดความแม่นยำของผู้บรรเลง โดยได้สร้างสรรค์ทำนองทางเดี่ยวให้มีระดับความยากตามสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้น ที่ ๗ คือ

๑. เป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง ได้คล่องแคล่ว ตรงเสียงและชัดเจน
๒. เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงเรสูงถึงซอลสูง และเสียงต้องเรียบ
๓. เป่าดำเนินทำนองด้วยการใช้วิธีระบายลม ใช้เสียงตอดลิ้น คงเสียงในระดับเสียงตรงผสมเสียงแหบตามทำนองเพลงที่กำหนดให้
๔. เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางกรอที่กำหนดให้ ที่ระดับเสียงโดต่ำถึงเสียงซอล
๕. เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางเก็บที่กำหนดให้ที่ระดับ เสียงโด ถึงเสียงซอล
๖. เป่านิ้วควงได้มากกว่า ๓ เสียง
๗. เป่าพรมนิ้ว

๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

เพลงต้นเพลงฉิ่ง เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไ้ มี ๒ ท่อน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทางเดี่ยว
 ขลุ่ยเพียงออโดยยึดแนวทางการบรรเลงตามชนบ คือ เป่าเทียวหวานและเทียวเก็บ ใช้เทคนิคการ
 บรรเลงต่าง ๆ คือ การเป่าระบายลม การเป่าตอด การเป่านิ้วควง และการพรมนิ้ว ทั้งนี้ใช้การเป่า
 ระบายลมตลอดทั้งเพลง

ท่อน ๑ เทียวโอด

ขลุ่ย	- - - ล	- คี - ซ	- - - ฟ	- ซ - ร	- - - ด	- ร - ร	- - - ฟ	- ซ - ฟ - ซ
ซ้อง	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ
วงใหญ่	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

ขลุ่ย	- - - ฟ	ลซ - ฟ - ซ	- ซ - ล	- ท - คี	- ท - คี	ท - คี - ร	คี - ท	- ล - ซ
ซ้อง	- - ซล	- คี - ล	- - ซล	- - ทค	- ร - ร	- คี - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ฟ - -	ซ - ซ -	ซฟ - -	ซล - -	- ซฟ -	- ค - ท	- - - ล	- - - ซ

ขลุ่ย	- ล - ซ	ล-ซฟ-ม	-รต-รม	ฟ-ซฟ-ซ	- - - ซ	ลซ - ล	-ทล-รล	-ท- คี - คี
ซ้อง	- ลค -	ลซ - -	- - รม	- - ฟซ	- คี - ร	- คี - ล	- - ซซ	- ล - คี
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รต - -	รม - -	- ค - ร	- ค - ม	- ร - -	- ม - ค

ขลุ่ย	- - - -	- - - คี	- - ร	ม - คี - ม	- - - -	- - - ม	- ร - -	ร - ม - คี
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	คคี - -	ร - -	- ม - -	- - -	ม - -	ร - คี
วงใหญ่	- - - ซ	- - รค	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ค

ขลุ่ย	- - - ซ	ล-ซฟ-ม	-รต-รม	ฟ-ซฟ-ซ	- - - ซ	ลซ - ล	- - - ล	-ท- คี - คี
ซ้อง	- ลค -	ลซ - -	- - รม	- - ฟซ	- คี - ร	- คี - ล	- - ซซ	- ล - คี
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รต - -	รม - -	- ค - ร	- ค - ม	- ร - -	- ม - ค

ขลุ่ย	- - - ซ	- - - ล	-ชม-ซล	- ดํ - ร์	-รํฟ - ร์	ดํ-รํด-ล	- - -ซ	ลซ - ฟู
ข้อง	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดํดํ - ร์	- ร์ - ร์	- ดํ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
วงใหญ่	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

ขลุ่ย	ลซฟ ซ - - - ล	- ดํ - ซ	- - - ฟ	-ซฟ- ร์	- - - ดํ	-รด - ร์	- - - ฟู	รฟ - ซ
ข้อง	- ล - ดํ	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

ท่อน ๑ เที้ยวพัน

ขลุ่ย	- ลซฟ	ดํฟซล	ทลร์ล	รํลทํ	ซลทรํ	ฟํรํด -	ท - ดํ	ดํทลซ
ข้อง	- - ซล	- ดํ - ล	- - ซล	- - ทด	- ร์รํ	- ดํ - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ฟ - -	ซ - ซ -	ซฟ - -	ซล - -	- ซฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ซ

ขลุ่ย	รฟซ	ฟดรม	ฟซลม	ฟซลซ	ดรมซ	รฟซ	ล - ทล	รํลทํ
ข้อง	- ลดํ -	ลซ - -	- - รฟ	- - ฟซ	- ดํ - ร์	- ดํ - ล	- - ซซ	- ล - ดํ
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รฟ - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	ทลซร	รํลทํ	ทลซล	ทดํรํ	รํดํลซ	มลซ -	ม - รซ	ดมรด
ข้อง	- ล - -	ซม - -	ดํดํ - -	รํ - มํ	- มํ - มํ	- มํ - -	มํ - -	รํ - ดํ
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	ดํลดํซ	ลซฟม	รซรฟ	ฟซลซ	มลซม	ซมลซ	มํรํดํ	ดํลรํดํ
ข้อง	- ลดํ -	ลซ - -	- - รฟ	- - ฟซ	- ดํ - ร์	- ดํ - ล	- - ซซ	- ล - ดํ
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รฟ - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	ชลตัม	ลตัม	ตัม	ตัม	พัม	พัม -	ล - ตัม	พลชฟ
ขลุ่ย	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ตัม - ร	- ร - ร	- ตัม -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	พัม	ตัม	ลชฟ	ชดฟ	- ช - ล	- ตัม - ร	- - ล ^ช ฟ	รฟ - ช
ขลุ่ย	- ล - ตัม	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดล - -	ร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ท่อน ๒ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - ตัม	- - - ร	-มัม-ร	มัม-ตัม-ล	- - ตัม	-ชม-ชล	ล - - มัม	ลตัม - ร
ขลุ่ย	- - ชล	- ตัม - ร	- มัม - ร	- ตัม - ล	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ตัม - ร
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	- - - -	- - - มัม	-รตัม-มัม	ช-ล-ร	-มัม-ช	- - - ร	-มัม-ร	มัม-ตัม-ล
ขลุ่ย	- - รล	- - ฟช	- ล - -	ชฟ - -	ตัม - -	ลช - -	ชม - -	ม - -
วงใหญ่	- ด - -	ร - -	ฟ - ชฟ	- - ม	- - ชม	- - ม	- - รด	- - ดล

ขลุ่ย	- - - ล	- - - ล	-ชม-ชล	- ตัม - ร	-รฟ-ร	ตัม-รตัม-ล	- - - ช	ล ^ช -ล-ฟ
ขลุ่ย	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ตัม - ร	- ร - ร	- ตัม -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ล ^ช ฟ-ช	ตัม-รตัม-ช	ลช-ตัม-ช	ล-ชฟ-ร	- ช - ล	- ตัม - ร	- - ล ^ช ฟ	รฟ - ช
ขลุ่ย	- ล - ตัม	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดล - -	ร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ท่อน ๒ เทียบพัน

ขลุ่ย	รมชล	ชดลรี	ดมรีฟ	มรีดล	ชลดช	ลดรีล	ดรีมล	ดรีมด
ซ้อง	- - ชล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ดด้ - ร
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	รมฟช	ฟลชฟ	ดฟมล	ชฟมร	มชมล	ชลด -	รี - ชฟ	มรีดล
ซ้อง	- - รม	- - ฟช	- ล - -	ชฟ - -	ดล - -	ลช - -	ชม - -	มร - -
วงใหญ่	- ด - -	รม - -	ฟ - ชฟ	- - มร	- - ชม	- - มร	- - รด	- - ดล

ขลุ่ย	ดชชช	ดลชล	ดรีดฟ	ชฟมรี	ฟชฟรี	ฟรีดล	รีดฟรี	ดลชฟ
ซ้อง	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ดด้ - ร	- ร - ร	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	ชลดรี	ดลชช	ลรีดช	ลชฟร	- ช - ล	- ด - ร	- - ลชฟ	รฟ - ช
ซ้อง	- ล - ด	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดล - -	รร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

๒. เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น

เพลงจรเข้หางยาวเป็นเพลง ๓ ท่อน หน้าทับปรบไก่ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองเดี่ยวขลุ่ย โดยสร้างสรรค์ทำนองเป็น ๒ เทียบ คือเทียบโอดและเทียบพัน ใช้เทคนิคการบรรเลงต่าง ๆ คือ การเป่าระบายลม การเป่าตอด การเป่านิ้วควง และการพรมนิ้ว ทั้งนี้ใช้การเป่าระบายลมตลอดทั้งเพลง

ท่อน ๑ เทียบโอด

ขลุ่ย	- - - -	- - - ร	-มรี-ชรี	ม-รีด-ล	- - ดล	-ชม-ชล	- - - ด	- ร - ด - ร
ซ้อง	- ม - ม	- ม - -	ร - -	ดด้ - ล	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ดด้ - ร
วงใหญ่	- ม - ช	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	ซลทคั	ทลชม	ฟชลช	ฟมรด	รมชล	- คั - รั	มรัชัม	- รั- ม- รัคั
ซ้อง	- - - ล	- - คัคั	- - - รั	- - คัคั	- - ชล	- คั - รั	- คั - -	รัรั - คั
วงใหญ่	- - - ม	- ค - -	- - - ร	- ค - -	- ม - -	- ค - ร	- ค - ร	- - - ค

ท่อน ๒ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - รั	มรัคั-ล	ลั-คั - ช	ล ^ล -ล ^ช - ฟ	- - ชฟ	ม- รั- ค- รัฟ	- - - ช	ล ^ช -ฟ- ล
ซ้อง	- - รัรั	- คั - -	ลล - -	ชช - ฟ	- รั - -	คค - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

ขลุ่ย	- - - คั	รัคั- - รั	- มรั- ชรั	มรัคั-ล	- - - ลั	- ล - ช	ฟมรม	รั-ค- รั- รัฟ
ซ้อง	- - ชล	- คั - รั	- ม - รั	- คั - ล	- คั - รั	- คั - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ฟ - -	- ค - ร	- ม - ร	- ค - ล	- ค - ร	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- - ชฟ	ม- รั- ค- รัฟ	- - - ช	ล ^ช -ฟ- ล	- ฟ - ช	- ล ^ช -ล-คั	- - มรัคั	- ล ^{คั} - ช
ซ้อง	- ร - -	คค - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	- ชล - คั	- รั - คั	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ค - -	ฟ - - คั	- ร - ค	- ล - ช

ท่อน ๒ เที้ยวพัน

ขลุ่ย	- ฟชฟ	มรชค	มรฟม	ชฟลช	คัฟชล	ทฟทรี	คัคัฟรี	คัทลช
ซ้อง	- ช - -	- - - -	- - รม	ฟ - - ช	- - ชล	- - ทคั	- รั - -	คัท - -
วงใหญ่	- ค - ม	รค - ช	- ค - -	- ช - -	- ฟ - -	- ค - ร	- ค - ร	- - - ค

ขลุ่ย	มรัคัฟ	ชลคัร	ฟชลรั	คัลชฟ	ชฟมร	ชรมฟ	มรดร	มฟชล
ซ้อง	- - รัรั	- คั - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	คค - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

ขลุ่ย	มัตร์มี	ซัลดรี	มัลลดี	รัพซล	ดัลดัล	ดัลลซ	ฟดรม	ฟลซฟ
ซ็อง	- - ซล	- ดิ - ริ	- ม - ริ	- ดิ - ล	- ดิ - ริ	- ดิ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

ขลุ่ย	มดรม	ฟลซฟ	มรดฟ	มฟซล	ซฟ - ซ	- ล - ดิ	- - ^ม ริ ดิ	- ล - ซ
ซ็อง	- ร - -	ดล - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ฟ - -	-ซล - ดิ	- ริ - ดิ	- ล - ซ
วงใหญ่	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ดิ	- ร - ด	- ล - ซ

ท่อน ๓ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - ดิ	- ^{ริ} ดิ - ริ	- - - ฟ	- ^ซ ฟ - ซ	ลิ ^ซ ฟ - ^ซ ล	- ^{ริ} ดิ - ^{ริ} ดิ	ลิ ^ซ ฟ - ^ซ ล	ลิ ^ซ ฟ - ^{ริ} ล
ซ็อง	- ร - -	ดล - -	ร - -	ฟฟ - ซ	- ล - ดิ	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร
วงใหญ่	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	- - ฟ	- - - ล

ขลุ่ย	- - ^ฟ ริ	ดิ - ^{ริ} ดิ - ล	- ^ซ ฟ - ^ซ ล	- ดิ - ^{ริ} ริ	- - ^ฟ ริ	- ^{ริ} ดิ - ^{ริ} ดิ	- ^ซ ฟ - ^ซ ล	ดิ - ^{ริ} ดิ - ^ซ ล
ซ็อง	- ซ - -	ฟ - -	- - -	ร - -	- ร - -	ดล - -	ร - -	ฟฟ - ซ
วงใหญ่	- - ^ฟ ริ	- - ดล	- ซ - ล	- ซ - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

ขลุ่ย	- - - ซ	- ซ - ล	- ^ซ ฟ - ^ซ ล	- ^{ริ} ดิ - ^{ริ} ดิ	- ^{ลิ} ซ - ^ฟ ริ	- ^ฟ ซ - ^ฟ ล	ลิ ^ซ ฟ - ^ซ ล	ลิ ^ซ ฟ - ^{ริ} ล
ซ็อง	- - ซล	- - ทดิ	- ริ - -	ดิ - -	- ริ - -	ริ - -	ดิ - -	ลซ - -
วงใหญ่	- ฟ - -	ซล - -	ท - ดิ	- - ลซ	- - ดิ	- - ลซ	- - ซฟ	- - ^ฟ ริ

ขลุ่ย	- - ^ซ ฟริ	- ^{ริ} ดิ - ^{ริ} ดิ - ฟ	- - - ซ	ลิ ^ซ ฟ - ^ซ ล	- ^{ริ} ดิ - ^{ริ} มิ	- ^{ริ} ดิ - ^{ริ} ดิ - ล	- - ^ซ ฟริ	- ด - ฟ
ซ็อง	- ดิ - ล	- ซ - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ดิ - ริ	- ดิ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
วงใหญ่	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

ท่อน ๓ เที้ยวพัน

ขลุ่ย	- ตรด	รชพร	พลชฟ	ซดัลช	พริ์ดัล	ดัลพล	ลรชฟ	ซดพร
ซ้อง	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ช	- ล - ดั	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช	- ล - ด	- ล - ช	- - ฟ	- - - ล

ขลุ่ย	ดริ์พริ์	ดัลชล	ดัลพล	ดริ์พริ์	ดริ์พริ์	พริ์ดัล	ดัลพล	ริ์ดัลช
ซ้อง	- ช - -	ฟร - -	- - - -	รด - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- - ฟร	- - ดล	- ช - ล	- ช - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ขลุ่ย	พริ์ดัล	ลชดัล	ดัลชฟ	ชพลช	ลชพร	พรชฟ	ชพรด	รดพร
ซ้อง	- - ชล	- - ทด	- ริ์ - -	ดัล - -	- ริ์ - -	ริ์ดัล - -	ดัล - -	ลช - -
วงใหญ่	- ฟ - -	ชล - -	ท - ดัล	- - - ลช	- - ดัล	- - ลช	- - ชฟ	- - ฟร

ขลุ่ย	มตรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ริ์ดัลพริ์	- ดัล - ล	- - ชฟ	- ด - ฟ
ซ้อง	- ดัล - ล	- ช - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ดัล - ริ์	- ดัล - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

เพลงดวงพระธาตุเป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไ้ มี ๒ ท่อน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองเดี่ยวขลุ่ย โดยสร้างสรรค์ทำนองเป็น ๒ เที้ยว คือเที้ยวโอดและเที้ยวพัน ใช้เทคนิคการบรรเลงต่าง ๆ คือ การเป่าระบายลม การเป่าตอด การเป่านิ้วควง การเป่าเก็บ และการพรมนิ้ว ในการบรรเลงให้เป่าด้วยการเป่าระบายลมตลอดทั้งเพลง

ท่อน ๑ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - -	- - - ริ์	- ดัล - ม	ริ์ - - - ริ์	- - - ช	- ล - - -	- ล - - -	- ดัล - ริ์
ซ้อง	- - - ดัล	- - - ริ์	- - - ม	- - - ริ์	- ริ์ - -	- - - -	- - - ล	- - - ริ์
วงใหญ่	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- - - ร	- - - ช	- - - ล	- - - ช	- - - ร

ขลุ่ย	มี ^{รี} -ดี ^{รี} -มี	- ซี่ - รี	มี ^{รี} -รี ^{รี} -รี	มี ^{รี} -ดี ^{รี} -ล	- - - ดี	ท ^{รี} ด ^{รี} -ซ	ล-มี-ซ	- ล - ดี
ซ้อง	- มี - มี	- มี - -	รีรี - -	ดีดี - ล	- - ดีดี	- รี - ซ	- - - -	ซล - ดี
วงใหญ่	- มี - ซ	- มี - ร	- - - ด	- - - มี	- ด - -	- - - ร	- มี - ฟ	- - - ด

ขลุ่ย	- ล - ซ	ล-ซฟ-ม	-รด-รณ	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ซ - ล	ท ^{รี} -ล-ล	- ท - ดี
ซ้อง	- ลดี -	ลซ - -	- - รณ	- - ฟซ	- ดี - รี	- ดี - ล	- - ซซ	- ล - ดี
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รณ - -	- ด - ร	- ด - มี	- ร - -	- มี - ด

ขลุ่ย	- - - รี	มี ^{รี} -รีดี ^{รี} -ล	- - - ซ	ฟซลซ-ฟ	- ล - ดี	รีฟ - ฟ	- - - ซ	ล-ซ-ฟ-ล
ซ้อง	- - รีรี	- ดี - -	ลล - -	ซซ - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

ท่อน ๑ เที้ยวพัน

ขลุ่ย	ทลรีซ	รซล -	ท - ดีท	รีทรี	ดีทลซ	รซลท	ดีทรีท	ดีมีรี
ซ้อง	- - - ดี	- - รีรี	- - - มี	- - - รีรี	- รี - ท	- - - -	- - ลท	ดี - - รี
วงใหญ่	- - - ด	- ร - -	- - - มี	- ร - -	- ซ - -	ลซ - ร	- ซ - -	- ร - -

ขลุ่ย	มีดีมี	มีดีรี	มีรีดี	รีดีซล	ดีมีมี	ดีทลซ	รซลท	ดีมีรี
ซ้อง	- มี - มี	- มี - -	รีรี - -	ดีดี - ล	- - ดีดี	- รี - ซ	- - - -	ซล - ดี
วงใหญ่	- มี - ซ	- มี - ร	- - - ด	- - - มี	- ด - -	- - - ร	- มี - ฟ	- - - ด

ขลุ่ย	ลรีดีซ	ลซฟม	รดรณ	รณฟซ	ดีลซม	รีดีลซ	มีรีดี	ดีมีรี
ซ้อง	- ลดี -	ลซ - -	- - รณ	- - ฟซ	- ดี - รี	- ดี - ล	- - ซซ	- ล - ดี
วงใหญ่	- - - ซ	- - ฟม	รด - -	รณ - -	- ด - ร	- ด - มี	- ร - -	- มี - ด

ขลุ่ย	มฺรํคํ	ชลศฺร	ฟชฺลรํ	คํลชฟ	- ล - คํ	- รํ - ฟ	- - - ช	ล - ช - ฟ - ล
ขลุ่ย								
ขลุ่ย	- - รํ	- คํ - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	คค - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

ท่อน ๒ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - -	- - - ฟ	- ร - ช	ฟช - ฟ - ร - ฟ	- ค - ร	- ฟ - ช	- ล - ช - คํ	ช - ล - ช - ฟ
ขลุ่ย								
ขลุ่ย	- - - ร	- - ฟฟ	- - - ช	- - ฟฟ	- - ค	- ฟ - ช	- ฟ - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- - - ล	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - -	- ล - -	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- - - ฟ	ล - ช - ฟ - ล	คํคํ - ล	ช - ล - ช - ฟ	- - - ฟ	- - - ค	- - - ช	ม - ค - ร - ฟ
ขลุ่ย								
ขลุ่ย	- ค - ฟ	- - ชล	- คํ - ล	- ช - ฟ	- ชลช	- - - -	- - - -	ค - ร - ฟ
วงใหญ่	- ช - ฟ	- - - ล	- - - ล	- ช - ฟ	ช - - -	ฟมรด	- ล - ฟ	- - - ฟ

ขลุ่ย	- - - ฟ	- - ฟฟ	- - คํ	ล - ช - ฟ - ล	- - คํ	- ช - คํ	- ล - รํ - คํ	ล - คํ - ช
ขลุ่ย								
ขลุ่ย	- ร - -	คค - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	ชล - คํ	- รํ - คํ	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ค - ฟ	- - - คํ	- ร - ค	- ล - ช

ขลุ่ย	- - - ช	ลชคํ - ฟ	- - - ช	ล - ช - ฟ - ล	- คํ - รํ	คํ - ล	- - - ร	- ค - ฟ
ขลุ่ย								
ขลุ่ย	- คํ - ล	- ช - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- คํ - รํ	- คํ - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ค - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ค - ร	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ

ท่อน ๒ เที้ยวพั่น

ขลุ่ย	- - ค	มฟชล	คํรํ	คํลชฟ	ชลศฺร	คํทลช	ฟชรม	ฟลชฟ
ขลุ่ย								
ขลุ่ย	- - - ร	- - ฟฟ	- - - ช	- - ฟฟ	- - ค	- ฟ - ช	- ฟ - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- - - ล	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - -	- ล - -	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	ดรมฟ	ซลล	รรมฟช	ฟลชฟ	ซลค้ช	ฟมรด	มรดร	มฟชฟ
ซ็อง	- ด - ฟ	- - ซล	- ค้ - ล	- ช - ฟ	- ซลช	- - - -	- - - -	ด - ฟ
วงใหญ่	- ช - ฟ	- - - ล	- - - ล	- ช - ฟ	ช - - -	ฟมรด	- ล - ทุ	- - - ฟ

ขลุ่ย	มดรม	ฟรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดฟชล	ทฟหรี	พค้ฟรี	ค้ทลช
ซ็อง	- ร - -	ดค - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	ซล - ค้	- ร้ - ค้	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ค - ฟ	- - - ค้	- ร - ค	- ล - ช

ขลุ่ย	รค้ฟรี	ค้ลชฟ	มรดฟ	มฟชล	- ค้ - ร้	- ค้ - ล	- - - ช	ฟชช - ฟ
ซ็อง	- ค้ - ล	- ช - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ค้ - ร้	- ค้ - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ค - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ค - ร	- ค - ล	- - - ช	- - - ฟ

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

เพลงนกขมิ้นเป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๓ ท่อน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองเดี่ยวขลุ่ย โดยสร้างสรรค์ทำนองเป็น ๒ เที้ยว คือเที้ยวโอดและเที้ยวพัน และได้เพิ่มการว่าดอกล้างจากเที้ยวพันของท่อน ๓ ตามขนบนิยมของการเดี่ยวเพลงนกขมิ้น ใช้เทคนิคการบรรเลงต่าง ๆ คือ การเป่าระบายลมตลอดทั้งเพลง การเป่าตอด การเป่านิ้วควง การเป่าเก็บ และการพรมนิ้ว โดยได้ประดิษฐ์ทำนองในแต่ละท่อนให้แตกต่างกัน

ท่อน ๑ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - -	- - - ค้	- - ช้	ม้- ร้- ร้	- - - -	- - - ม้	- ร้- ม้	ร้-ม้- ร้
ซ็อง	- ล - -	ชม - -	ค้ค้ - -	ร้- ร้ - ม้	- ม้ - ม้	- ม้ - -	ม้- - -	ร้- ร้ - ค้
วงใหญ่	- - ชม	- - รค	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ค

ขลุ่ย	- - - ช	ลิ- ร- ช-ค้	- - ช้	ม้- ร้- ร้	- ค้ - ร้	- ม้ - ฟ	- ม้- ช-ฟ	ม้- ค้- ร้
ซ็อง	- ล - -	ชช - -	ค้ค้ - -	ร้- ร้ - ม้	- - รค	- - ฟช	- ล - -	ชฟ - -
วงใหญ่	- ม - ร	- - - ค	- - - ร	- - - ม	- ค - -	รค - -	ฟ - ชฟ	- - มร

ขลุ่ย	- - - -	- - - รี่	- ตี่ - รี่มี่	รี่ - มี่ ตี่ - รี่	- ตี่ - รี่	- มี่ - ฟี่	- ^ม ฟี่ซึ่ ฟี่	- มี่ - รี่
ฆ้อง	- - ม -	ซฟ - -	- - ม -	ซฟ - -	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ร - ร	- - มร	ดฺร - ร	- - มร	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	- - ^{ตรี} ม	^ซ ม - ^{ริ} ม ^{รี} ด	- ท - ด	ร - ^ม รี ^{ตรี} ม	- ม - ซล	ด - ^ช - ล ^ซ ม	- - ^{ตรี} ม	ร - ม - ^{รี} ด
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	ดัด - -	ร ^{รี} - ^ม ม	- ^ม - ^ม ม	- ^ม - -	ม ^ม - -	ร ^{รี} - ด
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ^ซ - ล	- ^ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ท - มี่	รืท - ล	- - ^{ทล} ซ	มลซม	ซลทร	^ม ร ช - ม	- - ^{ทล} ซ	มช - ล
ซ้อง	- ท - รี่	- ท - -	ลล - -	ซซช - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซช - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	มี ^ร - ท	- ล ^ร - ซ	- - - ล	ท- ^ล ซ- ^ล ท	- ท - มี	- ร ^ร -มี- ^ร ท	- - ^ล ม	- ร - ซ
ซอ	- มี - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- มี - มี	- มี - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - มี	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

ท่อน ๑ เที้ยวพัน

ขลุ่ย	- - รม	ชลทตี	ทตี ^{มรี} ตี	ทลชม	รีตลช	มลชม	รชลท	ตรีตตมรีตี
ซ้อง	- ล - -	ชม - -	คิตี - -	รีรี - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - -	มมี่ - -	รีรี - ตี
วงใหญ่	- - ชม	- - รด	- - - รี	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - รี	- - - ด

ขลุ่ย	ทลซร	รลทดี	รทตรี	มัตริม	ซัตริม	พัมพล	ซัพมฟ	ซัพมร
ฮ้อง	- ล - -	ซซ - -	ดีดี - -	รริ - ม	- - รม	- - พซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	ดํทลซ	ทลซร	ซลทซ	ลทดํ	ดํทลซ	ทลซฟ	ลซฟม	ซฟมร
ซ้อง	- - ม -	ซฟ - -	- - ม -	ซฟ - -	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ร - ร	- - มร	ดํ - ร	- - มร	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	ดํลซม	ซมรด	รํดํซ	ดํลซม	ซลทดํ	ทดํรํ	ลทดํ	ซลทดํ
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	ดํดํ - -	รํรํ - มํ	- มํ - มํ	- มํ - -	มํมํ - -	รํรํ - ดํ
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	ซํมํรํท	ลซทล	ซมลซ	มรซม	รมซร	มรซม	ซมลซ	ลซทล
ซ้อง	- ท - รํ	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	รมฟซ	ลมฟซ	ลฟซล	ทซลท	มํรํซํ	- รํ - ท	- - ลซม	- รํ - ซ
ซ้อง	- รํ - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รํ - มํ	- รํ - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

ท่อน ๒ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- - - -	- - - ดํ	- - - ท	- ดํ - ท - ดํ	- - - รํ	มํ- รํ- ท	- ลซ - ท	- ดํ - รํ
ซ้อง	- - - ดํ	- - ทดํ	- - รํดํ	- - ทดํ	- - - รํ	- - ดํรํ	- - มํรํ	- - ดํรํ
วงใหญ่	- - ซ -	ทล - ซ	- - -	ทล - ซ	- - ล -	ดํท - ล	- - -	ดํท - ล

ขลุ่ย	- - ดํรํ	ซํ- รํ- รํ- ดํ	- ท - ดํ	รํ- มํ- รํ- รํ	- ม - ล	ดํ- ซ- ลซ	- - รดํ	ร- ม- ร
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	ดํดํ - -	รํรํ - มํ	- มํ - มํ	- มํ - -	มํมํ - -	รํรํ - ดํ
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ท - มํ	รํท - ล	- - ลซ	มลซม	ซลทร	มรซม - ม	- - ลซ	มซ - ล
ซ้อง	- ท - รํ	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	ม ^อ - ฑ	- ฑ ^ร - ฅ	- - - ฅ	ฑ- ฅ- ฑ	- ฑ - ม ^อ	- ฑ ^อ - ม ^อ - ฑ	- - ฅ ^ฅ ม	- ฑ - ฅ
ซ้อง	- ฑ ^อ - ฑ	- ฅ - -	ฅฅ - -	ฅฅ - ฑ	- ฑ ^อ - ม ^อ	- ฑ ^อ - -	ฑฑ - -	ฅฅ - ฅ
วงใหญ่	- ฑ - ฑ	- ฅ - ฅ	- - - ฅ	- - - ฑ	- ฑ - ม	- ฑ - ฑ	- - - ฅ	- - - ฅ

ท่อน ๒ เที้ยวพัน

ขลุ่ย	ฅลฑค	ฑคฑค	ฑค ^ร ค	ฑคฑค	ลฑค ^ร	ค ^ร ค ^ร	ค ^ร ม ^ร ฑ	ค ^ร ค ^ร
ซ้อง	- - - ค	- - ฑค	- - ฑค	- - ฑค	- - - ฑ ^อ	- - ค ^ร	- - ม ^ร ฑ	- - ค ^ร
วงใหญ่	- - ฅ -	ฑล - ฅ	- - - -	ฑล - ฅ	- - ฅ -	ค ^ร ฑ - ฅ	- - - -	ค ^ร ฑ - ฅ

ขลุ่ย	ฑค ^ร ม ^ร	ม ^ร ม ^ร ม ^ร	ม ^ร ม ^ร ค	ม ^ร ม ^ร ม ^ร	ฅ ^ร ม ^ร ม ^ร ฅ	ม ^ร ม ^ร ม ^ร ฅ	ค ^ร ค ^ร ม ^ร	ค ^ร ค ^ร ค
ซ้อง	- ฅ - -	ฅม - -	คค - -	ฑ ^อ - -	- ม ^อ - ม ^อ	- ม ^อ - -	ม ^อ ม ^อ - -	ฑ ^อ - ค
วงใหญ่	- - ฅม	- - ฅค	- - - ฅ	- - - ม	- ฅ - ฅ	- ฅ - ม	- - - ฅ	- - - ค

ขลุ่ย	ม ^ร ม ^ร ฑ	ลฅฑล	ฅมลฅ	มรฅม	มรฅร	มลฅม	ฅฑลฅ	ล ^ร ฑล
ซ้อง	- ฑ - ฑ ^อ	- ฑ - -	ลล - -	ฅฅ - ม	- ม - -	ร - -	มม - -	ฅฅ - ฅ
วงใหญ่	- ฑ - ฑ	- ฑ - ฅ	- - - ฅ	- - - ฑ	- ฑ - ฅ	- - - ฑ	- - - ฅ	- - - ฅ

ขลุ่ย	ฑลฅม	ฅมลฅ	ลฅฑล	ฑล ^ร ฑ	ม ^ร ม ^ร ม ^ร ฅ	- ฑ ^อ - ฑ	- - ฅ ^ฅ ม	- ฑ ^อ - ฅ
ซ้อง	- ฑ ^อ - ฑ	- ฅ - -	ฅฅ - -	ฅฅ - ฑ	- ฑ ^อ - ม ^อ	- ฑ ^อ - -	ฑฑ - -	ฅฅ - ฅ
วงใหญ่	- ฑ - ฑ	- ฅ - ฅ	- - - ฅ	- - - ฑ	- ฑ - ม	- ฑ - ฑ	- - - ฅ	- - - ฅ

ท่อน ๓ เที้ยวโอด

ขลุ่ย	- ฑ - ฑ ^อ	- ฑ - ฅ	- - - ฅ	มลฅม	- - ฅร	ม ^ร - ค ^ร - ม	- - - ฅ	ล- ฅ- ฅ
ซ้อง	- ฑ - ฑ ^อ	- ฑ - -	ลล - -	ฅฅ - ม	- ม - -	ร - -	มม - -	ฅฅ - ฅ
วงใหญ่	- ฑ - ฑ	- ฑ - ฅ	- - - ฅ	- - - ฑ	- ฑ - ฅ	- - - ฑ	- - - ฅ	- - - ฅ

ขลุ่ย	- - - ซ	ลซฟ ^ล ซ-ต ^ล	- ^ล ม ^ล - ^ล ต ^ล	- ท - ล	ทล ^ล ซ - ท	ม ^ล ร ^ล - ^ล ล	ล ^ล - ^ล ทล ^ล ซ	- ล - ^ล ม
ซ้อง	- - ลท	- - ต ^ล ร ^ล	- ^ล ม ^ล - -	ร ^ล ต ^ล - -	- ^ล ม ^ล - -	ม ^ล ร ^ล - -	ร ^ล ท - -	ทล - -
วงใหญ่	- ซ - -	ลท - -	ต ^ล - ร ^ล ต ^ล	- - ทล	- - ร ^ล ท	- - ทล	- - ลซ	- - ซม

ขลุ่ย	- - ^ล ม ^ล	- ร ^ล - ท	- ^ล ซ - ^ล ท	- ร ^ล - ^ล ม ^ล	- ร ^ล - ^ล ม ^ล	ร ^ล - ^ล ม ^ล - ^ล ต ^ล	- ^ล ท - ^ล ต ^ล	- ^ล ล - ล
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	- - - -	ม ^ล ร ^ล - ม	- ม - -	ร ^ล ร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- - ซม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	- ^ล ร ^ล - ^ล ท	ล- ^ล ท- ^ล ซ	- - - ล	ท- ^ล ซ- ^ล ท	- ร ^ล - ^ล ม ^ล	- ^ล ร ^ล - ^ล ม ^ล - ^ล ท	- - ^ล ซม	- ร - ซ
ซ้อง	- ร ^ล - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- ร ^ล - ^ล ม ^ล	- ร ^ล - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

ว่าดอก

ขลุ่ย	- - - -	- - - ล	ท ^ล - ^ล ร ^ล - ^ล ล	ท- ^ล ซ- ^ล ม	- - ซม	- ^ล ด - ^ล ม	- - - ซ	ลซ- ^ล ทล ^ล - ^ล ล
รื่อง		เออ					ดอก	

ขลุ่ย	- - - ^ล ล	- - - ต ^ล	- ท - ^ล ต ^ล	ท ^ล - ล	- - - -	- - - ซ	- - - -	^ล ล - ล
รื่อง	เออ					ดอก		ข จร

ขลุ่ย	- - - -	ทล - ท	- - - -	- ล - ล	- - ซม	- - ลล ^ล	^ล ร ^ล - ลซ	ทล - ล
รื่อง		นก		ขม ^ล น		เหลื่อง	อ่อน	

ขลุ่ย	- - - ล	ซม - ท	- - - -	- ล - ล	- - - -	- - - ล	ท ^ล - ^ล ร ^ล ล	- ^ล ม - ซ
รื่อง	ค้ำ	แก้ว		จะนอน		ไหนด		เอย

ท่อน ๓ เทียบพัน

ขลุ่ย	- ท - -	รืท - ล	- -ทล	ชม - -	ชมรม	ชมรม	ชมรม	ชล - -
ข้อง	- ท - รื	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	ชลทรี	ทมทรี	ทมทรี	ทลชล	ทชลท	รมชล	ทลชม	ซร - ม
ข้อง	- - ลท	- - ดรี	- ม - -	รืด - -	- ม - -	มรี - -	รืท - -	ทล - -
วงใหญ่	- ซ - -	ลท - -	ด - รืด	- - ทล	- - รืท	- - ทล	- - ลซ	- - ชม

ขลุ่ย	- ซ - -	มซ - รื	มรีทรี	ซม - -	รืมซม	รืมซม	รืมซม	รืล - -
ข้อง	- ล - -	ชม - -	- - - -	มร - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- - ชม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	รมฟช	ฟชฟช	ฟชลท	ลทลท	- รื - ม	- รื - ท	- - ลซม	- รื - ซ
ข้อง	- รื - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รื - ม	- รื - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

จากการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้
 สร้างสรรค์ทำนองเป็น ๒ ลักษณะ คือ ทางบรรเลงหมู่และทางบรรเลงเดี่ยว โดยทำนองสำหรับบรรเลง
 หมู่ได้แปรทำนองให้มีระดับทักษะเทียบเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยชั้นที่ ๕ ส่วนทำนอง
 สำหรับบรรเลงเดี่ยวนั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองตามขนบนิยมของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ คือ
 แต่ละท่อนประกอบด้วยเที่ยวโอดและเที่ยวพัน โดยได้สร้างสรรค์ทำนองให้มีระดับทักษะเทียบเท่ากับ
 เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยชั้นที่ ๗

บทที่ ๕ อรรถาธิบายบทเพลง

ในบทนี้เป็นการแสดงอรรถาธิบายบทเพลงจากการสร้างสรรค์ทำนอง ทางขลุ่ยเพียงออ เพลง ตับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยนำเสนออรรถาธิบายบทเพลงในรูปแบบการอธิบายประกอบกับการ ตัวอย่างโน้ตเพลงประกอบ โดยนำเสนอการแสดง อรรถาธิบายบทเพลงทั้งทางบรรเลงและทางเดี่ยว ทั้ง ๔ เพลง เรียงตามลำดับ คือ เพลงต้นเพลงฉิ่ง เพลงจระเข้หางยาว เพลงดวงระชาตุ และเพลงนก ขมิ้น ๓ ชั้น

ทางบรรเลงหมู่

การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงตับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น สำหรับใช้เป็นทางบรรเลง หมู่ นั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองโดยใช้หลักการแปรทำนอง โดยใช้ทางฆ้องเป็นหลักในการแปร ทำนอง จากนั้นจึงสร้างสรรค์เป็นทางขลุ่ยเพียงออโดยยึดลูกตกและกลุ่มเสียงหลักของทำนองเพลงให้ สอดคล้องกับทางฆ้องวงใหญ่ โดยสร้างสรรค์ทำนองให้มีลีลาเก็บบ้าง ห้างบ้างคละเคล้ากันไปตามลีลา ของบทเพลง ทั้งนี้โดยให้ความเหมาะสมกับเป็นทางบรรเลงหมู่ และให้ความง่ายตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้น ๕ ซึ่งมีสาระของเกณฑ์ คือ

๑. เป่าไล่เสียงขึ้นลงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยนเสียงที่จังหวะเบาและหนัก ของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ
๒. เป่าข้ามหรือสลับเสียงจากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูงโดยเปลี่ยน เสียงที่จังหวะเบา และหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ
๓. เป่าระบายนระหว่างเป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำ ถึงเสียงฟาสูง โดยเปลี่ยน เสียงที่จังหวะเบาและหนักของฉิ่งในอัตราสองชั้นติดต่อกันได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ รอบ
๔. เป่าระบายนขณะดำเนินทำนองเพลงที่กำหนดให้ในความยาว เท่ากับ ๔ จังหวะ หน้าทับปรบไก่ อัตราสองชั้น
๕. เป่าทอด
๖. เป่านิ้วควงได้ ๓ เสียง (ซอล โด เร)
๗. เป่าเสียงกระทบ

๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

การสร้างสรรค์ทำนองทางบรรเลงหมู่เพลงเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์แนว ทำนองให้มีลักษณะการเป่าเสียงยาวและเป่าเก็บตามทำนองฆ้องวงใหญ่ โดยมีการเป่าเก็บตามทาง ฆ้องบ้าง เป่าแปรทางเป็นสำนวนต่าง ๆ บ้าง และเป่าจาว ๆ บ้าง เพื่อรักษากลอนเพลงที่เป็นทำนอง สำคัญของบทเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ประกอบด้วยการเป่าทอดและการพรมนิ้วในบางช่วงของ ทำนองด้วย

ท่อน ๑

ทำนองทางขลุ่ยเพียงออทางบรรเลงหมุ่นในเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ท่อน ๑ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์แนวทำนองให้มีลักษณะการเป่าเสียงยาวและเป่าเก็บตามทำนองฆ้องวงใหญ่ เพื่อรักษากลอนเพลงที่เป็นทำนองสำคัญของบทเพลงไว้ โดยทำนองตรงจุดใดที่ทางฆ้องมีลักษณะเก็บในลักษณะการบังคับทาง ก็ได้สร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยให้ใกล้เคียงกับทางฆ้องมากที่สุด อาจมีการพลิกแพลงบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับทางขลุ่ยเพียงออ ส่วนทำนองทางฆ้องวงใหญ่ในส่วนที่เป็นลักษณะของการแจกมือคู่สี่หรือคู่แปด ก็ได้สร้างสรรค์ทำนองขลุ่ยให้เป็นลักษณะการเก็บแบบซ้ำเสียงบ้าง เป็นการเป่าเสียงยาวแบบจาว ๆ บ้าง ตามลักษณะของทำนองเพลง อีกทั้งได้สอดแทรกเทคนิคการเป่าตอดและการพรมนิ้วในบางช่วงของทำนองด้วย

ทำนองตอนขึ้นมีลักษณะจาว ๆ ตามทางฆ้อง และสอดแทรกการพรมนิ้วเสียงเร

- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - รั	- - - ด	- - - รั	- - - ฟ	- - - ช
---------	---------	---------	----------	---------	----------	---------	---------

ทำนองในวรรคแรกของบรรทัด เป็นการดำเนินทำนองตามทางฆ้อง ส่วนในครึ่งหลังเป็นทำนองแบบจาว ๆ สอดแทรกด้วยเทคนิคการพรมนิ้ว

- ฟชล	ชดชล	ชฟชล	ชลทดี	- ชัฟริ	- ด - ท	- - - ล	- - - ช
-------	------	------	-------	---------	---------	---------	---------

- ลดช	ลชฟม	รตรม	รมฟช	- ด - รั	- ด - ล	- - - ช	- ล - ด
-------	------	------	------	----------	---------	---------	---------

- ลชม	ชมรดี	- - มร	ตร - ม	- ช - ล	- ช - มั	- - - ร	ดมรด
-------	-------	--------	--------	---------	----------	---------	------

- ลดช	ลชฟม	รตรม	รมฟช	- ด - รั	- ด - ล	- - - ช	- ล - ด
-------	------	------	------	----------	---------	---------	---------

ทำนองในครึ่งแรกของบรรทัดเป็นกาสรเป่าเก็บแบบซ้ำเสียง สอดแทรกด้วยการเป่าตอด ส่วนในครึ่งหลังเป็นการเป่าเสียงยาวในลักษณะทำนองจาว ๆ

- ชชช	รมชล	- ดัดดี	ชลดริ	- ฟ - รั	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ
-------	------	---------	-------	----------	---------	---------	---------

ทำนองในบรรทัดสุดท้ายเป็นทำนองจาว ๆ ที่ดัดแปลงจากทำนองตอนขึ้น โดยการเพิ่มพยางค์เสียงให้กระชับขึ้น

- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - รั	- ด - ด	- - - รั	- - ชฟ	รฟ - ช
---------	---------	---------	----------	---------	----------	--------	--------

ท่อน ๒

ทำนองทางขลุ่ยเพียงออทางบรรเลงหมุ่ในเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ท่อน ๒ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์แนวทำนองให้มีลักษณะการเป่าเป่าเก็บมากขึ้น ซึ่งมีทั้งการเป่าเก็บตามทำนองฆ้องวงใหญ่และแปรทำนองเป็นทางเก็บแบบซ้ำเสียงในสำนวนที่ฆ้องวงใหญ่เป็นการแจกมือคู่สี่และคู่แปด เพื่อรักษากลอนเพลงที่เป็นทำนองสำคัญของบทเพลงไว้ ในตอนท้ายของท่อนเป็นการเป่าเสียงยาวแบบจาว ๆ ตามลักษณะของทำนองเพลงในลักษณะเดียวกับท่อน ๑ เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของทางขลุ่ยเพียงออในเพลงนี้ไว้ อีกทั้งได้สอดแทรกเทคนิคการพรมนิ้วและการเป่าตอดในบางช่วงของทำนองด้วย

ในวรรคแรกของบรรทัดแรกเป็นการเป่าจาว ๆ ตามทางฆ้องและแทรกเทคนิคการพรมนิ้ว ส่วนในครึ่งหลังเป็นการเป่าเก็บแบบซ้ำเสียงและแทรกเทคนิคการเป่าตอด

- พชล	- คี - รี	- มี - รี	- คี - ล	- ซซซ	รมชล	- คีคค	ชลคค
-------	-----------	-----------	----------	-------	------	--------	------

ในบรรทัดที่ ๒ เป็นการเป่าเก็บตามทางฆ้อง

- ธรรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชฟมร	- ลชม	ลชมร	ชมมร	มรตล
--------	------	------	------	-------	------	------	------

ในบรรทัดที่ ๓ วรรคแรกเป็นการเป่าเก็บแบบซ้ำเสียงเช่นเดียวกับบรรทัดที่ ๑ ส่วนในวรรคหลังเป็นการเป่าจาว ๆ เพื่อฝึกเป่าเสียงยาว

- ซซซ	รมชล	- คีคค	ชลคค	- ฟ - รี	- คี - ล	- - - ซ	- - - ฟ
-------	------	--------	------	----------	----------	---------	---------

ในบรรทัดสุดท้ายของท่อนเป็นการเป่าจาว ๆ โดยใช้ทำนองแบบเดียวกับตอนท้ายของท่อน ๑ เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของทางขลุ่ยเพียงออเพลงนี้ไว้

- ล - คี	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - รี	- คี - คค	- - - รี	- - - ฟ	ฟ - ซ
----------	---------	---------	----------	-----------	----------	---------	-------

๒. เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น

การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออทางบรรเลงหมุ่ในเพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น ยังคงใช้วิธีการแปรทำนองทางฆ้องวงใหญ่เป็นทางขลุ่ยเพียงออ โดยรักษาลูกตกและกลุ่มเสียงหลักของเพลงไว้ แปรทำนองให้มีความยากตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาซีพดนตรีไทย ชั้น ๕ โดยให้มีสำนวนกลอนทั้งการเป่าเก็บและเป่าเสียงยาว

ท่อน ๑

ในท่อน ๑ เป็นการแปรทำนองโดยยึดทำนองตามเนื้อฆ้องในบางวรรค และแปรท่อนเป็นทางขลุ่ยในวรรคที่ไม่เป็นลูกฆ้องบังคับ อีกทั้งได้สอดแทรกเทคนิคการเป่าควงเสียง เสียงซอลไว้ด้วย

ในวรรคแรกเป็นการสร้างสรรค์โดยแปรทำนองตามทางฆ้อง ดัดแปลงเล็กน้อยให้เป็นทางขลุ่ยเพียงออในตอนท้ายของบรรทัด

- พชล	ซดซล	ซฟชล	ซลทต	- ซฟริ	- ด - ท	- รัดท	- ล - ซ
-------	------	------	------	--------	---------	--------	---------

ในบรรทัดที่ ๒ วรรคแรก สร้างสรรค์ทำนองโดยดัดแปลงจากทางฆ้องเล็กน้อย ส่วนในวรรคหลังแปรทำนองเป็นทางเก็บ สอดแทรกการเป่าควงเสียงซอล

- ม - ซ	- ม - ริ	- - - ด	มริตล	- ซ - ซ	รมซล	- ดี - ด	ซลตริ
---------	----------	---------	-------	---------	------	----------	-------

ในบรรทัดที่ ๓ เป็นการเป่าเก็บตามทางฆ้อง

- ดรม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร	ลซมร	ลซมร	ซมรด	มรดล
-------	------	------	------	------	------	------	------

ในบรรทัดที่ ๔ เปียการเป่าเก็บสลับการเป่าเสียงยาว โดยดัดแปลงจากทางฆ้องให้เป็นทางขลุ่ยแบบจาว ๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการจบท่อนเพลง

- ลซม	ซมรด	- - มร	ดริ - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	ดมรด
-------	------	--------	---------	---------	---------	---------	------

ทำนองลูกเท่าตอนกลับต้นแปรทำนองโดยยึดทำนองให้ใกล้เคียงกับทางฆ้อง แปรเป็นทางขลุ่ยเล็กน้อยในตอนท้ายวรรค

- - ซด	ทลทต	- - รัด	ทลทต	- มซล	- ด - ริ	มริซม	- ริ - ด
--------	------	---------	------	-------	----------	-------	----------

บรรทัดที่ ๒ - ๔ ของเที่ยวกลับ คงใช้ทำนองทางขลุ่ยเพียงออตามเที่ยวแรก

- ม - ซ	- ม - ริ	- - - ด	มริตล	- ซ - ซ	รมซล	- ดี - ด	ซลตริ
---------	----------	---------	-------	---------	------	----------	-------

- ดรม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร	ลซมร	ลซมร	ซมร	มรดล
-------	------	------	------	------	------	-----	------

- ลซม	ซมรด	- - มร	ดริ - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	ดมรด
-------	------	--------	---------	---------	---------	---------	------

ท่อน ๒

ในท่อน ๒ ได้สร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออโดยการแปรทำนองจากทางฆ้องวงใหญ่ ให้เป็นสำนวนทางขลุ่ยเพียงออแบบสำนวนเก็บมากขึ้น เพื่อฝึกการใช้นิ้วให้คล่องมากขึ้น กับยังคงมีการแปรทำนองเป็นทำนองแบบจาว ๆ สั้น ๆ คราวละครึ่งวรรค เพื่อใช้ฝึกเป่าเสียงยาว และให้สามารถ

เป่าโดยใช้เทคนิคการระบายลมได้สะดวก ทำนองเพลงมีการเปลี่ยนท่าจากท่าเสียงโด เป็นท่าเสียงซอลในบรรทัดที่ ๕ แล้วเข้าท่ายกกลับโดยใช้ทางบรรเลงแบบเทียบตัน

- - ซด	ทลทค	- - รค	ทลทค	- มซล	- ค - ร	มรค	- ร - ค
- ค - ร	มรค	- - - ซ	ฟลซฟ	- ทรม	ฟรมฟ	ซมฟซ	ลฟซล
- ฟซล	ซลค	- มค	มรค	- ค - ร	มรค	- - - ซ	ฟลซฟ
- ทรม	ฟรมฟ	ซมฟซ	ลฟซล	- ฟ - ซ	- ล - ค	มรค	- ล - ซ
- ฟซฟ	มรค	- คค	มรค	- ฟซล	ซลทค	ทรค	คทลซ
- ค - ร	มรค	- - - ซ	ฟลซฟ	- ทรม	ฟรมฟ	ซมฟซ	ลฟซล
- ฟซล	ซลค	- มค	มรค	- ค - ร	มรค	- - - ซ	ฟลซฟ
- ทรม	ฟรมฟ	ซมฟซ	ลฟซล	- ฟ - ซ	- ล - ค	มรค	- ล - ซ

ท่อน ๓

ในท่อน ๓ ได้สร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออโดยการแปรทำนองจากทางฆ้องวงใหญ่ ให้เป็นสำนวนทางขลุ่ยเพียงออแบบสำนวนเก็บมากขึ้นโดยเป็นทำนองเก็บเก็บทั้งท่อน เพื่อเป็นการฝึกการใช้นิ้วให้คล่องมากขึ้น แต่ก็ยังคงมีการแปรทำนองเป็นทำนองแบบจาว ๆ สั้น ๆ ในตอนต้นและตอนท้ายของท่อน เพื่อเน้นสำนวนกลอนให้สง่าผ่าเผยในตอนต้น และบ่งบอกถึงการจบท่อนในตอนท้าย นอกจากนี้ยังมีการสอดแทรกเทคนิคการเป่าควงเสียงโดในวรรคที่ ๒ ของบรรทัดที่ ๒ ด้วย

- คค	ซลค	- ฟฟ	ทรฟซ	- ล - ร	ค - ซ	- - - ฟ	ลซฟ
- ซฟ	ฟรค	- ซ - ล	- ค - ร	- ค - ค	ซลค	- ฟฟ	ทรฟซ
- ฟซล	ซลทค	ทรค	คทลซ	- รค	รค	คซฟ	ลซฟ
- รค	คซฟ	- - ลซ	ฟซ - ล	- ค - ร	- ค - ล	- - - ซ	ฟลซฟ

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

ในการสร้างสรรค์ทางขลุ่ยเพียงออสำหรับใช้เป็นทางหมู่ในเพลงดวงพระธาตุ ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสร้างสรรค์โดยการแปรทำนองให้มีลักษณะการเป่าเก็บเป็นสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ สลับกับการเป่าจาว ๆ ให้มีลีลาสลับไปมาระหว่างการเก็บและเสียงยาว ทั้งยังได้เพิ่มเทคนิคการเป่าควงเสียงเร และการพรมนิ้วด้วย

ท่อน ๑

ใน ท่อน ๑ ของเพลงดวงพระธาตุ ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสร้างสรรค์โดยการแปรทำนองให้มีลักษณะการเป่าเก็บ สลับกับการเป่าจาว ๆ ให้มีลีลาสลับไปมาระหว่างการเก็บและเสียงยาว เพื่อรักษาสำนวนหลักของเพลง และได้เพิ่มเทคนิคการเป่าควงเสียงเร เสียงโดและการพรมนิ้วด้วย

บรรทัดแรกเป็นทำนองลูกเต่าเสียงเร แปรทำนองโดยรักษาทำนองซ้องซ้องไว้

- - - ดํ	รํรํรํ	- ดํ - มํ	รํรํรํ	- ดํรํ	ทลซร	- ซรซ	ลทดํ
----------	--------	-----------	--------	--------	------	-------	------

บรรทัดที่ ๒ แปรทำนองแบบจาวในตอนวรรคแรกและเก็บในวรรคท้าย มีเทคนิคการควงเสียงเร

- มํ - ซํ	- มํ - รํ	- รํ - ดํ	มํรํดํ	- รํมํ	ดํทลซ	ลซมซ	- ล - ดํ
-----------	-----------	-----------	--------	--------	-------	------	----------

บรรทัดที่ ๓ แปรทำนองแบบเก็บในตอนวรรคแรกและจาวในวรรคท้าย

- ลดํซ	ลซฟม	รดรม	รмฟซ	- ดํ - รํ	มํรํดํ	- ดํ - ซ	- ล - ดํ
--------	------	------	------	-----------	--------	----------	----------

บรรทัดที่ ๔ แปรทำนองแบบจาว มีเทคนิคการควงเสียงโดและการพรมนิ้ว

- ดํ - รํ	มํรํดํ	- - - ซ	ดํลซฟ	- ล - ดํ	- รํ - ฟ	- - ลซ	ฟซ - ล
-----------	--------	---------	-------	----------	----------	--------	--------

ท่อน ๒

ใน ท่อน ๒ ของเพลงดวงพระธาตุ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสร้างสรรค์ในลักษณะเดียวกันกับท่อน ๑ คือแปรทำนองให้มีลักษณะการเป่าเก็บ สลับกับการเป่าจาว ๆ โดยได้เพิ่มพยางค์เก็บให้มากขึ้น มีการยัดทำนองออกเป็นจาว ๆ ในบางช่วง มีเทคนิคการพรมนิ้ว

ในบรรทัดแรกเป็นทำนองลูกเต่าเสียงฟา แปรทำนองโดยยัดทางซ้อง

- - - ร	ฟฟฟฟ	- ร - ซ	ฟฟฟฟ	ซลดํ	- ฟ - ซ	ลซฟร	ฟซ - ฟ
---------	------	---------	------	------	---------	------	--------

บรรทัดที่ ๒ เป็นการเป่าเก็บเป็นสำนวนในวรรคแรก และคลี่คลายเป็นการเป่าจาว ๆ ตามทางฆ้องในวรรคหลัง

- ด - ฟ	มฟชล	- รัดล	ดลชฟ	- ชลช	พมรด	- ล - ด	- รั - ฟ
---------	------	--------	------	-------	------	---------	----------

ในบรรทัดที่ ๓ เป็นเป่าเก็บเป็นสำนวน

- ดรม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	- ฟชล	ชลทต	ทรดต	ดตลช
-------	------	------	------	-------	------	------	------

บรรทัดที่ ๔ เป็นการเป่าเก็บเป็นสำนวนในวรรคแรก และคลี่คลายเป็นการเป่าจาว ๆ เพื่อแสดงการจบท่อนในวรรคหลัง

- รัดล	ดลชฟ	- - ลช	ฟช - ล	- ด - ม	รัด - ล	- - - ช	ฟลชฟ
--------	------	--------	--------	---------	---------	---------	------

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

ในการสร้างสรรค์ทางขลุ่ยเพียงออสำหรับใช้เป็นทางหมู่ในเพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสร้างสรรค์โดยการแปรทำนองให้มีลักษณะการเป่าเก็บเป็นสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ สลับกับการเป่าจาว ๆ ให้มีลีลาสลับไปมาระหว่างการเก็บและเสียงยาว ทั้งยังได้เพิ่มเทคนิคการเป่าควงเสียงซอลและเสียงเร และเทคนิคการพรมนิ้วเสียงเร

ท่อน ๑

การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพลงนกขมิ้นสำหรับบรรเลงหมู่ในท่อน ๑ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์โดยแปรทำนองตามเสียงลูกและกลุ่มเสียงที่เปลี่ยนไปมาระหว่างกลุ่มเสียง ดรม xชล และ ชลทxรม เพื่อให้ผู้บรรเลงสามารถมีความคุ้นเคยกับสำนวนกลอนของกลุ่มเสียงทั้งสอง มีการใช้เทคนิคการพรมนิ้ว การเป่าควงเสียงซอลและเร

ในบรรทัดแรกเป็นการเป่าเป็นสำนวนเก็บและจาวคละกัน

- ลชม	ชมรด	- ช - ด	ทดรัม	- มชล	ดลชม	- - - ร	ดมรด
-------	------	---------	-------	-------	------	---------	------

ในบรรทัดที่ ๒ และบรรทัดที่ ๓ เป็นการเป่าเป็นสำนวนเก็บตลอดทั้ง ๒ วรรค

- ชลท	ดลทต	รทดรี	มดรัม	- ดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชพมร
-------	------	-------	-------	-------	------	------	------

- รมร	ชพมร	ดรมร	ชพมร	- ดรม	รมฟช	ฟลชฟ	ชพมร
-------	------	------	------	-------	------	------	------

ในบรรทัดที่ ๔ ได้ใช้วิธีดำเนินทำนองเช่นเดียวกับในบรรทัดแรก

- ลขม	ขมรด	- ช - ดิ	ทดิรมิ	- มชล	ดิลขม	- - - ร	ดมรด
-------	------	----------	--------	-------	-------	---------	------

ในบรรทัดที่ ๕ เป็นการเป่าแบบจาว ๆ ในกลุ่มเสียง ซลท รวม มีการใช้เทคนิคการพรมนิ้ว
การควงเสียงเรและเสียงซอล

- ท - ธี	- ท - ล	- - - ซ	มลขม	- ธี - ธี	ลทริมิ	- ซ - ธี	รมชล
----------	---------	---------	------	-----------	--------	----------	------

ในบรรทัดที่ ๖ เป็นการเป่าเก็บคละกับการเป่าจาวในวรรคแรก และคลีกลายเป็นสำนวนลง
จบในวรรคหลัง มีการใช้เทคนิคการพรมนิ้ว

- มิริท	ริทลช	- ธี - ซ	ฟชลท	- ธี - มิ	ซมิริท	- - - ล	ซทลช
---------	-------	----------	------	-----------	--------	---------	------

ท่อน ๒

การสร้างสรรคทำนองทางขลุ่ยเพลงนกขมิ้นสำหรับบรรเลงหมู่ในท่อน ๒ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์
โดยแปรทำนองตามเสียงลูกและกลุ่มเสียงที่เปลี่ยนไปเช่นเดียวกับในท่อน ๑ มีการใช้เทคนิคการพรม
นิ้ว การเป่าควงเสียงซอลและเร
ในบรรทัดแรกเป็นการเป่าเก็บเป็นลูกเท่า โดยยึดตามทำนองหลัก

- - ซดิ	ทลทดิ	- - ธีดิ	ทลทดิ	- - ลริ	ดทิตริ	- - มิริ	ดทิตริ
---------	-------	----------	-------	---------	--------	----------	--------

ในบรรทัดที่ ๒ - ๔ เป็นการแปรทำนองโดยใช้สำนวนกลอนแบบเดียวกับท่อนที่ ๑ เพื่อเป็น
การเน้นย้ำให้ผู้บรรเลงจดจำสำนวนกลอนและวิธีการใช้เทคนิคการควงนิ้วให้คล่องแคล่วขึ้น

- ลขม	ขมรด	- ช - ดิ	ทดิรมิ	- มชล	ดิลขม	- - - ร	ดมรด
-------	------	----------	--------	-------	-------	---------	------

- ท - ธี	- ท - ล	- - - ซ	มลขม	- ธี - ธี	ลทริมิ	- ซ - ธี	รมชล
----------	---------	---------	------	-----------	--------	----------	------

- มิริท	ริทลช	- ธี - ซ	ฟชลท	- ธี - มิ	ซมิริท	- - - ล	ซทลช
---------	-------	----------	------	-----------	--------	---------	------

ท่อน ๓

การสร้างสรรคทำนองทางขลุ่ยเพลงนกขมิ้นสำหรับบรรเลงหมู่ในท่อน ๓ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์
โดยแปรทำนองตามเสียงลูกตกและกลุ่มเสียงตามสำนวนของมื่อซ้อง มีการใช้เทคนิคการพรมนิ้ว การ
เป่าควงเสียงซอลและเร เช่นเดียวกับในท่อน ๑ และท่อน ๒

ในบรรทัดแรกเป็นการเป่าทำนองแบบจาว ๆ ในวรรคแรก เพื่อให้มีลีลาที่สง่าผ่าเผย ส่วนในวรรคหลังเป็นการเป่าเก็บโดยมีการใช้เสียงควงนำ เพื่อสร้างกระสวนทำนองให้กระชับ

- ท - มี่	รืท - ล	- - - ซ	มลชม	- รี่ - รี่	ลทรมี่	- ซ - ซี่	รมชล
-----------	---------	---------	------	-------------	--------	-----------	------

ในบรรทัดที่ ๒ เป็นการแปรทำนองโดยแปรเป็นสำนวนเก็บทั้ง ๒ วรรค

- ชลท	ลทดำริ	ดัมรืดำ	รืดทล	- มี่รืท	มี่รืทล	รืทลซ	ทลชม
-------	--------	---------	-------	----------	---------	-------	------

ในบรรทัดที่ ๓ เป็นการแปรทำนองเป็นแบบเก็บและจาวคละเคล้ากันไป อันเป็นวิธีการแปรทำนองเฉพาะของเครื่องเป่า

- ลชม	ชมรท	- ล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - รี่	ลทรมี่	- ซ - ซี่	รมชล
-------	------	---------	-------------	-------------	--------	-----------	------

บรรทัดที่ ๔ ซึ่งเป็นทำนองจบ ได้แปรทำนองแบบเดียวกับท่อน ๑ และท่อน ๒ เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของสำนวนจบเพลงในลักษณะเดียวกัน

- มี่รืท	รืทลซ	- ร - ซ	ฟชลท	- รี่ - มี่	ซ่มี่รืท	- - - ล	ซทลซ
----------	-------	---------	------	-------------	----------	---------	------

ทางบรรเลงเดี่ยว

ในการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเป็นทางเดียวในเพลงดัดต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการสร้างสรรค์ทางเดียวตามขนบของการเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ คือสร้างสรรค์เป็นทางแบบโอตพันหรือทางหวานและทางเก็บในแต่ละท่อน โดยได้ยึดแนวทางวิธีการเดี่ยวขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ถ่ายทอดกลวิธีการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออให้แก่ผู้วิจัย แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากเพลงนี้ได้มีผู้ประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวไว้บ้างแล้ว โดยเฉพาะเพลงนกขมิ้นเป็นเพลงที่นิยมนำมาประดิษฐ์เป็นทางเดียวมากเพลงหนึ่ง ผู้วิจัยจึงพยายามสร้างสรรค์ทางเดี่ยวโดยใช้สำนวนกลอนรูปแบบใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำกับสำนวนที่ผู้อื่นใช้เป็นทางเดี่ยวอยู่แล้ว เพื่อให้มีเพลงเดี่ยวที่มีสำนวนแตกต่างจากเพลงเดี่ยวที่มีอยู่เดิม โดยได้สร้างสรรค์แนวทำนองทางเดี่ยวให้มีระดับความยากตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ ๗ ซึ่งมีสาระของเกณฑ์ คือ

๑. เป่าไล่เสียงขึ้นลง จากเสียงโดต่ำถึงเสียงฟาสูง ได้คล่องแคล่ว ตรงเสียงและชัดเจน
๒. เป่าระบายลมได้หนึ่งครั้ง ที่เสียงเรสูงถึงซอลสูง และเสียงต้องเรียบ
๓. เป่าดำเนินทำนองด้วยการใช้วิธีระบายลม ใช้เสียงตอดลิ้น ควงเสียงในระดับเสียงตรงผสมเสียงแหบตามทำนองเพลงที่กำหนดให้

๔. เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางกรอที่กำหนดให้ ที่ระดับเสียงโดต่ำถึงเสียงซอล

๕. เป่าระบายลมขณะดำเนินทำนองทางเก็บที่กำหนดให้ที่ระดับ เสียงโด ถึงเสียงซอล

๖. เป่านิ้วควงได้มากกว่า ๓ เสียง

๗. เป้าพรมนิ้ว

๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

เพลง ต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไ้ มี ๒ ท่อน ท่อนแรก มี ๓ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ อยู่ในกลุ่มเสียง ตม Xซล และ พซลxตม มีสำนวนซ้ำกันในตอนท้ายท่อน ผู้วิจัย ได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางซ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในเที่ยวแรก และเป็นทางเก็บในเที่ยวหลัง ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

ท่อน ๑

เที่ยวแรกได้สร้างสรรค์เป็นทางหวานหรือทางโอด ใช้การเป่าแบบหวาน เป่าระบายลม ผสม ด้วยเทคนิคการบรรเลงที่หลากหลาย
การเป่ากระทบเสียง คี ล ฟู ร ด

- - - ล	- คี - ล - ซ	- - - พ	- ฟู - ร	- - - ด	- รี้ - ร	- - - ฟู	- ฟู - ซ
---------	--------------	---------	----------	---------	-----------	----------	----------

การเป่าสะบัด รี้ ต้ม

- - - พ	ลซพ-ซล	- ซ - ล	- ท - คี	- ท - คี	ทคี่คี่-รี้	คี่ท- รี้ คี่	- ล - ซ
---------	--------	---------	----------	----------	-------------	---------------	---------

การเป่าเสียงควง เสียงเร

- ล - ซ	ล-ซพ-ม	-รค-รค	พ-ซพ-ซ	- - - ซ	ลซ - ล	-ทล-รี้ล	-ท-คี่ท-คี่
---------	--------	--------	--------	---------	--------	----------	-------------

การเป่าหวาน เป่าครวญ

- - - -	- - - คี	- - ซรี้	ม-รค-รค	- - - -	- - - ม	-รี้ - ซม	รี้-ม-รค
---------	----------	----------	---------	---------	---------	-----------	----------

การควงนิ้วเสียงซอล การสะบัด ๔ เสียง ซพซล

- - - ซ	ล-ซพ-ม	-รค-รค	พ-ซพ-ซ	- - - ซ	ลซ - ล	- - ซพซล	-ท-คี่คี่
---------	--------	--------	--------	---------	--------	----------	-----------

การพรมนิ้วเสียงเร

--- ช	--- ล	-ชม-ชล	- ด - ฐ	-รฟ - ฐ	ด-รดิ-ล	-- -ช	ลช-ล-ชฟ
-------	-------	--------	---------	---------	---------	-------	---------

การสะบัด ๕ เสียง ลชฟชล การพรมนิ้วเสียงโด เสียงเร

--ลชฟชล	- ด - ช	--- ฟ	-ชฟ- ฐ	--- ด	-รด - ฐ	-- ลชฟ	รฟ - ช
---------	---------	-------	--------	-------	---------	--------	--------

เที่ยวหลังได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บหรือทางพัน ดำเนินกลอนโดยใช้สำนวนกลอน ของขลุ่ย
เพียงออรูปแบบต่าง ๆ มีการใช้เทคนิคการย้อยจังหวะในบางช่วง ใช้เทคนิคการเป่าเก็บ เป่าประคบ
ลม เป่าเสียงควง พรมนิ้ว สะบัด

- ลชฟ	ดฟชล	ทลรีล	รีลทดิ	ชลทรี	ฟิรดิ -	ท - ดิรี	ดฟลช
-------	------	-------	--------	-------	---------	----------	------

รมฟช	ฟดรม	ฟชลม	ฟชลช	ดรมช	รมชช	ล - ทล	รีลทดิ
------	------	------	------	------	------	--------	--------

ทลชร	รีลทดิ	ทลชล	ทดิรีม	รีดิลช	มลช -	ม - รช	ดมรด
------	--------	------	--------	--------	-------	--------	------

ดิลดิช	ลชฟม	รชรม	ฟชลช	มลชม	ชมลช	มริดิ	ดิลริดิ
--------	------	------	------	------	------	-------	---------

ชลดิช	ลดิรีล	ดิรีม	ดิรีม	ฟิฟิ	ฟิรดิ -	ล - ดิ	ฟลชฟ
-------	--------	-------	-------	------	---------	--------	------

ฟิรดิ	ดฟลช	ลรชฟ	ชดฟร	- ช - ล	- ด - ฐ	-- ^{ลช} ฟ	รฟ - ช
-------	------	------	------	---------	---------	--------------------	--------

ท่อน ๒

ท่อน ๒ เที่ยวแรก ได้สร้างสรรค์เป็นเที่ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทางหวาน ในลีลาที่
ซ้ำบ้าง กระชั้นบ้างในบางช่วง ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าสะบัด การเป่าลมแหบ
การพรมนิ้ว

--- ด	--- ฐ	-มริ-ชริ	ม-ริดิ-ล	-- ดิล	-ชม-ชล	ล - ^{มริ} ดิ	ลดิ - ฐ
-------	-------	----------	----------	--------	--------	-----------------------	---------

----	--- ม	-ริดิ -ริมิ	ช-ลิช-ริ	-มริ-ช	--- ริ	-มริ-ชริ	ม-ริดิ-ล
------	-------	-------------	----------	--------	--------	----------	----------

--- ล	--- ล	-ชม-ชล	- ด - ฐ	-รฟ-ฐ	ด-รดิ-ล	--- ช	ลช-ล-ชฟ
-------	-------	--------	---------	-------	---------	-------	---------

- ^{ลช} ฟ-ชล	ด-ริดิ-ช	ลช-ดิ-ช	ล-ชฟ-ฐ	- ช - ล	- ด - ฐ	-- ^{ลช} ฟ	รฟ - ช
----------------------	----------	---------	--------	---------	---------	--------------------	--------

ท่อน ๒ เที่ยวหลังได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ มีการใช้เทคนิคการยกเสียง
จังหวะเป็นบางช่วง มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม การพรมนิ้ว การสะบัด

รมชล	ชดิลริ	ดิมริฟ	มริดิ	ชลดิช	ลดิรีล	ดิรีม	ดิรีม
------	--------	--------	-------	-------	--------	-------	-------

รมฟช	ฟลชฟ	ดพมล	ชฟมร	มชมล	ชลต์ -	รี - ชฟ	มรต์ล
ดชลช	ดลชล	ดร์ดฟ	ชฟมร	ฟชฟร	ฟรต์ล	รด์ฟร	ดลชฟ
ชลต์ร	ดฟลช	ลรด์ช	ลชฟร	- ช - ล	- ด - รี	- - ลชฟ	รฟ - ช

๒. เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น

เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๓ ท่อน ความยาวท่อนละ ๒ จังหวะ ท่อน ๑ อยู่ในกลุ่มเสียง ตระฆัง ๓ ท่อน ๒ และท่อน ๓ อยู่ในกลุ่มเสียง ฟลุต ๓ ท่อน ๑ และท่อน ๒ เริ่มต้นท่อนด้วยทำนองลูกเต่า ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางซ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในเที่ยวแรก โดยในท่อน ๑ ได้เริ่มทางหวานโดยตัดทำนองเต่าตอนต้นออก และจบเที่ยวเก็บด้วยทำนองเต่าของท่อน ๒ แล้วจึงเริ่มทางหวานของท่อน ๒ ด้วยทำนองที่ต่อจากลูกเต่า ส่วนเที่ยว ๒ เป็นการเป่าเก็บด้วยสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรหมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

ท่อน ๑

เพลงจรเข้หางยาวท่อน ๑ เที่ยวแรก ผู้วิจัยได้เริ่มทำนองโดยได้ตัดทำนองเต่าในตอนเพลงออก เนื่องจากเป็นทำนองที่สามารถละไว้ได้ตามธรรมเนียมของการบรรเลงเพลงแบบมีทำ การสร้างสรรค์ทางเดี่ยวนั้นได้สร้างสรรค์เป็นเที่ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทางหวาน ในลีลาที่ค่อนข้างช้า ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าสะบัด การเป่าลมแหบ การพรหมนิ้ว การเป่าเสียงควง

- - - -	- - - รี	-มร-ชฟ	ม-รด์-ล	- - ดล	-ชม-ชล	- - - ด	- รด์ - รี
- - - ด	ม-รด์-รรม	- รี - ม	- ช - รี	- ช - ล	- ด - รี	-มร-ชฟ	ม-รด์-ล
- - รด์ล	- ช - ล	- - ชฟ	ม-รด์-รรม	ด - ล	ช-ลช-ม	-รด-รรม	ร-ม-รด

ท่อน ๑ เที่ยวหลังได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบเรียงเสียง บ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง มีการใช้เทคนิคการยกย่องจังหวะเป็นบางช่วง มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม การพรหมนิ้ว การสะบัด และการเอื้อน ทำนองทางเก็บได้ส่งไปถึงลูกเต่าของท่อน ๒ แล้วถอนออกเพื่อเข้าเที่ยวหวานของท่อน ๒ ต่อไป

- - ซล	ดํรํดํ	ดํรํมํ	ดํมํรํดํ	มซมม	ซลดํ	มํรํดํ	ซมํรํดํ
ซลดํ	ซลดํ	มซลด	มรดล	ดรมซ	รมซล	มซลดํ	ซลดํ
ดํดรม	ฟดฟล	ซดํฟล	ซฟมร	มซมม	ซดล -	รํ - ซํฟ	มํรํดํ
ทลซร	รํลทดํ	ทดํ ^{มํ} ดํ	ทลซม	ซดลซ	มลซม	รซลท	ดํมํรํดํ
ซลทดํ	ทลซม	ฟซลซ	ฟมรด	รมซล	- ดํ - รํ	มํรํซม	-รํ-มํ-รํดํ

ท่อน ๒

เพลงจรเข้ทางยาวท่อน ๒ เที้ยวแรก ได้สร้างสรรค์เป็นเที้ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทางหวาน ในลีลาที่ค่อนข้างช้า ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าสะบัด การเป่าลม แหบ การพรมนิ้ว การเป่าเสียงคอง

- - - รํ	มํ-รํดํ-ล	ลํ-ดํ - ซ	ลซ-ล-ซฟ	- - ซฟ	ม-รด-รฟ	- - - ซ	ล-ซฟ-ซล
- - - ดํ	รํดํ - รํ	-มํ-รํ-ซํ	มํ-รํดํ-ล	- - - ลํ	- ล - ซ	ฟมรม	รด-ร-รฟ
- - ซฟ	ม-รด-รฟ	- - - ซ	ล-ซฟ-ซล	- ฟ - ซ	-ลซ-ล-ดํ	- - มํรํดํ	- ลดํ - ซ

ในท่อน ๒ เที้ยวหลังได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบเรียงเสียง บ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง กลอนสับบ้าง มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม และการสะบัด

- ฟซฟ	มรซด	มรฟม	ซฟลซ	ดํฟซล	ทฟทํ	ฟดํฟํ	ดํทลซ
มํรํดํ	ซลดํ	ฟซลรํ	ดลซฟ	ซฟมร	ซรมฟ	มรดร	มฟซล
มดํรํ	ซลดํ	มซลดํ	รํฟซล	ดํรํดํ	ดํฟลซ	ฟดรม	ฟลซฟ
มดรม	ฟลซฟ	มรดฟ	มฟซล	ซฟ - ซ	- ล - ดํ	- - ^{มํ} รํดํ	- ล - ซ

ท่อน ๓

เพลงจรเข้ทางยาวท่อน ๓ เที้ยวแรก ได้สร้างสรรค์เป็นเที้ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทางหวาน ในลีลาที่ค่อนข้างช้า ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าสะบัด การเป่าลม แหบ การพรมนิ้ว การเป่าเสียงคอง

- - - ดั	- รัด - รั	- - - ฟ	- ซฟ - ซ	ล-ซฟ-ซล	- ดั-รัด-ซ	ลซ-ดั-ซ	ล-ซฟ-รั
- - ฝรั่ง	ดั-ดั - ล	-ซฟ-ซล	- ดั - รั	- - ฝรั่ง	- ดั-รัด- ล	-ซฟ-ซล	ดั-รัด-ซ
- - - ซั	- ซ - ล	-ซฟ-ซล	- ดั-รัด-ซ	-ลซ-ฟร	-ฟ-ซฟ-ซ	ลซ-ดั-ซ	ล-ซฟ-ร
- - ซฟร	- ด-ร-ด-ฟ	- - - ซ	ล-ซฟ-ซล	- ดั-รั	รัด - ล	- - ซฟร	- ด - ฟ

ส่วนในเที่ยวหลังของท่อน ๓ ได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบ
เรียงเสียงบ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง มีการใช้เทคนิคการยกเอียงจังหวะเป็นบางช่วง มีการใช้
เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม การพรมนิ้ว และการสะบัด

- ดรด	รซฟร	ฟลซฟ	ซดลซ	ฝรั่ง	ดัฟลซ	ลรซฟ	ซดฟร
ดัฝรั่ง	ดลซล	ดัฟซล	ดัฝรั่ง	ดัฝรั่ง	ฝรั่ง	ดัฟซล	รัดลซ
ฝรั่ง	ลซดล	ดลซฟ	ซฟลซ	ลซฟร	ฟรซฟ	ซฟรด	รดฟร
มดรม	ฟรฟ	ซมฟซ	ลฟซล	รัดฝรั่ง	- ดั - ล	- - ซฟร	- ด - ฟ

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่อ มี ๒ ท่อน ความยาวท่อนละ ๒
จังหวะ ท่อน ๑ อยู่ในกลุ่มเสียง ดรม X ซล และ ฟซล x ดร ท่อน ๒ อยู่ในกลุ่มเสียง ฟซล x ดร เริ่มต้นท่อน
ด้วยทำนองลูกเท่าทั้ง ๒ ท่อน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดียวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน
ยัดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดียวโดยดัดแปลงทำนองจากทางฆ้องให้มีลักษณะเป็น
ทางหวานในเที่ยวแรก ส่วนเที่ยว ๒ เป็นการเป่าเก็บด้วยสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ ได้ใส่เทคนิคการ
บรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดียวขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ
พรมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

ท่อน ๑

เพลงดวงพระธาตุท่อน ๑ เที่ยวแรก ได้สร้างสรรค์เป็นเที่ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบ
ทางหวาน ในลีลาที่ช้าบ้าง กระชั้นบ้างในบางช่วง ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่า
สะบัด การเป่าลมแหบ การพรมนิ้ว

- - - -	- - - รั	- ดั - รั	รั-มรัด-รั	- - - ซ	-ลซ-ลท	- ล - ท	- ดั - รั
---------	----------	-----------	------------	---------	--------	---------	-----------

มื-รื-รื	- ช - ร	-มื - ช	มื-รื-ล	- - - ด	ท-รื-ล	ล-ช-ม-ช	- ล - ด
- ล - ช	ล-ช-ฟ-ม	-ร-ด-ร-ม	- ฟ - ช	- - - ช	- ช - ล	-ท-ล - รื-ล	- ท - ด
- - - ร	มื-รื-ล	- - - ช	ฟ-ล-ช-ฟ	- ล - ด	รื-ฟ - ฟ	- - - ช	ล-ช-ฟ-ช-ล

ส่วนในเที่ยวหลังของท่อน ได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบ
เรียงเสียงบ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง มีการใช้เทคนิคการยกย่องจังหวะเป็นบางช่วง มีการใช้
เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม การพรมนิ้ว การเป่าควงเสียง และการสะบัด

ท-ล-ร	ร-ช-ล -	ท - ด	รื-ท-ร	ด-ท-ล	ร-ช-ล-ท	ด-ท-ร	ด-รื-ม
ม-ด-ร	ร-ม-ด	ม-ร-ด	ร-ด-ล	ด-ร-ม	ด-ท-ล	ร-ช-ล-ท	ด-ม-ร
ล-ร-ด	ล-ช-ฟ-ม	ร-ด-ร-ม	ร-ม-ฟ-ช	ด-ล-ช-ม	ร-ด-ล-ช	ม-ร-ด-ล	ด-ม-ร-ด
ม-ร-ด-ฟ	ช-ล-ด	ฟ-ล-ร	ด-ล-ช-ฟ	- ล - ด	- ร - ฟ	- - - ช	ล-ช-ฟ-ช-ล

ท่อน ๒

ในเที่ยวแรกของท่อน ๒ เพลงดวงพระธาตุ ได้สร้างสรรค์เป็นเที่ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอน
แบบทางหวาน ในลีลาที่ซ้ำบ้าง กระชั้นบ้างในบางช่วง ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การ
เป่าหวาน การเป่าลมกลาง การควงเสียง

- - - -	- - - ฟ	- ร - ช	ฟ-ช-ฟ-ร-ฟ	- ด - ร	- ฟ - ช	-ล-ช-ด	ช-ล-ช-ฟ
- - - ฟ	ล-ช-ฟ-ช-ล	ด-ด - ล	ช-ล-ช-ฟ	- - - ฟ	-ม-ฟ-ช-ฟ-ด	- - - ช-ร	ม-ร-ด-ร-ฟ
- - - ฟ	- - ฟ-ฟ	- - ด	ล-ช-ฟ-ช-ล	- - ด	- ช - ล-ด	- ล - ร-ด	ล-ด-ล-ช
- - - ช	ล-ช-ด-ฟ	- - - ช	ล-ช-ฟ-ช-ล	- ด - ร-ม	ร-ด - ล	- - ช-ฟ-ร	- ด - ฟ

ส่วนในเที่ยวหลัง ได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบเรียงเสียง
บ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง ดำเนินกลอนในลักษณะเป่าเก็บตลอดทั้งท่อน ไปกลอนลงในตอนจบ
ท่อนเพียงครั้งเดียว มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม เป่าตอด การพรมนิ้ว การเป่าควง
เสียง

- - ด-ร	ม-ฟ-ล	ด-ร-ฟ	ด-ล-ช-ฟ	ช-ล-ด	ด-ท-ล	ฟ-ช-ร-ม	ฟ-ล-ช-ฟ
ด-ร-ม-ฟ	ช-ล-ล	ร-ม-ฟ-ช	ฟ-ล-ช-ฟ	ช-ล-ด	ฟ-ม-ร-ด	ม-ร-ด-ร	ม-ฟ-ช-ฟ

มครม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	ดฟชล	ทพทรี	พิคพิรี	คัลทช
ร็คพิรี	คัลชฟ	มรดฟ	มฟชล	- ค - ร	- ค - ล	- - - ช	ฟชลช-ฟ

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๓ ท่อน ท่อน ๑ ยาว ๓ จังหวะ ท่อน ๒ และท่อน ๓ ความยาวท่อนละ ๒ จังหวะ ท่อน ๑ และท่อน ๒ อยู่ในกลุ่มเสียง ตรี X ซล และ ซลทขรม ท่อน ๓ อยู่ในกลุ่มเสียง ซลทขรม ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางฆ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในเที่ยวแรก ส่วนเที่ยว ๒ เป็นการเป่าเก็บด้วยสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ในท่อน ๓ ได้เพิ่มเที่ยว ๒ เป็นการว่าดอกลอยให้ขลุ่ยเพียงออเป่าเลียนเสียงทางซบร้องทั้งเที่ยว แล้วจึงเป่าทางเก็บในเที่ยวที่ ๓ เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรหมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

ท่อน ๑

เพลงนกขมิ้น ท่อน ๑ เที่ยวแรก ได้สร้างสรรค์เป็นเที่ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทางหวาน ในลีลาที่ช้าบ้าง กระชั้นบ้างในบางช่วง ใช้การดำเนินทำนองในกลุ่มเสียงแหบเป็นส่วนใหญ่ในตอนต้นท่อน และกลับมาใช้ทำนองช่วงเสียงต่ำในตอนท้ายของท่อน ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าหวาน การเป่าลมกลาง การควงเสียง

- - - -	- - - ค	- - ชุรี	ม-ร็ค-ร็ค	- - - -	- - - ม	- ร็คม	ร-ม-ร็ค
- - - ช	ลช-รช-ค	- - ชุรี	ม-ร็ค-ร็ค	- ค - ร	- ม - ฟ	- มฟชฟ	ม-ร็ค-ร
- - - -	- - - ร	- ค - ร็ค	ร-ม-ร็ค-ร	- ค - ร	- ม - ฟ	- มฟชฟ	- ม - ร
- - ค-ร็ค	ช-ม-ร็ค-ร็ค	- ท - ค	ร-ม-ร็ค-ร็ค	-ม-ซล	คัลชลชม	- - รดรม	ร-ม-รด
- ท - ม	รท - ล	- - ทลช	มลชม	ซลท	มรชม-ม	- - ทลช	มช - ล
ม-ร - ท	- ล-ร - ช	- - - ล	ท-ลช-ลท	- ท - ม	-ร-ม-รท	- - ลชม	- ร - ช

ส่วนในเที่ยวหลังของท่อน ได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบเรียงเสียงบ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง ดำเนินกลอนในลักษณะเริ่มด้วยการเป่าเก็บมีการสะบัด ๑ ครั้งในตอนต้นท่อน มีการเป่าขยี้ในวรรคที่ ๒ ของบรรทัดที่ ๑ จากนั้นจึงเป็นการเป่าเก็บตลอดทั้ง

ท่อน ไปถอนลงในตอนจบท่อนเพียงครั้งเดียว มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม เป่าตอด การพรมนิ้ว สะบัด และขยี้

- - รม	ชลทต	ทต ^ม ร ^ร ต	ทลชม	ร ^ร ตลช	มลชม	-ชลทลทต ^ร	ม ^ร ร ^ร ตลช-ต
ทลชร	ร ^ร ลทต	ร ^ร ทต ^ร	ม ^ร ต ^ร ม	ช ^ร ต ^ร ม	ฟ ^ร ม ^ร ฟ ^ร	ช ^ร ฟ ^ร ม ^ร	ช ^ร ฟ ^ร ม ^ร
ต ^ร ทลช	ทลชร	ชลทช	ลทต ^ร	ต ^ร ทลช	ทลชฟ	ลชฟม	ชฟมร
ต ^ร ลชม	ชมรด	ร ^ร ตลช	ต ^ร ลชม	ชลทต	ทต ^ร ม	ลทต ^ร	ชลทต
ช ^ร ม ^ร ร ^ร ท	ลชทล	ชมลช	มรชม	รมชร	มรชม	ชมลช	ลชทล
รมฟช	ลมฟช	ลฟชล	ทชลท	ม ^ร ร ^ร ช ^ร ม	- ร ^ร - ท	- - ล ^ช ม	- ร ^ร - ช

ท่อน ๒

เพลงนกขมิ้น ท่อน ๒ เทียบแรก ได้สร้างสรรค์เป็นทิวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทิวหวาน ในลีลาที่ค่อนข้างช้า ดำเนินทำนองในกลุ่มเสียงแหบในตอนต้นท่อน และกลับมาใช้ทำนองช่วงเสียงต่ำในตอนท้ายของท่อน ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าหวาน การเป่าลมกลาง การควงเสียง การเอื้อน การสะบัด

- - - -	- - - ต	- - - ท	- ต ^ร ท - ต	- - - ร	ม ^ร -ร ^ร ต-ท	-ลช-ลท	- ต - ร
- - ต ^ร ม	ช ^ร ม ^ร -ร ^ร ม ^ร ร ^ร ต	- ท - ต	ร ^ร -ม ^ร ร ^ร ต ^ร ม	-ม-ชล	ต ^ร ลชลชม	- - รดรม	ร-ม-รด
- ท - ม	ร ^ร ท - ล	- - ทลช	มลชม	ชลทร	มรชม-ม	- - ทลช	มช - ล
ม ^ร ร ^ร - ท	- ล ^ร - ช	- - - ล	ท-ลช-ลท	- ท - ม	- ร ^ร -ม ^ร ร ^ร ท	- - ลชม	- ร - ช

ส่วนในทิวหลังของท่อน ได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบเรียงเสียงบ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง เป็นการเป่าเก็บตลอดทั้งท่อน ไปถอนลงในตอนจบท่อน โดยใน ๒ บรรทัดแรกเป็นการเป่าเก็บในกลุ่มเสียงแหบ และเป่าเก็บในกลุ่มเสียงกลางใน ๒ บรรทัดหลัง มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม เป่าตอด การพรมนิ้ว สะบัด และขยี้

ชลทต	ทต ^ม ร ^ร ต	ทต ^ร ล	ทต ^ร ทต	ลทต ^ร	ต ^ร ร ^ร ต ^ร	ต ^ร ร ^ร ม ^ร ท	ต ^ร ร ^ร ต ^ร
ทต ^ร ม	ร ^ร ม ^ร ร ^ร ม	ร ^ร ม ^ร ช ^ร ต	ร ^ร ม ^ร ร ^ร ม	ช ^ร ร ^ร ม ^ร ช	ม ^ร ร ^ร ช ^ร ม	ร ^ร ต ^ร ม ^ร	ต ^ร ท ^ร ต
ร ^ร ม ^ร ร ^ร ท	ลชทล	ชมลช	มรชม	รมชร	มลชม	ชทลช	ล ^ร ร ^ร ทล

ทลชม	ชมลช	ลชทล	ทลรืท	มืรืชม	- รื - ท	- - ^{ลช} ม	- รื - ช
------	------	------	-------	--------	----------	---------------------	----------

ท่อน ๓

เพลงนกขมิ้น ท่อน ๓ เที้ยวแรก ได้สร้างสรรค์เป็นเที้ยวหวาน ดำเนินสำนวนกลอนแบบทางหวาน ในลีลาที่ซ้ำบ้าง กระชั้นบ้างในบางช่วง ใช้การดำเนินทำนองในกลุ่มเสียงต้อเป็นส่วนมากในตอนต้นท่อน และกลับมาใช้ทำนองช่วงเสียงแหบและเสียงกลางในตอนท้ายของท่อน ใช้เทคนิคการบรรเลงหลายรูปแบบ เช่น การเป่าหวาน การเป่าลมกลาง การควงเสียง

- ท - รื	- ท - ล	- - - ช	มลชม	- - ชร	ม-รด-รม	- - - ช	ล-ชม-ชล
- - - ช	ลชฟช-ด	-ท-มืรืด	- ท - ล	ทลช-ลท	มืรื-ล	ล - ทลช	- ล - ชม
- - ชม	- รื - ท	-ลช-ลท	- รื - ม	- รื - ชม	รื-ม-รืด	-ท - รืด	ทล - ล
- มืรื- ท	ล-ท-ลช	- - - ล	ท-ลช-ลท	- รื - ม	-รื-ม-รืท	- - ลชม	- ร - ช

ว่าดอ

ในทำนองส่วนของการว่าดอนี้ เป็นการเป่าตามทางขั้ร้องในช่วงของการว่าดอ โดยใช้เทคนิคของการเป่าเลียนเสียงร้อง การเป่าประคบลม การใช้เสียงควง เพื่อให้ได้เสียงใกล้เคียงกับทางขั้ร้องมากที่สุด

- - - -	- - - ล	ทล-รืล	ท-ลช-ม	- - ชม	-รด-รม	- - - ช	ลช-ทล-ล
	เออ					ดอ	
- - - รื	- - - ด	- ท - รืด	ทล - ล	- - - -	- - - - ช	- - - -	ลล - ล
เออ					ดอ		ช จร

- - - -	ทล - ท	- - - -	- ล - ล	- - ชม	- - ลล	รื - ลช	ทล - ล
	นก		ขมิ้น		เหลื่อง	อ่อน	

- - - ล	ชม - ท	- - - -	- ล - ล	- - - -	- - - ล	ทล -รืล	- ชม - ช
ค้ำ	แล้ว		จะนอน		ไหนด		เออ

ส่วนในเที่ยวหลังของท่าน ได้สร้างสรรค์เป็นทางเก็บเป็นสำนวนต่าง ๆ ดำเนินกลอนแบบ
เรียงเสียงบ้าง ข้ามเสียงบ้าง กระโดดบ้าง ดำเนินกลอนโดยการเป่าแบบต่าง ๆ แบบมีที่ทำในตอนต้น
ท่าน มีการเป่าทั้งจังหวะในตอนท้ายของบรรทัดแรก จากนั้นในบรรทัดที่ ๒ จึงเป็นการเป่าเก็บแบบ
ล้อเลียนสำนวนในตอนต้น แล้วไปลงแบบทั้งจังหวะในตอนท้ายของบรรทัด แล้วใช้เทคนิคการยก
เยื้องจังหวะในบรรทัดที่ ๓ แล้วเป่าเก็บแบบซ้ำลูกในตอนต้นของบรรทัดที่ ๔ แล้วจึงถอนลงจบใน
ตอนท้าย มีการใช้เทคนิคการเป่าเก็บ การเป่าประคบลม เป่าตอด และการพรมนิ้ว

- ท - -	รืท - ล	- -ทล	ชม - -	ชมรม	ชมรม	ชมรม	ชล - -
ชลทรี	ทมทรี	ทมทรี	ทลชล	ทชลท	รมชล	ทลชม	ชร - ม
- ชี - -	มิชี - รื	มืรืทรี	ชม - -	รืมิชม	รืมิชม	รืมิชม	รืล - -
รมฟช	ฟชฟช	ฟชลท	ลทลท	- รื - ม	- รื - ท	- - ล ^ช ม	- รื - ช

จากการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออ ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์แนวทำนองโดยการแปรทำนองทางขลุ่ย
เพียงออและสอดแทรกเทคนิคการบรรเลงต่าง ๆ ตามที่กำหนด คือ ทางบรรเลงหมู่ให้มีทำนองเพลงสอดคล้องกับ
เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทย ชั้นที่ 5 และทางบรรเลงหมู่ให้มีทำนองสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
ดนตรีไทย ชั้นที่ 7 ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการวิจัย

บทที่ ๖

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองเพลงตามวิธีการประดิษฐ์ทางเดี่ยวตามหลักดุริยางคศาสตร์ไทย ประกอบด้วยทางบรรเลงหมู่และทางเดี่ยว จำนวน ๔ เพลง คือเพลงต้นเพลงฉิ่ง เพลงจระเข้หางยาว เพลงดวงพระธาตุ และเพลงนกขมิ้น ตามลำดับ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

๑. การวิเคราะห์เพลงดับต้นเพลงฉิ่ง

๑.๑ ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของเพลง พบว่าเพลงต้นเพลงฉิ่ง ประกอบด้วย ๒ ท่อน ท่อน ๑ มี ๓ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ เพลงจระเข้หางยาว ประกอบด้วย ๓ ท่อน ท่อนละ ๓ จังหวะ มีทำนองที่เป็นลูกเท่าในท่อนที่ ๑ และ ๒ เพลงดวงพระธาตุ ประกอบด้วย ๒ ท่อนละ ๒ จังหวะ มีลูกเท่าทั้ง ๒ ท่อน และเพลงนกขมิ้น ประกอบด้วย ๓ ท่อน ท่อน ๑ มี ๓ จังหวะ ท่อน ๒ และท่อน ๓ มีท่อนละ ๒ จังหวะ ท่อน ๓ มีการว่าดอกละหลังการขับร้อง ลักษณะทำนองเป็นทางพื้นทุกเพลง

๑.๒ ผลการวิเคราะห์กลุ่มเสียงของบทเพลง พบว่า เพลงต้นเพลงฉิ่ง ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ฟซล×ดร มีกลุ่มเสียง ดรม×ชล เป็นกลุ่มเสียงรอง ส่วนในท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ดรม×ชล และมีกลุ่มเสียง ฟซล×ดร เป็นกลุ่มเสียงรอง เพลงจระเข้หางยาว ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ดรม×ชล ท่อน ๒ และท่อน ๓ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ฟซล ×ดร เพลงดวงพระธาตุ ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ดรม ×ชล และมีกลุ่มเสียงรองคือ กลุ่มเสียง ฟซล×ดร ส่วนในท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ฟซล ×ดร เพลงนกขมิ้น ท่อน ๑ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ดรม×ชล กลุ่มเสียงรอง คือ กลุ่มเสียง ชลท ×รม ท่อน ๒ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ดรม×ชล กลุ่มเสียงรอง คือ กลุ่มเสียง ชลท×รม และท่อน ๓ มีกลุ่มเสียงหลัก คือ กลุ่มเสียง ชลท×รม

๑.๓ ผลการวิเคราะห์ลูกตกของเพลงพบว่า เพลงต้นเพลงฉิ่งมีลูกตกหลักคือเสียง ต่ ฟ ช ล เพลงจระเข้หางยาว มีลูกตกหลัก คือ ร ด ล ช ฟ เพลงดวงพระธาตุ มีลูกตกหลักคือเสียง ต่ ล ฟ และเพลงนกขมิ้นมีลูกตกหลัก คือ ร ด ช ม

๒. การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงดับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น สำหรับใช้เป็นทางบรรเลงหมู่ นั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ทำนองโดยใช้หลักการแปรทำนอง โดยใช้ทางฆ้องเป็นหลักในการแปรทำนอง จากนั้นจึงสร้างสรรค์เป็นทางขลุ่ยเพียงออโดยยึดลูกตกและกลุ่มเสียงหลักของทำนองเพลงให้สอดคล้องกับทางฆ้องวงใหญ่ โดยสร้างสรรค์ทำนองให้มีลีลาเก็บบ้าง ห่างบ้างคละเคล้ากันไป

ตามลีลาของบทเพลง ทั้งนี้โดยให้มีความเหมาะสมกับเป็นทางบรรเลงหมู่ และให้มีความยากง่ายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนครไทย ชั้น ๕

การสร้างสรรค์ทำนองทางบรรเลงหมู่เพลงเพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์แนวทำนองให้มีลักษณะการเป่าเสียงยาวและเป่าเก็บตามทำนองฆ้องวงใหญ่ โดยมีการเป่าเก็บตามทางฆ้องบ้าง เป่าแปรทางเป็นสำนวนต่าง ๆ บ้าง และเป่าจาว ๆ บ้าง เพื่อรักษากลอนเพลงที่เป็นทำนองสำคัญของบทเพลง เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ประกอบด้วยการเป่าตอดและการพรมนิ้วในบางช่วงของทำนองด้วย

การสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออทางบรรเลงหมู่ในเพลงจระเข้หางยาว ๓ ชั้น ยังคงใช้วิธีการแปรทำนองทางฆ้องวงใหญ่เป็นทางขลุ่ยเพียงออ โดยรักษาลูกตกและกลุ่มเสียงหลักของเพลงไว้ แปรทำนองให้มีความยากตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนครไทย ชั้น ๕ โดยให้มีสำนวนกลอนทั้งการเป่าเก็บและเป่าเสียงยาว

ในการสร้างสรรค์ทางขลุ่ยเพียงออสำหรับใช้เป็นทางหมู่ในเพลงดวงพระธาตุ ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสร้างสรรค์โดยการแปรทำนองให้มีลักษณะการเป่าเก็บเป็นสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ สลับกับการเป่าจาว ๆ ให้มีลีลาสลับไปมาระหว่างการเก็บและเสียงยาว ทั้งยังได้เพิ่มเทคนิคการเป่าควงเสียงเร และการพรมนิ้วด้วย

ในการสร้างสรรค์ทางขลุ่ยเพียงออสำหรับใช้เป็นทางหมู่ในเพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น ผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสร้างสรรค์โดยการแปรทำนองให้มีลักษณะการเป่าเก็บเป็นสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ สลับกับการเป่าจาว ๆ ให้มีลีลาสลับไปมาระหว่างการเก็บและเสียงยาว ทั้งยังได้เพิ่มเทคนิคการเป่าควงเสียงซอลและเสียงเร และเทคนิคการพรมนิ้วเสียงเร

๓. ในการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเป็นทางเดี่ยวในเพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการสร้างสรรค์ทางเดี่ยวตามขนบของการเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ คือสร้างสรรค์เป็นทางแบบโอดพันหรือทางหวานและทางเก็บในแต่ละท่อน โดยได้ยึดแนวทางวิธีการเดี่ยวขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ถ่ายทอดกลวิธีการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออให้แก่ผู้วิจัย แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากเพลงนี้ได้มีผู้ประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวไว้บ้างแล้ว โดยเฉพาะเพลงนกขมิ้นเป็นเพลงที่นิยมนำมาประดิษฐ์เป็นทางเดี่ยวมากเพลงหนึ่ง ผู้วิจัยจึงพยายามสร้างสรรค์ทางเดี่ยวโดยใช้สำนวนกลอนรูปแบบใหม่ ๆ ที่ไม่ซ้ำกับสำนวนที่ผู้อื่นใช้เป็นทางเดี่ยวอยู่แล้ว เพื่อให้มีเพลงเดี่ยวที่มีสำนวนแตกต่างจากเพลงเดี่ยวที่มีอยู่เดิม โดยได้สร้างสรรค์แนวทำนองทางเดี่ยวให้มีระดับความยากตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนครไทย ชั้นที่ ๗

เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๒ ท่อน ท่อนแรก มี ๓ จังหวะ ท่อน ๒ มี ๒ จังหวะ อยู่ในกลุ่มเสียง ตม Xซล และ พซล xตร มีสำนวนซ้ำกันในตอนท้ายท่อน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางฆ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในท่อนแรก และเป็นทางเก็บในท่อนหลัง ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๓ ท่อน ความยาวท่อนละ ๒ จังหวะ ท่อน ๑ อยู่ในกลุ่มเสียง ตมร X ซล ท่อน ๒ และท่อน ๓ อยู่ในกลุ่มเสียง พซล x ตร ท่อน ๑ และท่อน ๒ เริ่มต้นท่อนด้วยทำนองลูกเต่า ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางฆ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในเที่ยวแรก โดยในท่อน ๑ ได้เริ่มทางหวานโดยดัดทำนองเท่าตอนต้นออก และจบเที่ยวเก็บด้วยทำนองเท่าของท่อน ๒ แล้วจึงเริ่มทางหวานของท่อน ๒ ด้วยทำนองที่ต่อจากลูกเต่า ส่วนเที่ยว ๒ เป็นการเป่าเก็บด้วยสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๒ ท่อน ความยาวท่อนละ ๒ จังหวะ ท่อน ๑ อยู่ในกลุ่มเสียง ตมร X ซล และ พซล x ตร ท่อน ๒ อยู่ในกลุ่มเสียง พซล x ตร เริ่มต้นท่อนด้วยทำนองลูกเต่าทั้ง ๒ ท่อน ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางฆ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในเที่ยวแรก ส่วนเที่ยว ๒ เป็นการเป่าเก็บด้วยสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่ มี ๓ ท่อน ท่อน ๑ ยาว ๓ จังหวะ ท่อน ๒ และท่อน ๓ ความยาวท่อนละ ๒ จังหวะ ท่อน ๑ และท่อน ๒ อยู่ในกลุ่มเสียง ตมร X ซล และ ซลท x รม ท่อน ๓ อยู่ในกลุ่มเสียง ซลท x รม ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์เป็นทางเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ โดยทำเป็นทางโอดพัน ยึดลูกตกและกลุ่มเสียงเป็นหลัก ประดิษฐ์ทางเดี่ยวโดยดัดแปลงทำนองจากทางฆ้องให้มีลักษณะเป็นทางหวานในเที่ยวแรก ส่วนเที่ยว ๒ เป็นการเป่าเก็บด้วยสำนวนกลอนแบบต่าง ๆ ได้ใส่เทคนิคการบรรเลงขึ้นสูงตามแบบแผนของการบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ ในท่อน ๓ ได้เพิ่มเที่ยว ๒ เป็นการว่าดอกลูกโดยให้ขลุ่ยเพียงออเป่าเลียนเสียงทางซบร้องทั้งเที่ยว แล้วจึงเป่าทางเก็บในเที่ยวที่ ๓ เทคนิคการบรรเลงที่ใช้ ได้แก่ การเป่าระบายลม เป่ากระทบ พรมนิ้ว นิ้วควง สะบัด เป่าตอด และเป่าเก็บ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการสร้างสรรค์ทำนองเพลงทางขลุ่ยเพียงออ เพลงดัดแปลงเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ใน ๒ ลักษณะ คือ ทางบรรเลงหมู่ซึ่งสร้างสรรค์ให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยชั้น ๕ และทางสำหรับบรรเลงเดี่ยวซึ่งสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพดนตรีไทยชั้น ๗ พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเสก บรรจงจิต (๒๕๖๑) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องวิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของครูเทียบ คงลายทอง ซึ่งพบว่า วิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออของครูเทียบ คงลายทอง ในการเป่าขลุ่ยเพียงออ ช่วงเสียงของขลุ่ยเพียงออ มี ๒ ช่วงเสียง คือช่วงเสียงกลาง ๗ เสียง และช่วงเสียงแหลม ๕ เสียง รวม ๑๒ เสียง เสียงที่ต่ำที่สุดคือเสียง โด และเสียงสูงที่สุดคือเสียง ซอล เสียงที่เหมาะสมกับการสร้างสำนวนกลอนในการบรรเลงเพลงประเภทดำเนินทำนองทางพื้นมี ๑๐ เสียง โดย

ไม่ควรเกินเสียง มี ในช่วงเสียงแหบ วิธีการสร้างสำนวนกลอนของขลุ่ยเพียงออ ๑) ใช้ทำนองหลักเป็นเกณฑ์ ๒) ใช้วิธีการผูกสำนวนเพื่อหลีกเลี่ยงข้อจำกัด ๓) การสร้างสำนวนกลอนให้สัมพันธ์กันในแต่ละวรรค ด้านวิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออ เพลงลมพัดชายเขา ๓ ชั้น ที่พบมี ๑๔ วิธีดังนี้ ๑) เป่าประคองลม ๒) เป่าประคบเสียง ๓) สะบัดลมรวบเดียว ๔) เป่าพยางค์ห่าง ๆ ๕) ระบายลม ๖) เป่าครั้น ๗) เป่าเก็บ ๘) เป่าครวญ ๙) เป่าตอด ๑๐) พรมนิ้ว ๑๑) ตีนิ้ว ๑๒) เสียงควง ๑๓) ยกเอียงจังหวะ ๑๔) เป่าสะบัด การเป่าเสียงขลุ่ยจะต้องเรียบสม่ำเสมอ ไม่โยก ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองของขลุ่ยเพียงออเพลงลมพัดชายเขา ๓ ชั้น มีลักษณะดังนี้ ๑) เป่าเสียงเสียงขึ้น ๒) เสียงเสียงลง ๓) เป่าข้ามเสียง ๔) เป่าสลับเสียงสูงต่ำ ๕) การผันทำนอง ๖) การยกเอียงจังหวะ ๗) การเป่าพัน โดยพบทำนองที่เคลื่อนที่ในบทเพลง ได้แก่ ทางเพียงออ ซึ่งเป็นทางบรรเลงที่สะดวกสำหรับการดำเนินทำนองของขลุ่ยเพียงออ

นอกจากนี้การประดิษฐ์ทางเดี่ยวที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์โดยการยึดรูปแบบตามแนวทางของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ โดยการยึดลูกตกและกลุ่มเสียงของเพลงเป็นหลักแล้วแปรทำนองเป็นทางขลุ่ยเพียงออสำนวนต่าง ๆ นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของวรพจน์ มานะสมบัติ (๒๕๔๙) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องวิเคราะห์เดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงกราวใน ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ซึ่งพบว่า มีการดำเนินทำนองแบบเก็บ แบบลอยจังหวะ และมีการใช้กลวิธีพิเศษต่าง ๆ เช่นการปรับเสียง การเป่านิ้วควง การขยี้ การสะบัด การพรมนิ้วพิเศษ เพื่อทำให้การดำเนินทำนองเกิดความไพเราะและหลากหลาย เดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงกราวใน ทางครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ จึงเป็นเพลงเดี่ยวชั้นสูง ที่มีความไพเราะและมีความวิจิตรพิสดารเป็นอย่างยิ่ง และในการประพันธ์ทางเดี่ยวกราวในของครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ ผู้วิจัยพบว่า ๑) มีวิธีการประพันธ์โดยการยึดโครงสร้างของทำนองเป็นหลัก แต่ใช้ลักษณะการดำเนินทำนองที่หลากหลายอยู่ในเพลง ใช้กลวิธีพิเศษในการเดี่ยวต่าง ๆ ทำให้ทำนองเพลงเกิดความโดดเด่นและไพเราะ ๒) ผู้ประพันธ์เน้นในเรื่องทักชะของลมและนิ้วเป็นหลัก เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการบรรเลงขลุ่ยเพียงออ อีกทั้งความเหมาะสมในด้านศักยภาพของผู้รับการถ่ายทอดเป็นสำคัญ ๓) ผู้ประพันธ์จะถ่ายทอดพร้อมกับอธิบายลักษณะโครงสร้างเพลงประกอบ เพื่อให้ผู้ได้รับการถ่ายทอดเห็นถึงภาพลักษณ์และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง อันเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้จากการสร้างสรรค์ทำนองทางขลุ่ยเพียงออเพลงดัดต้นเพลงฉิ่งของผู้วิจัย ซึ่งมีการใช้เทคนิคการบรรเลงแบบต่าง ๆ ได้แก่ การเป่าหวาน เป่าเสียงควง เป่าตอด เป่าสะบัด ควงนิ้ว พรมนิ้ว ได้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาณุรุจ สุวรรณเวลา (๒๕๕๗) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องเดี่ยวขลุ่ยเพียงออเพลงสาธิตาخمเดือน ทางครูสิงห์ สันขัย ซึ่งผลการวิจัยพบว่าเป็นเพลงที่มีทั้งเที่ยวหวานและเที่ยวเก็บมีการใช้เทคนิคการบรรเลงขลุ่ยเพียงออต่าง ๆ มากมายในเพลงซึ่งเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก ครูสิงห์ สันขัยได้นำมาประพันธ์เป็นทางเดี่ยวโดยได้ยึดทำนองหลักและใส่เทคนิคที่ไพเราะและเหมาะสมกับเพลงลงไปเพื่อใช้ในการสอนนิสิตที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งทางเพลงมีทั้งเที่ยวหวานและเที่ยวเก็บโดยมีเที่ยวหวาน ๘ บรรทัดเป็นเที่ยวแรกและเที่ยวเก็บอีก ๘ บรรทัดเป็นเที่ยวกลับ จากการวิเคราะห์เดี่ยวขลุ่ยเพียงออ เพลงสาธิตาخمเดือน สามชั้น ทางครูสิงห์ สันขัย พบว่ามีการใช้เทคนิคการบรรเลงทั้งหมด ๘ เทคนิค คือ การเป่าตอดลิ้น การใช้ลมหวาน การสะบัด การครั้น การขยี้ การกระทบลม การควงนิ้ว การใช้ลมธรรมชาติซึ่งเป็นเทคนิคตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการสร้างสรรค์ทำนองเพลงตบตันเพลงฉิ่งสำหรับเครื่องดนตรีอื่น ๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับต่าง ๆ ต่อไปได้
๒. ควรมีการสร้างสรรค์เพลงเดี่ยวสำหรับเครื่องดนตรีต่าง ๆ ในลักษณะที่แตกต่างกันให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความหลากหลายของทางเพลง อันจะทำให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ มากขึ้น

บรรณานุกรม

- จรัญ กาญจนประดิษฐ์. (๒๕๕๔). การศึกษาพัฒนาการทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies' Instruction Model for Psychomotor Domain) และสอดแทรกคุณธรรมด้านความเพียรของนักศึกษาที่เรียนรายวิชา ๘๖๔ ๓๘๒ ทักษะดนตรีไทย/๒. ในวารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๔.
- ไชยวุธ โกศล. (๒๕๕๙). *ทฤษฎีดนตรีไทย*. สงขลา: อัดสำเนา.
- ณรงค์ชัย ปิฎกรัษฎ์. (๒๕๖๒). *ทฤษฎีการสร้างสรรคศิลป์*. ใน วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๒.
- บุญเสก บรรจงจิต. (๒๕๖๑). *วิธีการเป่าขลุ่ยเพียงออตามแนวทางของครูเทียบ คงลายทอง*. ใน วารสารพัฒนศิลป์วิชาการ ปีที่ ๒ ฉบับพิเศษ (มิถุนายน ๒๕๖๑).
- ประชากร ศรีสาคร. (๒๕๖๐). *การร้อยเรียงสอดทำนองซอฮู้*. ใน วารสารศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๐).
- ภากร เทียนทิพย์การุณย์ และ สิรินาถ จงกลกลาง. (๒๕๖๑). *การศึกษาผลการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการปฏิบัติ หน่วยการเรียนรู้ขลุ่ยบรรเลงเพลงเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓*. ในวารสารวิจัยมข. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ฉบับบัณฑิตศึกษา) ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑: มกราคม-เมษายน ๒๕๖๓.
- ยุทธชัย เหลาทองและยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (๒๕๖๔). *การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส*. ใน วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๔.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๒). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์* กรุงเทพฯ : บริษัททีฟิล์ม จำกัด.
- สังัด ภูเขาทอง. (๒๕๓๔). *ทางและหนทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- อุทิศ นาคสวัสดิ์. (๒๕๓๐). *ทฤษฎีดนตรีไทย ภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: พัฒนศิลป์การดนตรีและละคร.

๑. โฉตเพลงต้บตันเพลงฉิ่ง ทางห้องวงใหญ่

๑. เพลงต้บตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ชั้นเพลง

- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ช
- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ท่อน ๑

- - ชล	- ด - ล	- - ชล	- - ทด	- ร - ร	- ด - -	ทท - -	ลล - ช
- ฟ - -	ช - ช -	ชฟ - -	ชล - -	- ชฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ช

- ลด -	ลช - -	- - รม	- - ฟช	- ด - ร	- ด - ล	- - ชช	- ล - ด
- - - ช	- - ฟม	รค - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

- ล - -	ชม - -	ด - -	ร - -	- ม - -	- ม - -	ม - -	ร - -
- - ชม	- - รค	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ด

- ลด -	ลช - -	- - รม	- - ฟช	- ด - ร	- ด - ล	- - ชช	- ล - ด
- - - ช	- - ฟม	รค - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

- ล - -	ชช - -	ลล - -	ด - -	- ร - -	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ
- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

- ล - ด	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดค - -	ร - -	ฟฟ - ช
- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

กลับต้น

ท่อน ๒

- - ชล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ด - -
- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - รม	- - ฟช	- ล - -	ชฟ - -	ด - -	ลช - -	ชม - -	ม - -
- ด - -	รม - -	ฟ - ชฟ	- - มร	- - ชม	- - มร	- - รค	- - คค

- ล - -	ชช - -	ลล - -	ด - -	- ร - -	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ
- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

- ล - ดั	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ
- ล - ด	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

กลับต้น

๒. เพลงจรเข้หางยาว ๓ ชั้น

ท่อน ๑ เที้ยวแรก

- - ซล	- ดั - ล	- - ซล	- - ทดั	- ริริริ	- ดั - -	ทท - -	ลล - ซ
- ฟ - -	ซ - ซ -	ซฟ - -	ซล - -	- ซฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ซ

- มั - มั	- มั - -	ริริ - -	ดัดั - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัดั - ริ
- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -	ดัล - -	ลซ - -	ซม - -	มร - -
- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร	- - ซม	- - มร	- - รด	- - ดล

- ล - -	ซม - -	ดัดั - -	ริริ - มั	- มั - มั	- มั - -	มิมั - -	ริริ - ดั
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ท่อน ๑ เที้ยวหลัง

- - - ล	- - ดัดั	- - - ริ	- - ดัดั	- - ซล	- ดั - ริ	- ดั - -	ริริ - ดั
- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ริ	- ด - ริ	- - - ด

- มั - มั	- มั - -	ริริ - -	ดัดั - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดัดั - ริ
- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -	ดัล - -	ลซ - -	ซม - -	มร - -
- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร	- - ซม	- - มร	- - รด	- - ดล

- ล - -	ซม - -	ดัดั - -	ริริ - มั	- มั - มั	- มั - -	มิมั - -	ริริ - ดั
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ท่อน ๒ เที้ยวแรก

- - - ล	- - ดัดั	- - - ริ	- - ดัดั	- - ซล	- ดั - ริ	- ดั - -	ริริ - ดั
- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ริ	- ด - ริ	- - - ด

- - ริริ	- ดั - -	ลล - -	ซซ - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล
- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - ซล	- ดํ - ร์	- มํ - ร์	- ดํ - ล	- ดํ - ร์	- ดํ - -	ลล - -	ซซ - - ฟ
- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ฟ - -	-ซล - ดํ	- ร์ - ดํ	- ล - ซ
- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ดํ	- ร - ด	- ล - ซ

ท่อน ๒ เทียบหลัง

- ซ - -	- - - -	- - รม	ฟ - - ซ	- - ซล	- - ทดํ	- ร์ - -	ดํท - -
- ด - ม	รด - ซ	- ด - -	- ซ - -	- ฟ - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

- - ร์	- ดํ - -	ลล - -	ซซ - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล
- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

- - ซล	- ดํ - ร์	- มํ - ร์	- ดํ - ล	- ดํ - ร์	- ดํ - -	ลล - -	ซซ - - ฟ
- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ฟ - -	-ซล - ดํ	- ร์ - ดํ	- ล - ซ
- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ดํ	- ร - ด	- ล - ซ

ท่อน ๓

- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ	- ล - ดํ	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร
- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	- - ฟ	- - - ล

- ซ - -	ฟร - -	- - - -	รด - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ซ
- - ฟร	- - ดล	- ซ - ล	- ซ - ล	- ล - ซ	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ

- - ซล	- - ทดํ	- ร์ - -	ดํท - -	- ร์ - -	รํดํ - -	ดํล - -	ลซ - -
- ฟ - -	ซล - -	ท - ดํท	- - ลซ	- - ดํล	- - ลซ	- - ซฟ	- - ฟร

- ดํ - ล	- ซ - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ดํ - ร์	- ดํ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

กลับต้น

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

ท่อน ๑

- - - ดั	- - ริริ	- - - มั	- - ริริ	- ริ - ท	- - - -	- - ลท	ดั - - ริ
- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ช - -	ลช - ร	- ช - -	- ร - -

- มั - มั	- มั - -	ิริริ - -	ดัดั - ล	- - ดัดั	- ริ - ช	- - - -	ชล - ดั
- ม - ช	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ม - ฟ	- - - ด

- ลดั -	ลช - -	- - รรม	- - ฟช	- ดั - ริ	- ดั - ล	- - ชช	- ล - ดั
- - - ช	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

- - ริริ	- ดั - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	ดล - -	ฟฟ - -	ชช - ล
- ร - -	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - ร	- - ฟฟ	- - - ช	- - ฟฟ	- - ดร	- ฟ - ช	- ฟ - -	ชช - ฟ
- - - ล	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - -	- ล - -	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- - - ฟ

- ด - ฟ	- - ชล	- ดั - ล	- ช - ฟ	- ชลช	- - - -	- - - -	ดร - ฟ
- ช - ฟ	- - - ล	- - - ล	- ช - ฟ	ช - - -	ฟมรด	- ล - ท	- - - ฟ

- ร - -	ดล - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	ชล - ดั	- ริ - ดั	- ล - ช
- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ฟ	- - - ดั	- ร - ด	- ล - ช

- ดั - ล	- ช - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ดั - ริ	- ดั - -	ลล - -	ชช - ฟ
- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

กลับต้น

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

ท่อน ๑

- ล - -	ชม - -	ดัดั - -	ิริริ - มั	- มั - มั	- มั - -	มิมิ - -	ิริริ - ดั
- - ชม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ด

- ล - -	ชช - -	ดัดั - -	ิริริ - มั	- - รรม	- - ฟช	- ล - -	ชฟ - -
- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ด - -	รม - -	ฟ - ชฟ	- - มร

- - ม -	ซฟ - -	- - ม -	ซฟ - -	- - รม	- - พซ	- ล - -	ซฟ - -
- ร - ร	- - มร	ดร - ร	- - มร	- ด - -	รม - -	พ - ซฟ	- - มร

- ล - -	ซม - -	ดัด - -	รี้ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - -	มม - -	รี้ - ดี่
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

- ท - รี้	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

- - ลท	- - ดี่	- มี่ - -	รี้ - -	- มี่ - -	มรี้ - -	รี้ท - -	ทล - -
- ซ - -	ลท - -	ดี่ - รี้	- - ทล	- - รี้ท	- - ทล	- - ลซ	- - ซม

- ล - -	ซม - -	- - - -	มร - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- - ซม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

- รี้ - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รี้ - มี่	- รี้ - -	ทท - -	ลล - ซ
- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

ท่อน ๒

- - - ดี่	- - ทดี่	- - รี้	- - ทดี่	- - - รี้	- - ดี่	- - มรี้	- - ดี่
- - ซ -	ทล - ซ	- - - -	ทล - ซ	- - - ล -	ดี่ท - ล	- - - -	ดี่ท - ล

- ล - -	ซม - -	ดัด - -	รี้ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - -	มม - -	รี้ - ดี่
- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

- ท - รี้	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

- รี้ - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รี้ - มี่	- รี้ - -	ทท - -	ลล - ซ
- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

ท่อน ๓

- ท - รี้	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

- - ลท	- - ตั๊	- มั - -	รืตั - -	- มั - -	มื - -	รืท - -	ทล - -
- ซ - -	ลท - -	ตั - รืตั	- - ทล	- - รืท	- - ทล	- - ลซ	- - ซม

- ล - -	ซม - -	- - - -	มร - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
- - ซม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

- รื - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รื - มั	- รื - -	ทท - -	ลล - ซ
- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

๒. เพลงตับต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น ทางขลุ่ยเพียงออ
ทางบรรเลงหมู่

๑. เพลงต้นเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
ชั้นเพลง

ขลุ่ย	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - รั	- - - ด	- - - รั	- - - ฟ	- - - ช
ฆ้อง	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ฟ	- - - ช
วงใหญ่	- - - ล	- - - ช	- - - ฟ	- - - ล	- - - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ท่อน ๑

ขลุ่ย	- ฟชล	ซดฺชล	ซฟชล	ซลทดฺ	- ซฺฟริ	- ดํ - ท	- - - ล	- - - ช
ฆ้อง	- - ซล	- ดํ - ล	- - ซล	- - ทดํ	- ริริริ	- ดํ - -	ทท - -	ลล - ช
วงใหญ่	- ฟ - -	ช - ช -	ซฟ - -	ซล - -	- ซฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ช

ขลุ่ย	- ลดฺช	ลชฟม	รดรม	รมฟช	- ดํ - ริ	- ดํ - ล	- - - ช	- ล - ดํ
ฆ้อง	- ลดํ -	ลช - -	- - รม	- - ฟช	- ดํ - ริ	- ดํ - ล	- - ซช	- ล - ดํ
วงใหญ่	- - - ช	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	- ลชม	ชมรดํ	- - มร	ดฺร - ม	- ช - ล	- ช - มํ	- - - ร	ดมรด
ฆ้อง	- ล - -	ชม - -	ดํดํ - -	ริริ - มํ	- มํ - มํ	- มํ - -	มม - -	ริริ - ดํ
วงใหญ่	- - ชม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ช - ล	- ช - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ลดฺช	ลชฟม	รดรม	รมฟช	- ดํ - ริ	- ดํ - ล	- - - ช	- ล - ดํ
ฆ้อง	- ลดํ -	ลช - -	- - รม	- - ฟช	- ดํ - ริ	- ดํ - ล	- - ซช	- ล - ดํ
วงใหญ่	- - - ช	- - ฟม	รด - -	รม - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	- ชชช	รมชล	- ดํดํ	ซลดริ	- ฟ - ริ	- ดํ - ล	- - - ช	- - - ฟ
ฆ้อง	- ล - -	ชช - -	ลล - -	ดํดํ - ริ	- ริ - ริ	- ดํ - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ล - ตั	- ล - ช	- - - ฟ	- - - รั	- ด - ตั	- - - รั	- - ซฟ	รฟ - ช
ขลุ่ย	- ล - ตั	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

กลับต้น

ท่อน ๒

ขลุ่ย	- ฟชล	- ตั - รั	- มั - รั	- ตั - ล	- ซซซ	รมชล	- ตัตตั	ชลตั่ว
ขลุ่ย	- - ซล	- ตั - รั	- มั - รั	- ตั - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ตั่ว - รั
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	- ดรม	รมฟช	ฟลซฟ	ซฟมร	- ลชม	ลชมร	ชมรด	มรดล
ขลุ่ย	- - รม	- - ฟช	- ล - -	ซฟ - -	ตัล - -	ลช - -	ชม - -	มร - -
วงใหญ่	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร	- - ชม	- - มร	- - รด	- - ดล

ขลุ่ย	- ซซซ	รมชล	- ตัตตั	ชลตั่ว	- ฟั - รั	- ตั - ล	- - - ซ	- - - ฟ
ขลุ่ย	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ตั่ว - รั	- รั - รั	- ตั - -	ลล - -	ซซ - ฟ
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ล - ตั	- ล - ช	- - - ฟ	- - - รั	- ด - ตั	- - - รั	- - ซฟ	รฟ - ช
ขลุ่ย	- ล - ตั	- ล - -	ซซ - -	ฟฟ - ร	- ร - -	ดด - -	รร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- ล - ด	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

กลับต้น

๒. เพลงจระเข้ทางยาว

ท่อน ๑

ขลุ่ย	- ฟชล	ซตัชล	ซฟชล	ชลทตั	- ซัฟั	- ตั - ท	- รัตัท	- ล - ช
ขลุ่ย	- - ซล	- ตั - ล	- - ซล	- - ทตั	- รัรัรั	- ตั - -	ทท - -	ลล - ช
วงใหญ่	- ฟ - -	ซ - ช -	ซฟ - -	ชล - -	- ซฟร	- ด - ท	- - - ล	- - - ช

ขลุ่ย	- มี่ - ซี่	- มี่ - รี่	- - - ดี่	มี่รี่ปี่	- ซ - ซี่	รมซล	- ดี่ - ดี่	ซลดี่
ซ้อง	- มี่ - มี่	- มี่ - -	รี่ปี่ - -	ดี่ - ล	- ล - -	ซซ - -	ลล - -	ดี่ - รี่
วงใหญ่	- ม - ซ	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	- ล - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ขลุ่ย	- ธรรมเนียม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร	ลซมร	ลซมร	ซมร	มรดล
ซ้อง	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -	ดี่ - -	ลซ - -	ซม - -	มร - -
วงใหญ่	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร	- - ซม	- - มร	- - รด	- - ดล

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- - มร	ดรี - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	ดมรด
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	ดี่ - -	รี่ปี่ - มี่	- มี่ - มี่	- มี่ - -	มี่ปี่ - -	รี่ปี่ - ดี่
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

กลับต้น

เที่ยวกลับเปลี่ยนบรรทัดแรกเป็น

ขลุ่ย	- - ซดี่	ทลทดี่	- - รี่ปี่	ทลทดี่	- มซล	- ดี่ - รี่	มี่ปี่	- รี่ - ดี่
ซ้อง	- - - ล	- - ดี่	- - - รี่	- - ดี่	- - ซล	- ดี่ - รี่	- ดี่ - -	รี่ปี่ - ดี่
วงใหญ่	- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

ท่อน ๒

ขลุ่ย	- - ซดี่	ทลทดี่	- - รี่ปี่	ทลทดี่	- มซล	- ดี่ - รี่	มี่ปี่	- รี่ - ดี่
ซ้อง	- - - ล	- - ดี่	- - - รี่	- - ดี่	- - ซล	- ดี่ - รี่	- ดี่ - -	รี่ปี่ - ดี่
วงใหญ่	- - - ม	- ด - -	- - - ร	- ด - -	- ม - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ดี่ - รี่	มี่ปี่	- - - ซ	ฟลซฟ	- ธรรมเนียม	ฟรมฟ	ซมฟซ	ลฟซล
ซ้อง	- - รี่ปี่	- ดี่ - -	ลล - -	ซซ - ฟ	- ร - -	ดล - -	ฟฟ - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- ล - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	- ฟซล	ซลดี่	- มี่ซรี่	มี่ปี่	- ดี่ - รี่	มี่ปี่	- - - ซ	ฟลซฟ
ซ้อง	- - ซล	- ดี่ - รี่	- มี่ - รี่	- ดี่ - ล	- ดี่ - รี่	- ดี่ - -	ลล - -	ซซ - - ฟ
วงใหญ่	- ฟ - -	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ดรม	พรมฟ	ชมฟช	ลฟชล	- ฟ - ช	- ล - ด	รุ่มรุ่ม	- ล - ช
ซ้อง	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	-ชล - ด	- ร - -	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - -	ฟ - - ด	- ร - ด	- ล - ช

กลับต้น

เกี่ยวกลับเปลี่ยนบรรทัดแรกเป็น

ขลุ่ย	- ฟฟฟ	มรดช	- ดชด	รุ่มฟุ่ม	- ฟชล	ชลทด	ทรุ่ม	ดลช
ซ้อง	- ช - -	- - - -	- - รม	ฟ - - ช	- - ชล	- - ทด	- ร - -	ดล - -
วงใหญ่	- ด - ม	รด - ช	- ด - -	- ช - -	- ฟ - -	- ด - ร	- ด - ร	- - - ด

ท่อน ๓

ขลุ่ย	- ดดด	ชลดรี	- ฟฟฟ	ดรฟช	- ล - ร	ดล - ช	- - - ฟ	ลชฟร
ซ้อง	- ร - -	ดด - -	ร - -	ฟฟ - ช	- ล - ด	- ล - -	ชช - -	ฟฟ - ร
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช	- ล - ด	- ล - ช	- - ฟ	- - - ล

ขลุ่ย	- ชฟร	ฟรดล	- ช - ล	- ด - ร	- ด - ด	ชลดรี	- ฟฟฟ	ดรฟช
ซ้อง	- ช - -	ฟ - -	- - - -	รด - ร	- ร - -	ดด - -	ร - -	ฟฟ - ช
วงใหญ่	- - ฟร	- - ดล	- ช - ล	- ช - ล	- ล - ช	- - - ล	- - - ฟ	- - - ช

ขลุ่ย	- ฟชล	ชลทด	ทรุ่ม	ดลช	- รุ่ม	รุ่ม	ดลชฟ	ลชฟร
ซ้อง	- - ชล	- - ทด	- ร - -	ดล - -	- ร - -	รุ่ม - -	ดล - -	ลช - -
วงใหญ่	- ฟ - -	ชล - -	ท - ดล	- - ลช	- - ดล	- - ลช	- - ชฟ	- - ฟร

ขลุ่ย	- รุ่ม	ดลชฟ	- - ลช	ฟช - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ช	ฟลชฟ
ซ้อง	- ด - ล	- ช - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ด - ร	- ด - -	ลล - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- ด - ล	- ช - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ

กลับต้น

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

ท่อน ๑

ขลุ่ย	- - - ดั	รืรืรื	- ดั - มั	รืรืรื	- ดัรื	ทลชร	- ชรช	ลทดั
ซ้อง	- - - ดั	- - รื	- - - มั	- - รื	- รื - ท	- - - -	- - ลท	ดั - - รื
วงใหญ่	- - - ด	- ร - -	- - - ม	- ร - -	- ช - -	ลช - ร	- ช - -	- ร - -

ขลุ่ย	- มั - ชั	- มั - รื	- รื - ดั	มรืดัล	- รืมรื	ดัลทลช	ลชมช	- ล - ดั
ซ้อง	- มั - มั	- มั - -	รื - -	ดัล - ล	- รืมรื	- - - -	- - - -	ชล - ดั
วงใหญ่	- ม - ช	- ม - ร	- - - ด	- - - ม	ร - - -	ดัลทลช	- ม - ฟ	- - - ด

ขลุ่ย	- ลดัช	ลชฟม	รตรม	รмฟช	- ดั - รื	มรืดัล	- ดั - ช	- ล - ดั
ซ้อง	- ลดั -	ลช - -	- - รм	- - ฟช	- ดั - รื	- ดั - ล	- - ชช	- ล - ดั
วงใหญ่	- - - ช	- - ฟม	รด - -	รм - -	- ด - ร	- ด - ม	- ร - -	- ม - ด

ขลุ่ย	- ดั - รื	มรืดัล	- - - ช	ดัลชฟ	- ล - ดั	- รื - ฟ	- - ลช	ฟช - ล
ซ้อง	- - รื	- ดั - -	ลล - -	ชช - ฟ	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล
วงใหญ่	- ร - -	- ด - ล	- - - ช	- - - ฟ	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล

กลับต้น

ท่อน ๒

ขลุ่ย	- - - ร	ฟฟฟ	- ร - ช	ฟฟฟ	ชลดั	- ฟ - ช	ลชฟร	ฟช - ฟ
ซ้อง	- - - ร	- - ฟฟ	- - - ช	- - ฟฟ	- - ดร	- ฟ - ช	- ฟ - -	ชช - ฟ
วงใหญ่	- - - ล	- ฟ - -	- - - ช	- ฟ - -	- ล - -	- ฟ - ช	- ฟ - ช	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ด - ฟ	มฟชล	- รืดัล	ดัลชฟ	- ชลช	ฟมรด	- ล - ดั	- รื - ฟ
ซ้อง	- ด - ฟ	- - ชล	- ดั - ล	- ช - ฟ	- ชลช	- - - -	- - - -	ดร - ฟ
วงใหญ่	- ช - ฟ	- - - ล	- - - ล	- ช - ฟ	ช - - -	ฟมรด	- ล - ฟ	- - - ฟ

ขลุ่ย	- ดรм	ฟрмฟ	чмฟч	лфчл	- ฟчл	ชลทดั	ทรืดัล	ดัลทลช
ซ้อง	- ร - -	ดด - -	ฟฟ - -	ชช - ล	- ฟ - -	ชล - ดั	- รื - ดั	- ล - ช
วงใหญ่	- ล - ช	- - - ฟ	- - - ช	- - - ล	- ด - ฟ	- - - ดั	- ร - ด	- ล - ช

ขลุ่ย	- รัดลิ	ดัดซฟ	- - ลซ	ฟซ - ล	- ดิ - ม	รัด - ล	- - - ซ	ฟลซฟ
ขลุ่ย	- ดิ - ล	- ซ - -	ฟฟ - -	ซซ - ล	- ดิ - ร	- ดิ - -	ลล - -	ซซ - ฟ
วงใหญ่	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- ด - ร	- ด - ล	- - - ซ	- - - ฟ

กลับต้น

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ดิ	ทดิรมิ	- มซล	ดัดซม	- - - ร	ดมรด
ขลุ่ย	- ล - -	ซม - -	ดิดิ - -	ริริ - มิ	- มิ - มิ	- มิ - -	มิมิ - -	ริริ - ดิ
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ซลท	ดัดทดิ	รัดทดิ	มิดิรมิ	- ดรม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร
ขลุ่ย	- ล - -	ซซ - -	ดิดิ - -	ริริ - มิ	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ม - ร	- - - ด	- - - ร	- - - ม	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	- รมร	ซฟมร	ดรมร	ซฟมร	- ดรม	รมฟซ	ฟลซฟ	ซฟมร
ขลุ่ย	- - ม -	ซฟ - -	- - ม -	ซฟ - -	- - รม	- - ฟซ	- ล - -	ซฟ - -
วงใหญ่	- ร - ร	- - มร	ดริ - ร	- - มร	- ด - -	รม - -	ฟ - ซฟ	- - มร

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ดิ	ทดิรมิ	- มซล	ดัดซม	- - - ร	ดมรด
ขลุ่ย	- ล - -	ซม - -	ดิดิ - -	ริริ - มิ	- มิ - มิ	- มิ - -	มิมิ - -	ริริ - ดิ
วงใหญ่	- - ซม	- - รด	- - - ร	- - - ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- - - ร	- - - ด

ขลุ่ย	- ท - ริ	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- ริ - ริ	ลทริมิ	- ซ - ซ	รมซล
ขลุ่ย	- ท - ริ	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ซ	- - - ล

ขลุ่ย	- มริท	รืทลซ	- ริ - ซ	ฟซลท	- ริ - มิ	ซมิริท	- - - ล	ซทลซ
ขลุ่ย	- ริ - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- ริ - มิ	- ริ - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ซ

กลับต้น

ท่อน ๒

ขลุ่ย	- - ซดํ	ทลทดํ	- - รัดํ	ทลทดํ	- - ลรํ	ดํทดํ	- - มํ	ดํทดํ
ซ้อง	- - - ดํ	- - ทดํ	- - รัดํ	- - ทดํ	- - - รํ	- - ดํ	- - มํ	- - ดํ
วงใหญ่	- - ซ -	ทล - ซ	- - - -	ทล - ซ	- - ล -	ดํท - ล	- - - -	ดํท - ล

ขลุ่ย	- ลซม	ซมรด	- ซ - ดํ	ทดํมํ	- มซล	ดํลซม	- - - ร	ดมรด
ซ้อง	- ล - -	ซม - -	ดํดํ - -	รํ - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
วงใหญ่	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ขลุ่ย	- ท - รํ	- ท - ล	- - - ซ	มลซม	- รํ - รํ	ลทมํ	- ซ - ซ	รมซล
ซ้อง	- ท - รํ	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- - - -	ร - - -	ม - - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ขลุ่ย	- มํรํ	รํทลซ	- รํ - ซ	ฟซลท	- รํ - มํ	ซํมํ	- - - ล	ซทลซ
ซ้อง	- รํ - ท	- ล - -	ซซ - -	ลล - ท	- รํ - มํ	- รํ - -	ทท - -	ลล - ซ
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

กลับต้น

ท่อน ๓

ขลุ่ย	- ท - มํ	รํท - ล	- - - ซ	มลซม	- รํ - รํ	ลทมํ	- ซ - ซ	รมซล
ซ้อง	- ท - รํ	- ท - -	ลล - -	ซซ - ม	- - - -	ร - - -	ม - - -	ซซ - ล
วงใหญ่	- ท - ร	- ท - ล	- - - ซ	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ขลุ่ย	- ซลท	ลทดํ	ดํมํ	รํดํ	- มํ	มํ	รํ	ทลซม
ซ้อง	- - ลท	- - ดํ	- - - -	รํดํ - -	- - - -	มํ - - -	รํ - - -	ทล - -
วงใหญ่	- - - -	ลท - -	ดํ - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -

ขลุ่ย	- ลขม	ชมรท	- ล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - รี่	ลทรมี่	- ช - ชี่	รมชล
ขลุ่ย	- ล - -	ชม - -	- - - -	มร - ม	- ม - -	รร - -	มม - -	ชช - ล
วงใหญ่	- - ชม	- - รท	- ล - ท	- ล - ท	- ท - ล	- - - ท	- - - ช	- - - ล

ขลุ่ย	- มี่รท	รทลช	- ร - ช	ฟชลท	- รี่ - มี่	ข่มี่รท	- - - ล	ชทลช
ขลุ่ย	- รี่ - ท	- ล - -	ชช - -	ลล - ท	- รี่ - มี่	- รี่ - -	ทท - -	ลล - ช
วงใหญ่	- ร - ท	- ล - ช	- - - ล	- - - ท	- ร - ม	- ร - ท	- - - ล	- - - ช

กลับต้น

๓. เพลงตับตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น
ทางบรรเลงเดี่ยวขลุ่ยเพียงออ

๑. เพลงตันเพลงฉิ่ง ๓ ชั้น

ท่อน ๑

- - - ล	- ^ด ล - ช	- - - ฟ	- ^ช ฟ - ร	- - - ด	- ^ร ด - ร	- - - ฟ	- ^ช ฟ - ช
- - - ฟ	ลชฟ-ชล	- ช - ล	- ท - ด	- ท - ด	ทด ^ร ร-ร	ด ^ร ท-ท	- ล - ช
- ล - ช	ล-ชฟ-ม	-รด-รม	ฟ-ชฟ-ช	- - - ช	ลช - ล	-ทล-ร ^ร ล	-ท-ด ^ร ท-ด
- - - -	- - - ด	- - ช ^ร ร	ม ^ร -ร ^ด ด-ร ^ม ม	- - - -	- - - ม	-ร ^ร - ช ^ม ม	ร ^ม -ม ^ร -ร ^ด ด
- - - ช	ล-ชฟ-ม	-รด-รม	ฟ-ชฟ-ช	- - - ช	ลช - ล	- - ชฟ-ชล	-ท- - - - ด
- - - ช	- - - ล	-ชม-ชล	- ด - ร ^ร	-ร ^ร ฟ - ร ^ร	ด ^ร -ร ^ด ด-ล	- - -ช	ลช-ล-ชฟ
--ลชฟ-ชล	- ด - ช	- - - ฟ	-ชฟ- ร ^ร	- - - ด	-รด - ร ^ร	- - ลชฟ	รฟ - ช
- ลชฟ	ด ^ร ฟ-ชล	ทล ^ร ล	ร ^ร ลท ^ด	ชลท ^ร	ฟ ^ร ร ^ด -	ท - ด ^ร ร	ด ^ร ฟ-ลช
รมฟช	ฟด ^ร ม	ฟช ^ร ลม	ฟช ^ร ลช	ด ^ร มช	รมช ^ร ช	ล - ทล	ร ^ร ลท ^ด
ทลช ^ร	ร ^ร ลท ^ด	ทลช ^ล	ทด ^ร ร ^ม	ร ^ด ด ^ร ลช	ม ^ล ลช -	ม - รช	ด ^ร มร ^ด
ด ^ร ล ^ด ด ^ช	ลชฟ ^ม	รช ^ร ร ^ม	ฟช ^ร ลช	ม ^ล ลช ^ม	ช ^ม ลช	ม ^ร ร ^ด ด ^ล	ด ^ร ล ^ร ร ^ด
ช ^ล ล ^ด ช	ล ^ด ร ^ร ล	ด ^ร ร ^ม ล	ด ^ร ร ^ม ร ^ร	ฟ ^ร ช ^ร ฟ ^ร	ฟ ^ร ร ^ด -	ล - ด ^ช	ฟ ^ล ลช ^ฟ
ฟ ^ร ร ^ด ล	ด ^ร ฟ ^ล ช	ล ^ร ช ^ฟ	ช ^ด ฟ ^ร	- ช - ล	- ด - ร ^ร	- - ^ล ช ^ฟ	ร ^ฟ - ช

ท่อน ๒

- - - ด	- - - ร ^ร	-ม ^ร ร ^ร -ช ^ร ร	ม ^ร -ร ^ด ด-ล	- - ด ^ล	-ชม-ชล	ล ^ร - - ^ม ร ^ร ด	ล ^ด - ร ^ร
- - - -	- - - ม	-ร ^ร ด ^ร -ร ^ม ม	ช ^ร -ล ^ร ช ^ร -ร ^ร	-ม ^ร ร ^ร -ช ^ร	- - - ร ^ร	-ม ^ร ร ^ร -ช ^ร ร	ม ^ร -ร ^ด ด-ล

--- ลั	--- ล	-ชม-ชล	- ดิ - ริ	-ริฟ-ริ	ดิ-ริดิ-ล	--- ช	ลช-ล-ชฟ
- ^{ลช} ฟ-ชล	ดิ-ริดิ-ช	ลช-ดิ-ช	ล-ชฟ-ริ	- ช - ล	- ดิ - ริ	- - ^{ลช} ฟ	รฟ - ช
รมชล	ชดิริ	ดิ-ริฟ	มิ-ริดิ	ชลดิช	ลดิริล	ดิ-ริมิ	ดิ-ริมิ
รมฟช	ฟลชฟ	ดฟมล	ชฟมร	มชมล	ชลดิ -	ริ - ชฟ	มิ-ริดิ
ดิ-ชลช	ดิ-ชลล	ดิ-ริฟ	ชฟมิ	ฟชฟริ	ฟริดิ	ริ-ฟริ	ดิ-ชลฟ
ชลดิริ	ดิ-ชลช	ลริดิช	ลชฟร	- ช - ล	- ดิ - ริ	- - ลชฟ	รฟ - ช

๒. เพลงจรเข้ทางยาว ๓ ชั้น

ท่อน ๑

----	--- ริ	-มิ-ริ-ริ	มิ-ริดิ-ล	- - ดิ	-ชม-ชล	--- ดิ	- ริดิ - ริ
--- ดิ	มิ-ริดิ-ริมิ	- ริ - มิ	- ช - ริ	- ช - ล	- ดิ - ริ	-มิ-ริ-ริ	มิ-ริดิ-ล
- - ริดิ	- ช - ลดิ	- - ริ	มิ-ริดิ-ริมิ	ดิ-ดิ - ล	ช-ลช-ม	-ริ-ริ-ริ	ริ-มิ-ริดิ
- - ชล	ดิ-ริดิ	ดิ-ริมิ	มิ-ริดิ	มชมล	ชลดิริ	มิ-ริดิ	ชมิ-ริดิ
ชลดิมิ	ชลดิริ	มชลล	มรดิ	ดริ-ช	รมชล	มชลดิ	ชลดิริ
ดิ-ริ	ฟลฟ	ชดิฟ	ชฟมร	มชมล	ชลดิ -	ริ - ชฟ	มิ-ริดิ
ทลช	ริ-ลดิ	ท ^{มิ-ริ} ดิ	ทลช	ชดิ-ลช	มลช	รชล	มิ-ริดิ
ชลลดิ	ทลช	ฟชลช	ฟมร	รมชล	- ดิ - ริ	มิ-ริ-ริ	-ริ-มิ-ริดิ

ท่อน ๒

--- ริ	มิ-ริดิ-ล	ล-ดิ - ช	ลช-ล-ชฟ	- - ชฟ	ม-ริ-ริ-ฟ	--- ช	ล-ชฟ-ชล
--- ดิ	ริ-ดิ - ริ	-มิ-ริ-ริ	มิ-ริดิ-ล	--- ล	- ล - ช	ฟม	ริ-ริ-ฟ
- - ชฟ	ม-ริ-ริ-ฟ	--- ช	ล-ชฟ-ชล	- ฟ - ช	-ลช-ล-ดิ	- - มิ-ริ	- ลดิ - ช
- ฟชฟ	มรช	มรฟ	ชฟลช	ดิ-ฟ	ทฟ	ฟดิ-ฟ	ดิ-ชล
มิ-ริดิ	ชลดิ	ฟชล	ดิ-ชล	ชฟม	ชรม	มร	มฟ

มัตร์ม	ซัดต	มัสลต	รฟซล	ดัดล	ดัลซ	ฟดรม	ฟลซฟ
มดรม	ฟลซฟ	มรดฟ	มฟซล	ซฟ - ซ	- ล - ด	- - มัตร์ม	- ล - ซ

ท่อน ๓

- - - ด	- รัด - ร	- - - ฟ	- ซฟ - ซ	ล-ซฟ-ซล	- ด-รัด-ซ	ลซ-ด-ซ	ล-ซฟ-ร
- - ฟอร์ด	ดัด - ล	- ซฟ-ซล	- ด - ร	- - ฟอร์ด	- ด-รัด-ล	- ซฟ-ซล	ด-รัด-ซ
- - - ซ	- ซ - ล	- ซฟ-ซล	- ด-รัด-ซ	- ลซ-ฟร	- ฟ-ซฟ-ซ	ลซ-ด-ซ	ล-ซฟ-ร
- - ซฟร	- ด-รด-ฟ	- - - ซ	ล-ซฟ-ซล	- ด-มัตร์ม	รัด - ล	- - ซฟร	- ด - ฟ
- ดรด	รซฟร	ฟลซฟ	ซดลซ	ฟอร์ดล	ดัลซ	ลรซฟ	ซดฟร
ดัดฟอร์ด	ดัลซล	ดัลซล	ดัดฟอร์ด	ดัดฟอร์ด	ฟอร์ดล	ดัลซล	รัดลซ
ฟอร์ดซ	ลซดล	ดัลซฟ	ซฟลซ	ลซฟร	ฟรซฟ	ซฟรด	รดฟร
มดรม	ฟรมฟ	ซมฟซ	ลฟซล	รัดฟอร์ด	- ด - ล	- - ซฟร	- ด - ฟ

๓. เพลงดวงพระธาตุ ๓ ชั้น

ท่อน ๑

- - - -	- - - ร	- ด - รม	ร-มัตร์ม	- - - ซ	- ลซ-ลท	- ล - ท	- ด - ร
ม-รัด-รม	- ซ - ร	- ม - รม	ม-รัด-ล	- - - ด	ทดัด-ซ	ล-ซม-ซ	- ล - ด
- ล - ซ	ล-ซฟ-ม	- รด-รม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ซ - ล	- ทล - รล	- ท - ด
- - - ร	ม-รัด-ล	- - - ซ	ฟซลซ-ฟ	- ล - ด	รฟ - ฟ	- - - ซ	ล-ซฟ-ซล
ทลรซ	รซล -	ท - ด	รฟด	ดัลซ	รซลท	ดัดรฟ	ดัดมัตร์ม
มัตร์ม	รมัตร์ม	มัตร์ม	รัดซล	ดัดมัตร์ม	ดัลซ	รซลท	ดัดมัตร์ม
ลรัดซ	ลซฟม	รดรม	รมฟซ	ดัลซม	รัดลซ	มัตร์ม	ดัดมัตร์ม
มัตร์ม	ซลด	ฟซล	ดัลซฟ	- ล - ด	- ร - ฟ	- - - ซ	ล-ซฟ-ซล

ท่อน ๒

----	--- ฟ	- ร - ช	ฟช-ฟร-ฟ	- ด - ร	- ฟ - ช	-ลช-ดล	ช-ล-ชฟ
--- ฟ	ลชฟ-ชล	ดีด - ล	ช-ล-ชฟ	--- ฟ	-มฟชฟ-ด	--- ชร	ม-รด-รฟ
--- ฟ	-- ฟฟ	-- ดช	ล-ชฟ-ชล	-- ดล	- ช - ลด	- ล - รัด	ล-ดล-ช
--- ช	ลชด-ฟ	--- ช	ล-ชฟ-ชล	- ด - รัด	รัด - ล	-- ชฟร	- ด - ฟ
-- ดร	มฟชล	ดัด-ฟ	ดลชฟ	ชลดัด	ดลช	ฟชรม	ฟลชฟ
ดรมฟ	ชลล	รฟช	ฟลชฟ	ชลล	ฟมรด	มรด	มฟชฟ
มดรม	ฟรฟ	ชฟช	ลฟชล	ดฟชล	ฟฟร	ฟัด-ฟ	ดลช
รัด-ฟ	ดลชฟ	มรดฟ	มฟชล	- ด - ร	- ด - ล	--- ช	ฟชลช-ฟ

๔. เพลงนกขมิ้น ๓ ชั้น

ท่อน ๑

----	--- ด	-- ช	ม-รัด-ม	----	--- ม	- รัด	ม-รัด
--- ช	ลช-รช-ด	-- ช	ม-รัด-ม	- ด - ร	- ม - ฟ	-มฟชฟ	ม-รัด-ร
----	--- ร	-ด-ม	ม-รัด-ร	- ด - ร	- ม - ฟ	- มฟชฟ	- ม - ร
-- ด	ม-รัด-ม	- ท - ด	ม-รัด-ม	-ม-ช	ดลชลช	-- รด	ร-ม-รด
- ท - ม	ร - ล	-- ท	มลช	ชล	มรช-ม	-- ท	ม - ล
ม - ท	- ล - ช	--- ล	ท-ลช-ล	- ท - ม	-ม-รัด-ร	-- ลช	- ร - ช
-- ร	ชล	ท - ม	ทลช	รัด	มลช	-ชลทล	ม-รัด-ล
ทล	รล	ร -	ม-รัด	ช-รัด	ฟ-ฟ	ช-ฟ	ช-ม
ดล	ทล	ชล	ล -	ดล	ทล	ลช	ชฟ
ดล	ชม	รัด	ดล	ชล	ท -	ล -	ชล
ม-รัด	ลช	ชล	มร	รช	มร	ชล	ลช
รฟ	ลฟ	ลฟ	ทล	ม-รัด	- ร -	-- ล	- ร -

ท่อน ๒

----	--- ตั	--- ท	- ตัท - ตั	--- รื	มื-รืต-ท	-ลช-ลท	- ตั - รื
- - ตัรืมื	ซัมื-รืมืรืต	- ท - ตั	รื-มืรืตัรืมื	-ม-ชล	ตลชลชม	- - รดรม	ร-ม-รด
- ท - มื	รืท - ล	- - ทลช	มลชม	ชลทร	มรชม-ม	- - ทลช	มช - ล
มืรื - ท	- ลรื - ช	--- ล	ท-ลช-ลท	- ท - มื	- รื -มืรืท	- - ลชม	- ร - ช
ชลทต	ทตทต	ทตรืล	ทตทต	ลทตรื	ตรืตรื	ตรืมืท	ตรืตรื
ทตรืมื	รืมืรืมื	รืมืซัต	รืมืรืมื	ซัรืมืซั	มืรืซัมื	รืตมืรื	ตทรืต
รืมืรืท	ลชทล	ชมลช	มรชม	รชมช	มลชม	ชทลช	ลรืทล
ทลชม	ชมลช	ลชทล	ทลรืท	มืรืซัมื	- รื - ท	- - ลชม	- รื - ช

ท่อน ๓

- ท - รื	- ท - ล	--- ช	มลชม	- - ชร	ม-รด-รม	--- ช	ล-ชม-ชล
--- ช	ลชฟช-ต	-ท-มืรืต	- ท - ล	ทลช-ลท	มืรืรื-ล	ล - ทลช	- ล - ชม
- - ซัมื	- รื - ท	-ลช-ลท	- รื - มื	- รื - ซัมื	รื-มื-รืต	-ท - รืต	ทล - ล
- มืรืรื- ท	ล-ท-ลช	--- ล	ท-ลช-ลท	- รื - มื	-รื-มื-รืท	- - ลชม	- ร - ช
----	--- ล	ทล-รืล	ท-ลช-ม	- - ชม	-รด-รม	--- ช	ลช-ทล-ล
	เออ					ดอ	
--- รื	--- ตั	- ท - รืต	ทล - ล	----	--- ช	----	ลล - ล
เออ					ดอ		ข จร
----	ทล - ท	----	- ล - ล	- - ชม	- - ลล	รื - ลช	ทล - ล
	นก		ขมื		เหลืง	อือน	

- - - ล	ชม - ท	- - - -	- ล - ล	- - - -	- - - ล	ทล - รืล	- ชม - ช
คำ	แล้ว		จะนอน		ไหน		เอย

- ท - -	รืท - ล	- -ทล	ชม - -	ชมรม	ชมรม	ชมรม	ชล - -
---------	---------	-------	--------	------	------	------	--------

ชลทรี	ทมืทรี	ทมืทรี	ทลชล	ทชลท	รมชล	ทลชม	ชร - ม
-------	--------	--------	------	------	------	------	--------

- ชื - -	มืชื - รื	มืรืทรี	ชืมื - -	รืมืชืมื	รืมืชืมื	รืมืชืมื	รืล - -
----------	-----------	---------	----------	----------	----------	----------	---------

รมฟช	ฟชฟช	ฟชลท	ลทลท	- รื - มื	- รื - ท	- - ลชม	- รื - ช
------	------	------	------	-----------	----------	---------	----------

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายไชยวุธ โกศล

การศึกษา ปร.ด. ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ศศ.ม. ดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล

ค.บ. การสอนวิชาเฉพาะ วิชาเอกดนตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์

อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน

หน่วยงาน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

